

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA STRATEGII

JAWNE

Egz. Nr 1

Gen. dyw. Mieczysław OBIEDZIŃSKI

OGÓLNE ZASADY I SYSTEM ZABEZPIECZENIA
TYŁOWEGO SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE POKOJU
I WOJNY

(Skrypt wykładu)

018642

40819
BIBLIOTEKA NAUKOWA AGO Wt
Archiwum Biura Zbierów Specjalnych
Nr ewid.

40819

WARSZAWA

STYCZEŃ

1971

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA STRATEGII

JAWNE

~~SECRET~~
~~SECRET~~
~~SECRET~~

Egz. Nr 1

Gen. dyw. Mieczysław OBIEDZIŃSKI

OGÓLNE ZASADY I SYSTEM ZABEZPIECZENIA
TYŁOWEGO SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE POKOJU
I WOJNY

(Skrypt wykładu)

018642

40818
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG Wt
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

40819

WARSZAWA

STYCZEŃ

1971

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

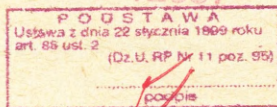
KATEDRA STRATEGII

JAWNE

ZATWIERDZAM
SZEF SZTABU GENERALNEGO, WP

gen. dyw. Bolesław CHOCHA
Wiceminister Obrony Narodowej

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

Egz. Nr 1

OGÓLNE ZASADY I SYSTEM ZABEZPIECZENIA
TYŁOWEGO SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE POKOJU
I WOJNY

(Skrypt wykładu)

016642

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbierów Specjalnych
Nr ewid. 40819

Opracował zespół oficerów pod kierownictwem
gen. dyw. inż. Mieczysława OBIEDZIŃSKIEGO

WARSZAWA

STYCZEŃ

1971

JAWAB

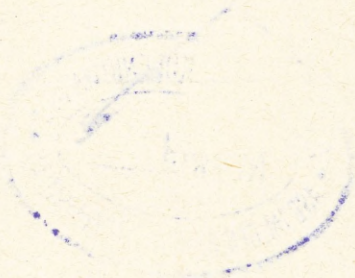
EXTRA

018843

PROLOGIA NADORA 1974
Kedua

1974

S P I S T R E Ś C I

	strona
I CEL, TREŚĆ I ZADANIA TYŁOWEGO ZABEZPIECZENIA SIŁ ZBROJNYCH	3
II ZAOPATRYWANIE I OBSŁUGA SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE POKOJU	4
1. Organizacja i system zabezpieczenia sił zbrojnych w czasie pokoju	4
2. Podstawowe zasady zaopatrywania i obsługi wojsk w zakresie poszczególnych służb	8
III ZASADY I SYSTEM ZAOPATRYWANIA I OBSŁUGI SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE WOJNY	14
1. Założenia ogólne	14
2. Przygotowanie do rozwinięcia i rozwinięcie tyłów	14
3. Zabezpieczenie tyłowe mobilizacji	17
A. <u>Organizacja zaopatrywania i obsługi wojsk na obszarze kraju</u>	18
1. System, organizacja i zasady zaopatrywania i obsługi wojsk na obszarze kraju	19
2. Ogólne zasady planowania i zaspokajania potrzeb materiałowych	23
3. Organizacja i zasady zabezpieczenia medycznego	26
4. Zakres i zasady zabezpieczenia komunikacyjnego na obszarze kraju	28
5. Zabezpieczenie tyłowe operacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych	30
B. <u>Organizacja tyłowego zabezpieczenia wojsk frontu /wojsk operacyjnych/</u>	32
1. Rozmieszczenie i przesuwanie tyłów w toku działań	33
2. Sieć komunikacyjna i jej obsługa	35
3. Zabezpieczenie materiałowe działań	37
4. Dowóz środków materiałowych	43
5. Zabezpieczenie medyczne działań	46
6. Zabezpieczenie techniczne działań	48
7. Obsługa wojsk	49
 Z a ł ą c z n i k i	 52

O G Ó L N E Z A S A D Y
TYŁOWEGO ZABEZPIECZENIA SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE POKOJU I WOJNY

I. CEL I TREŚĆ TYŁOWEGO ZABEZPIECZENIA SIŁ ZBROJNYCH
=====

Tyłowe zabezpieczenie sił zbrojnych obejmuje zespół przedsięwzięć mających na celu wszechstronne zaspokojenie materiałowo-technicznych i bytowych potrzeb wojsk zarówno w czasie pokoju, jak i w czasie wojny.

Stosownie do powyższego działalność organów tyłowych /zaopatrywania i obsługi wojsk/ w okresie pokoju koncentruje się na następujących głównych kierunkach działania:

- zapewnieniu warunków utrzymania stałej gotowości bojowej wojsk w zakresie materiałowo-technicznym oraz na zabezpieczeniu bieżących potrzeb związanych z życiem i szkoleniem;
- wszechstronnym przygotowaniu warunków do zabezpieczenia procesu osiągania wyższych stanów gotowości i mobilizacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych na okres wojenny;
- kompleksowym przygotowaniu systemu tyłowego zabezpieczenia operacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych oraz zabezpieczenia ich działań w czasie wojny.

Przedsięwzięcia stąd wynikające, generalnie rzecz biorąc, dotyczą następujących, podstawowych grup zagadnień:

- zabezpieczenia bieżącego zaopatrywania wojsk w zakresie materiałowo-technicznym oraz przygotowania zasobów na potrzeby okresu wojennego;
- zaspokojenia potrzeb bytowych wojska /zabezpieczenie medyczne, kwaterunkowo-budowlane, socjalne itp./;
- strukturalnego i organizacyjno-mobilizacyjnego przygotowania organów i jednostek niezbędnych do zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych w okresie pokoju i wojny;
- rozwiązań koncepcyjnych związanych z właściwym funkcjonowaniem systemu zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych.

Poszczególne zadania związane z zaopatrywaniem i obsługą sił zbrojnych realizuje się w ścisłym powiązaniu z gospodarką narodową, która stanowi podstawę i bazę systemu obronnego przygotowania państwa na wypadek wojny.

Zakres i sposób rozwiązywania poszczególnych zagadnień uwarunkowany jest aktualnymi założeniami strategicznymi wynikającymi i odpowiadającymi sytuacji politycznej, przy czym przede wszystkim należy brać pod uwagę:

- koalicyjny charakter ewentualnego konfliktu zbrojnego na europejskim teatrze działań wojennych i wynikające stąd zobowiązania;
- możliwy sposób wybuchu konfliktu zbrojnego i przewidywany charakter prowadzenia działań wyznaczający zakres przygotowania sił i środków oraz sposób rozwinięcia sił zbrojnych na okres wojny;
- stworzenie optymalnych warunków do wszechstronnego i ciągłego zaspokojenia potrzeb sił zbrojnych w granicach możliwości gospodarki narodowej z uwzględnieniem koalicyjnego współdziałania dla osiągnięcia wspólnych celów.

Należy podkreślić, że w wyniku szczególnej troski Kierownictwa naszej Partii i Rządu stworzone zostały odpowiednie warunki do pomyślnego rozwiązania różnorodnych zagadnień sił zbrojnych do wykonania przewidzianych dla nich zadań. W tej sytuacji chodzi o to, aby siły i środki stawiane do dyspozycji sił zbrojnych były optymalnie wykorzystane, co stawia odpowiednie zadania przed aparatem dowódczym, partyjno-politycznym i zaopatrzeniowym wszystkich szczebli, szczególnie w dziedzinie organizatorskiej nacelowanej na osiągnięcie maksymalnych efektów przy pomocy aktualnie posiadanych sił i środków.

II. ZAOPATRYWANIE I OBSŁUGA SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE POKOJU

=====

1. Organizacja i system zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych w czasie pokoju

Zaopatrywanie i obsługa sił zbrojnych jest złożonym, wieloszczeblowym układem organizacyjnym, którego celem /efektem/ działania jest terminowe zaspokajanie różnorodnych potrzeb sił zbrojnych wynikających z wymogów systemu gotowości bojowej, procesu szkolenia, poziomu utechnicznienia oraz związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków bytowych żołnierzy.

Obejmuje ono takie elementy /części składowe/, jak: struktury organizacyjne i zasoby materiałowe oraz systemy zaopatrywania i obsługi.

Elementy powyższe w procesie zaopatrywania i obsługi występują w organicznym sprzężeniu, a ich działanie jest sterowane poprzez zarządzanie gospodarcze, stanowiące część składową dowodzenia.

Struktury organizacyjne obejmują w pionach poszczególnych służb aparat zarządzania różnych szczebli organizacyjnych, specjalistyczne jednostki zaopatrywania i obsługi oraz szkoleniowe i naukowo-badawcze, stanowiska funkcyjne i urzędnicy występujące we wszystkich lub określonych jednostkach rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb oraz sztabowy aparat koordynacji działalności służb tyłowych.

Zasoby materialne obejmują wyposażenie techniczne i zapasy materiałowe oraz wojskowe obiekty budowlane /nieruchomości wojskowe/. Zasoby te oraz przydzielane bieżąco środki materiałowe i finansowe stanowią podstawę zaspokajania potrzeb sił zbrojnych.

Systemy zaopatrywania i obsługi określają sposoby ustalania potrzeb /zasady planowania potrzeb/, organizację i tryb realizacji oraz rozdziału dostaw zaopatrzenia w ramach sił zbrojnych, formy i zakres kontroli efektywności wykorzystania zasobów oraz stanu zaopatrzenia i obsługi.

Zarządzanie procesem zaopatrywania i obsługi /zarządzanie gospodarcze/ to określony przebieg czynności organów zaopatrujących /osób funkcyjnych/ związany z podejmowaniem decyzji /decydowaniem/ w zakresie koordynowania działalności zespołów ludzkich oraz wykorzystania zasobów materialnych dla osiągnięcia zamierzonych celów i postawionych zadań w sposób jak najbardziej efektywny.

Funkcjonowanie systemu zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych można scharakteryzować jako proces zarządzania /sterowania/ zaopatrywaniem i obsługą sił zbrojnych oraz realizowania zaopatrywania i obsługi przez aparat służb tyłowych w ramach określonych struktur organizacyjnych w oparciu o posiadane zasoby materialne na podstawie obowiązujących zasad i ustaleń.

Struktura organizacyjna aparatu zaopatrywania i obsługi jest częścią składową ogólnej organizacji sił zbrojnych. Występują w niej następujące szczeble organizacyjne:

- centralne organy ogólnego kierownictwa działalnością gospodarczo-obronną oraz centralne organy zaopatrujące;
- okręgowe /równorzędne/ organy zaopatrujące;
- organy bezpośredniego zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych /związki taktyczne i oddziały gospodarcze/.

Centralnymi organami ogólnego kierownictwa działalnością gospodarczo-obronną są:

- Sztab Generalny - w zakresie całokształtu działalności gospodarczo-obronnej;
- Główne Kwatermistrzostwo WP - w zakresie działalności gospodarczej służb kwatermistrzowskich;
- Departament Finansów MON - w zakresie całokształtu działalności finansowej.

Główne Kwatermistrzostwo WP jest centralnym organem kierownictwa w zakresie kwatermistrzowskiego zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych oraz poprzez zgrupowane w nim centralne organy zaopatrujące - organem wykonawczym w zakresie zaspokajania potrzeb sił zbrojnych w dziedzinie żywienia, umundurowania, paliw płynnych i stałych, zabezpieczenia medycznego i komunikacyjnego, zakwaterowania i budownictwa wojskowego, kwatermistrzowskiego wyposażenia technicznego oraz wznowo-socjalnej.

Podstawowe zadania centralnych organów zaopatrujących polegają na zapewnieniu w skali sił zbrojnych ich potrzeb w zakresie określonych rodzajów zaopatrzenia i obsługi, na doskonaleniu i nadzorowaniu całokształtu działalności gospodarczej w ich pionach funkcyjnych oraz na realizowaniu prac rozwojowych zmierzających do doskonalenia wyposażenia technicznego i materiałowego.

Zadania centralnych organów zaopatrujących rozpatrywane z realizacyjnego punktu widzenia można zgrupować według kilku zasadniczych funkcji, a mianowicie:

- organizacyjno-planistycznych;
- zamówień, produkcji i dostaw;
- zaopatrywania i gospodarki materiałowej;
- postępu technicznego;
- eksploatacji i remontów.

Okręgowe organy zaopatrujące stanowią pośrednie ogniwo organizacyjne pomiędzy centralnymi organami zaopatrującymi a organami bezpośredniego zaopatrywania i obsługi koncentrując swoją działalność na koordynacji działalności gospodarczej jednostek okręgu, nadzorze oraz na podziale środków materiałowych i finansowych pomiędzy jednostki okręgu wojskowego.

Funkcje organów bezpośredniego zaopatrywania i obsługi na szczeblu taktycznym sprawują szefowie służb /szefowie zaopatrzenia/, podporządkowani stosownie do organizacyjnych ustaleń właściwym osobom funkcyjnym wchodzącym w skład dowództwa oddziału i związku taktycznego /kwatermistrz - zastępca dowódcy, zastępca dowódcy d/s technicznych/.

W przypadkach stacjonowania w garnizonie kilku związków taktycznych /oddziałów/, rozkazem dowódcy garnizonu mogą być wyznaczone odpowiednie osoby funkcyjne do koordynacji przedsięwzięć związanych z kwatermistrzowskim zaopatrywaniem i obsługą wszystkich jednostek garnizonu.

W strukturze organizacyjnej służb kwatermistrzowskich występują również specjalistyczne jednostki centralnego i okręgowego podporządkowania oraz oddziały i pododdziały zaopatrywania i obsługi szczebla taktycznego.

W zależności od charakteru i zakresu działalności tych jednostek można je podzielić na cztery zasadnicze grupy:

- 1/ jednostki o organizacji zbliżonej do organizacji jednostek ogólnowojskowych, wykonujące w ramach praktycznego szkolenia prace specjalistyczne na rzecz sił zbrojnych oraz gospodarki narodowej /jednostki drogowe, mostowe i kolejowe oraz inżyniersko-budowlane/;
- 2/ jednostki realizujące zadania organizacyjno-mobilizacyjne i szkoleniowe w zakresie tyłów operacyjnych /grupy organizacyjne/;
- 3/ jednostki szkolne i naukowo-badawcze /uczelnie, ośrodki szkolenia, instytuty i ośrodki naukowo-badawcze/;
- 4/ jednostki usługowe /składnice, składy i magazyny, szpitale, sanatoria, przychodnie lekarskie, wojskowe domy wypoczynkowe, przedstawicielstwa wojskowe, szefostwa przewozów, warsztaty, piekarnie, pralnie, łaźnie, jednostki transportowe i rurociągowo itp./.

Odmierna struktura organizacyjna występuje w pionie służby kwaterunkowo-budowlanej, gdzie mamy do czynienia z następującymi szczeblami organizacyjnymi:

- Departament Służby Kwaterunkowo-Budowlanej WP;
- zarządy kwaterunkowo-budowlane okręgów wojskowych /marynarki wojennej, IC MON/;
- wojskowe rejonowe zarządy kwaterunkowo-budowlane;
- wojskowe administracje koszar i garnizonowe administracje mieszkań.

Struktura ta oparta jest na zasadzie terytorialnej.

System zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych opiera się na następujących zasadach:

- wyodrębnienia pionów funkcjonalnych poszczególnych służb zaopatrzeniowych realizujących w skali sił zbrojnych i na każdym ich szczeblu organizacyjnym zadania w zakresie określonego rodzaju zaopatrywania i obsługi /zasada specjalizacji/;
- podporządkowania układów organizacyjnych aparatu gospodarczego /służb zaopatrzeniowych/ ogólnemu systemowi dowodzenia i zarządzania na wszystkich szczeblach organizacyjnych.

Umożliwia ona ścisłe wiązanie analizy możliwości bojowych sił zbrojnych /w zakresie ich gotowości i zdolności bojowej/ z konkretnymi możliwościami zabezpieczenia materiałowo-technicznego stwarzając tym samym dowódcom wszystkich szczebli warunki podejmowania decyzji uwzględniających całokształt determinujących je czynników. Stąd można je nazwać zasadą prymatu zadań bojowych realizowaną w drodze hierarchicznego podporządkowania tym zadaniom przedsięwzięć z zakresu zabezpieczenia materiałowo-technicznego i obsługi.

Planowanie zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych odbywa się na podstawie:

- dyrektywnych ustaleń dotyczących podstawowych zadań i celów działalności gospodarczej sił zbrojnych;
- normatywnych zasad ustalania potrzeb i wielkości zużycia materiałowego oraz zakresu obsługi;
- ustalonych wielkości zapasów środków materiałowych /bieżących i nienaruszalnych/;
- materiałowo-finansowych zapotrzebowań oddolnych;
- wielkości przydzielonych limitów materiałowych i finansowych;
- danych wyjściowych dotyczących stanów liczbowych sił zbrojnych, ich struktury i zmian, struktury organizacyjnej sił zbrojnych, zasadniczych przedsięwzięć szkoleniowych, wielkości planów eksploatacji uzbrojenia i sprzętu techniczno-wojskowego;
- analizy stanu ilościowego i jakościowego posiadanych zasobów materialnych.

W oparciu o wyszczególnione dane centralne organy zaopatrujące ustalają wielkość niezbędnych środków materiałowych i finansowych dla zapewnienia poziomu zaopatrywania i obsługi odpowiadającego obowiązującym normom należności i zasadom zaopatrywania na okresy roczne i wieloletnie. Stosowane metody ustalania potrzeb mają charakter bilansowy tzn. uwzględniają z jednej strony aktualny stan zasobów materialnych, z drugiej zaś strony przewidywane normatywne potrzeby, a porównanie tych dwóch wielkości daje wielkość środków jakie należy uzyskać w okresie objętym planowaniem.

Planowanie zaopatrywania i obsługi w siłach zbrojnych ma charakter wysoce scentralizowany, stąd tylko niewielka część potrzeb, trudnych do ścisłego znormowania, ustalana jest na podstawie zapotrzebowań oddolnych.

Ustalone w planach gospodarczych wielkości dostaw zaopatrzenia materiałowo-technicznego po uzgodnieniu ich z odpowiednimi jednostkami organizacyjnymi gospodarki narodowej realizującymi te dostawy stanowią łącznie z limitami środków finansowych przeznaczonymi do realizacji decentralnej podstawę opracowania planów zaopatrzenia. Plany te opracowywane są zgodnie z rozdzielnikami materiałowymi i finansowymi, które przekazywane są okręgom wojskowym przez centralne organy zaopatrujące łącznie z fachowymi wytycznymi dotyczącymi działalności gospodarczej w danym roku.

Na ich podstawie okręgi wojskowe opracowują plany zaopatrzenia /rozdzielniki/ i wydają fachowe wytyczne dla zaopatrywanych związków taktycznych i oddziałów gospodarczych, które na ich podstawie opracowują roczne plany gospodarcze.

Podstawę zaopatrywania związków taktycznych i jednostek stanowią:

- limity materiałowe, obejmujące dane co do rodzaju i ilości przydziału sprzętu i środków materiałowych bilansowanych centralnie lub reglamentowanych, ujętych w centralnych i okręgowych planach materiałowych;
- limity finansowe do realizacji w składnicach wojskowych z ustalonym zakresem prawa wyboru zaopatrzenia. Są one stosowane w ramach rozliczeniowych systemów gospodarki w służbie mundurowej i służbie zdrowia;
- limity finansowe do realizacji w trybie decentralnym przez jednostki wojskowe w powszechnym obrocie towarowym.

Bezpośrednie zaopatrywanie i obsługa jest realizowana na podstawie obowiązujących norm należności, norm zużycia i normatywów zapasów. Charakter norm należności i norm zużycia jest zróżnicowany. Jednostkowe normy zaopatrywania żołnierzy muszą być ściśle przestrzegane, a "oszczędności" w tej dziedzinie traktować należy jako naruszenie dyscypliny gospodarczej. Inne natomiast normy zużycia materiałowego określają średnie statystyczne zużycie lub stanowią górny pułap zużycia, stąd też poszukiwanie i uruchamianie rezerw wewnętrznych w tym zakresie świadczy o umiejętnym i efektywnym gospodarowaniu.

Zasada wiązania celów i zadań ogólnospołecznych z zadaniami obronnymi, wynikająca z podstawowych założeń naszej polityki gospodarczo-obronnej znajduje swoje szerokie wielopłaszczyznowe odzwierciedlenie w procesach realizacji zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych.

Przejawia się ona w formie zabezpieczenia przez gospodarkę narodową przewidywanych potrzeb sił zbrojnych w zakresie kwatermistrzowskiego sprzętu i materiałów, przekazywania części zadań obronnych jednostkom organizacyjnym gospodarki narodowej oraz w rotacji sprzętu i materiałów pomiędzy wojskiem a gospodarką narodową.

Względy racjonalnego gospodarowania uzasadniają przechowywanie części zapasów przeznaczonych na przewidywane potrzeby rozwinięcia sił zbrojnych w jednostkach organizacyjnych gospodarki narodowej.

Dotyczy to przede wszystkim środków materiałowych powszechnego użytku, takich jak: paliwa, żywność, leki itp. Źródłem tych zapasów są rezerwy państwowe /spełniające równocześnie i inne zadania bieżące normatywne zapasy różnych przedsiębiorstw oraz zdolności produkcyjne zakładów wytwarzających wyroby o krótkim cyklu produkcyjnym.

Podobnie przedstawia się sprawa w odniesieniu do wielu rodzajów sprzętu jak np. pojazdów mechanicznych, samochodów chłodni, cystern, które w razie potrzeby mogą być przekazane siłom zbrojnym, co umożliwi zmniejszenie zapasów tego sprzętu w siłach zbrojnych.

Jednostki organizacyjne gospodarki narodowej realizują również szereg zadań obronnych związanych bezpośrednio z kwatermistrzowskim zabezpieczeniem rozwinięcia sił zbrojnych /w zakresie transportu, zaopatrywania materiałowego, lecznictwa itp./.

Przedstawione rozwiązania są rozwiązaniami efektywnymi z ogólnospołecznego punktu widzenia. Z jednej strony zmniejszają one nakłady ponoszone w resorcie obrony narodowej na utrzymywanie zapasów sprzętu i materiałów, nie wykorzystywanych w procesie bieżącego zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych oraz koszty moralnego starzenia się sprzętu, z drugiej zaś strony pozwalają na wykorzystywanie środków materiałowo-technicznych i bazy usługowo-produkcyjnej, zagwarantowanych na wypadek potrzeby dla sił zbrojnych, w procesach bieżącej produkcji, w transporcie, usługach i obrocie towarowym.

Gospodarka narodowa stanowi również szeroką bazę umożliwiającą prowadzenie rotacji sprzętu i materiałów służb kwatermistrzowskich przechowywanych w zapasach wojska. Mimo zaangażowania gospodarki narodowej do realizacji zadań obronnych względy czysto wojskowe dyktują konieczność utrzymywania w siłach zbrojnych zapasów na poziomie, który uniemożliwia dokonywanie ich odnawiania w drodze odtwarzania w wyniku bieżącego zużycia.

Stąd też w celu zapobiegania moralnemu starzeniu się sprzętu i materiałów, a tym samym spadkowi ich wartości użytkowej, nie pokrywającej się ze zużyciem fizycznym - w coraz szerszym zakresie stosuje się odnawianie majątku służb kwatermistrzowskich w drodze odpowiedniej wymiany z resortami gospodarczymi. Dotyczy to przede wszystkim takich rodzajów sprzętu jak cysterny, kuchnie polowe, rurociągi, zbiorniki oraz zapasów materiałowych. Prowadzona unifikacja i normalizacja sprzętu i materiałów stosowanych zarówno w wojsku jak i w gospodarce narodowej umożliwia stałe rozszerzenie zakresu tej rotacji.

2. Podstawowe zasady bieżącego zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych w zakresie poszczególnych służb

1/ Z a o p a t r y w a n i e w ż y w n o ś ć i ż y w i e n i e w o j s k a .

W zaopatrywaniu wojska w środki spożywcze stosuje się system rozliczeniowej gospodarki żywnościowej oparty o zasadę dziennych norm budżetowych, które stanowią równowartość obowiązujących należności żywnościowych.

Oddziały gospodarcze zaopatrywane są w środki spożywcze ze składnic żywnościowych, w drodze bezpośrednich zakupów w terenowych placówkach handlowych, z produkcji rolno-hodowlanej, z wojskowych piekarni garnizonowych oraz z innych oddziałów gospodarczych na podstawie zleceń organu zaopatrującego.

Żywnienie żołnierzy planuje się w granicach ryczałtów pieniężnych stanowiących kwotę przysługującą na wyżywienie ustalonej liczby ludzi w określonym czasie przy zachowaniu wartości odżywczych odnośnych należności żywnościowych oraz obowiązującego wymiaru spożycia środków

reglamentowanych. Ryczałty te stanowią podstawę organizacji żywienia oraz rozliczanie jego kosztów w danym roku budżetowym.

Żywnienie kadry zawodowej w wojsku zapewniają kasyna wojskowe /stacjonarne i polowe/, stołówki oficerskie /przeznaczone dla personelu latającego/ oraz punkty żywienia, świadczące usługi odpłatnie lub bezpłatnie stosownie do obowiązujących ustaleń.

2/ Zaopatrywanie w umundurowanie oparte jest o system gospodarki rozliczeniowej. Polega on na tym, że podstawę do zaopatrywania w umundurowanie stanowi roczny limit wartościowy ustalony w oparciu o stany osobowe /etaty/ i normatywy wartościowe, wynikające z normy należności /ilości, okresu użytkowania i stałej ceny rozliczeniowej/.

Roczny limit wartościowy obejmuje:

- limit bezgotówkowy /materiałowy/ na zaopatrzenie wydawane w naturze przez organ zaopatrujący ze składnic mundurowych;
- roczny kredyt /limit środków pieniężnych/ przeznaczony na dokonywanie zakupów przez jednostki w powszechnym obrocie towarowym, na wypłatę równoważników i ekwiwalentów pieniężnych.

Przydział zaopatrzenia mundurowego w tym systemie odbywa się na podstawie wycenionych zapotrzebowań jednostek w ramach wysokości rocznego limitu wartościowego przyznanego przez organ zaopatrujący. Zapotrzebowanie jednostek realizuje się po uzyskaniu akceptacji organu zaopatrującego. Zaopatrzenie mundurowe jednostki otrzymują ze składnic mundurowych /ok.90%/, przy czym w określonych granicach mają prawo wyboru asortymentu zaopatrzenia, a częściowo /ok.10%/ uzyskują w drodze decentralnych zakupów w hurtowych lub detalicznych placówkach handlowych /odzież ochronna i robocza, niektóre materiały naprawkowe i środki higieny/.

Ilości przedmiotów mundurowych przewidzianych do zakupu powinny być tak skalkulowane, aby przewidując ilościowe uzupełnienie zużycia bieżącego i ewentualny wzrost zapasu bieżącego nie przekroczyć /po dokonaniu wybrakowania/ rocznego zapasu maksimum określonego dla poszczególnych grup asortymentów i aby nie dopuścić do zaniżenia określonego minimum zapasów bieżących.

Zaopatrywanie w umundurowanie odbywa się okresowo lub doraźnie. Zaopatrywanie okresowe jako czynność planowania jest zasadniczym sposobem pokrywania potrzeb. Zaopatrywanie okresowe z wyjątkiem zaopatrzenia przysługującego żołnierzom zawodowym przeprowadza się dwa razy do roku: w okresie wiosenno-letnim /do 1.05./ oraz w okresie jesienno-zimowym /do 1.11/. Zaopatrywanie doraźne może być dokonywane jedynie w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach, jeżeli wynikły potrzeby, które nie zostały ujęte w planie zaopatrzenia.

Do zadań służby mundurowej należy również zapewnienie obsługi w zakresie prania bielizny i umundurowania, kąpieli żołnierzy oraz naprawy i konserwacji przedmiotów zaopatrzenia mundurowego będących w użytkowaniu. W tym celu służba posiada wojskowe pralnie i łaźnie, rejonowe i okręgowe warsztaty oraz izby gospodarcze w jednostkach.

3/ Zaopatrywanie jednostek w materiały pędne i smary odbywa się w oparciu o przydziały materiałowe. Podstawę ich ustalania stanowią limity zużycia MPS oraz normatywne wielkości zapasów. Wielkość limitów zużycia MPS wynika z danych dotyczących planowanej pracy w kilometrach i motogodzinach dla sprzętu techniczno-wojskowego oraz norm zużycia określonych przepisami. Limity zużycia MPS ustalone są w skali rocznej i przydzielane poszczególnym organom zaopatrującym przez organa nadrzędne, np. dla okręgów wojskowych /równorzędnych/, przez Departament Służby MPS WP.

Podstawową formą zaopatrywania w MPS jest zaopatrywanie w drodze przydziałów materiałowych /w naturze/. Polega ono na pobieraniu MPS ze składów /składnic/ organu zaopatrującego transportem własnym oraz na dostawach MPS transportem kolejowym ze składów /składnic/ wojskowych lub z zakładów przemysłowych /rafinerii nafty/ i składów dystrybucyjnych Centrali Produktów Naftowych.

Transport kolejowy wykorzystywany jest do przewozu paliw na duże odległości, natomiast samochodowe środki transportu i dystrybucji paliw stosuje się przy przewozach na małe odległości.

4/ Z a o p a t r y w a n i e i o b s ł u g a w z a k r e s i e s ł u ż b y k w a t e r u n k o w o - b u d o w l a n e j obejmuje zabezpieczenie zakwaterowania żołnierzy, zaopatrzenie w sprzęt kwaterunkowy, przeciwpożarowy i gospodarczy oraz w opał, energię elektryczną i wodę, budowę nowych obiektów oraz remont, konserwację i eksploatację posiadanych obiektów budowlanych /nieruchomości wojskowych/.

Zabezpieczeniem kwaterunkowo-budowlanym jednostek wojskowych zajmują się bezpośrednio terenowe organy służby kwaterunkowo-budowlanej tzn. wojskowe administracje koszar /WAK/ i garnizonowe administracje mieszkań /GAM/. Organy te pod względem fachowym podlegają wojskowym rejonowym zarządom kwaterunkowo-budowlanym /WRZKB/, a pod względem służbowym i administracyjnym poprzez kwatermistrzów - dowódców oddziałów.

Podstawę zakwaterowania żołnierzy służby zasadniczej, podchorążych i kadetów stanowią normatywy określające wielkość powierzchni koszarowej przypadającej na jednego żołnierza z podziałem na mieszkalną, szkoleniową, kulturalno-oświatową oraz związaną z innymi potrzebami.

Podstawę przydziału osobnych kwater stałych dla żołnierzy zawodowych stanowią normy zakwaterowania. W garnizonach, w których ze względu na przejściowe trudności mieszkaniowe nie ma możliwości zapewnienia wszystkim żołnierzom zakwaterowania w osobnych kwaterach stałych, organizowane są internaty garnizonowe.

Służba kwaterunkowo-budowlana prowadzi również hotele garnizonowe przeznaczone dla czasowo przebywających w celach służbowych.

Zaopatrywanie w sprzęt kwaterunkowy i przeciwpożarowy odbywa się w naturze:

- zaopatrywanie w sprzęt kwaterunkowy - na podstawie ustalonych w oparciu o orientacyjne wskaźniki i konkretne warunki zakwaterowania danej jednostki należności sprzętu obejmujące pełny zestaw sprzętu pomieszczeniowego przysługującego danej jednostce;
- zaopatrywanie w sprzęt przeciwpożarowy - w oparciu o obowiązujące należności tego sprzętu.

Wszelkie potrzeby w zakresie gospodarczego sprzętu kwaterunkowego oraz przedmiotów i materiałów jednorazowego użytku jednostki wojskowe zaspokajają we własnym zakresie w granicach otrzymanych na ten cel zryczałtowanych środków pieniężnych.

Zaopatrywanie w opał odbywa się na podstawie ustalonych oddzielnie dla poszczególnych jednostek należności. Oblicza się je w oparciu o ustalone normy należności opału /na potrzeby indywidualne, gospodarczo-techniczne i ogrzewanie pomieszczeń/ oraz etatowe stany ludzi, ilości urządzeń i kubaturę ogrzewanych pomieszczeń. Koordynacją rozdziału opału zajmuje się Wojskowe Biuro Węglowe.

Gospodarka komunalna w wojsku /utrzymanie pomieszczeń/ oparta jest na zasadach gospodarki ryczałtowej. Za podstawę do planowania wielkości rocznego ryczałtu środków finansowych na wydatki komunalne służą ustalone dla poszczególnych organów służby kwaterunkowo-budowlanej wskaźniki wydatków na 1 m² powierzchni użytkowej budynków, korygowane odpowiednio do wielkości faktycznie przyznanych służbie kredytów budżetowych.

Działalność inwestycyjna służby kwaterunkowo-budowlanej planowana i realizowana jest w oparciu o zamierzenia dotyczące rozwoju organizacyjnego sił zbrojnych, zmian w dyslokacji jednostek oraz wymagań związanych z nowo wprowadzаныmi systemami uzbrojenia.

Na podstawie otrzymywanych limitów nakładów inwestycyjnych oraz zweryfikowanych potrzeb opracowuje się roczne i wieloletnie plany inwestycyjne, obejmujące dwa zasadnicze kierunki inwestowania, a mianowicie: budownictwo wojskowe i budownictwo mieszkaniowe. Większość inwestycji realizowana jest przez cywilne przedsiębiorstwa budowlano-montażowe, natomiast część drobnych robót budowlanych realizowana jest z wydatków bieżących.

Plany remontów nieruchomości wojskowych opracowane są w oparciu o ocenę ich stanu technicznego oraz możliwości wynikające z wielkości przyznanych na ten cel środków. Znaczna część remontów wykonywanych jest siłami wojska ze względu na deficyt mocy przerobowej przedsiębiorstw cywilnych /przez jednostki inżynieryjno-budowlane i sposobem gospodarczym/.

5/ Z a d a n i a w z a k r e s i e b u d o w n i c t w a s p e c j a l n e g o /kompleksy dla jednostek artylerii raketowej obrony powietrznej kraju, magazyny rakiet, składy RMN, stanowiska dowodzenia itp./ wykonują jednostki inżynieryjno-budowlane, łącząc wykonanie zadań produkcyjnych ze szkoleniem żołnierzy pełniących w nich służbę zasadniczą w zawodach budowlanych deficytowych w gospodarce narodowej /operatorzy maszyn budowlanych, betoniarze, zbrojarze, monterzy itp./. Aktualnie jednostki te realizują ponad 30% planu inwestycyjnego MON.

6/ Z a o p a t r y w a n i e w m a t e r i a ł s a n i t a r n y odbywa się na podstawie wskaźników finansowych, określających przeciętne koszty leczenia, w oparciu o które ustala się wysokość globalnego limitu finansowego na dany rok dla poszczególnych organów zaopatrujących. W skład globalnego limitu finansowego wchodzi kredyt roczny /realizowany decentralnie/ i limit materiałowy realizowany w składnicach służby zdrowia z określonym zakresem prawa wyboru zaopatrzenia z wyjątkiem materiałów reglamentowanych.

Zakłady służby zdrowia uprawnione są do zakupów w hurtowniach cywilnych potrzebnych materiałów nie objętych asortymentem dostaw ze składnic, zaś jednostki wojskowe mogą dokonywać zakupów leków nie otrzymywanych w naturze w aptekach cywilnych na recepty wypisywane dla chorych uprawnionych do wojskowej pomocy lekarskiej, na zasadach obowiązujących w lecznictwie cywilnym.

Wojskowa służba zdrowia występująca na poszczególnych szczeblach zapewnia utrzymanie stanu zdrowotnego wojska oraz leczenie żołnierzy i ich rodzin. W tym celu dysponuje odpowiednim personelem fachowym poczynając od szczebla oddziału oraz siecią różnych placówek służby zdrowia jak izby chorych, ambulatoria, przychodnie, szpitale /garnizonowe, rejonowe, okręgowe, centralne/ itp. Główną uwagę wojskowej służby zdrowia koncentruje się na działalności zapobiegawczej, stosując odpowiedni nadzór nad stanem zdrowotnym, utrzymaniem higieny, nadzorem nad żywnością itp.

Udzielana pomoc lecznicza i leczenie jest bezpłatne, włącznie z zaopatrzeniem w leki, materiały opatrunkowe, protezy oraz środki pomocnicze.

7/ Zabezpieczeniem przewozów wojskowych zajmuje się służba komunikacji wojskowej, uwzględniając przewozy jednostek wojskowych, pododdziałów i grup żołnierzy wraz z uzbrojeniem i wyposażeniem technicznym /przewozy operacyjne/ oraz przewozy ładunków wojskowych /zaopatrzenia materiałowo-technicznego/ głównie przy użyciu transportu kolejowego.

Istniejące w czasie pokoju jednostki wojsk kolejowych i drogowo-mostowe, wykorzystuje się w szerokim zakresie do prac na rzecz resortu komunikacji z ukierunkowaniem na wykonanie zadań o charakterze obronnym.

8/ Obsługę handlową żołnierzy zawodowych i ich rodzin dla żołnierzy służby zasadniczej zajmują się placówki handlowe /sklepy, zakłady produkcyjno-usługowe i placówki gastronomiczne/ Wojskowej Centrali Handlowej. Bezpośrednio zarządzają tymi placówkami wojskowe przedsiębiorstwa handlowe /WPH/, które sprawują w stosunku do nich funkcje ogólnego kierownictwa, nadzoru i kontroli.

Podstawowym zadaniem placówek WCH jest zaopatrzenie konsumentów wojskowych w artykuły pierwszej potrzeby, w usługi krawieckie, szewskie, fryzjerskie itp. ze skupieniem głównej uwagi na zaspokajanie potrzeb "zielonych garnizonów" i poligonów oraz świadczenia usług podczas ćwiczeń.

9/ Świadczenia w zakresie zapewnienia wypoczynku żołnierzy zawodowych i ich rodzin realizowane są w oparciu o sieć wojskowych ośrodków wypoczynkowych, do których zalicza się: wojskowe domy wypoczynkowe /WDW/, sezonowe nieetatowe domy wypoczynkowe /SNDW/, terenowe ośrodki wczasowo-turystyczne /TOWT/ i punkty wczasowo-turystyczne /PWT/.

Ponadto jednostki wojskowe i przedsiębiorstwa podległe Ministerstwu Obrony Narodowej prowadzą dla dzieci żołnierzy zawodowych i pracowników cywilnych zatrudnionych w wojsku, na które jednostki wojskowe wypłacają dodatek rodzinny, następujące rodzaje placówek społecznych: przedszkola i żłobki, kolonie letnie, obozy młodzieżowe pod namiotami, półkolonie, kolonie zimowe i obozy wędrowne.

x

x x

System zaopatrywania i obsługi wojsk, pomimo znacznego postępu, wymaga dalszego doskonalenia w kierunku stopniowej eliminacji wielokształtowości i wielodyspozycyjności w zakresie zarządzania i dyspozycji środkami materiałowo-technicznymi oraz zwiększenia operatywności organów szczebla okręgowego. Wymaga to między innymi zmian w organizacji systemu zaopatrywania i obsługi w ramach okręgów wojskowych, polegających na kształtowaniu terytorialnego systemu zaopatrywania opartego o wieloasortymentowe okręgowe /terenowe/ bazy zaopatrywania. System ten powinien się przyczynić do znacznego skrócenia terminów zaopatrywania, dać oszczędności w przewozach zaopatrzenia materiałowego, zapewnić lepsze warunki płynnego, bezkolizyjnego przechodzenia na wojenny system zaopatrywania na obszarze kraju.

Ważnym elementem usprawniania i intensyfikacji procesu zaopatrywania i obsługi są przedsięwzięcia zmierzające do terytorialnego integrowania systemów zaopatrywania w układach garnizonowych. Polegają one na tworzeniu garnizonowych organów zaopatrujących, centralizowaniu

zaopatrywania i dowozu dla wszystkich jednostek garnizonu, tworzeniu wspólnych urzędów gospodarczych i usługowych. Podejmowane są również przedsięwzięcia organizacyjne mające na celu zapewnienie kompleksowego, okresowego zaopatrywania jednostek.

Istotną modyfikację systemów zaopatrywania i obsługi stanowiły wprowadzone w latach 1966-1970 zmiany polegające na wprowadzeniu do tych systemów elementów rachunku ekonomicznego. Pozwoliły one na ograniczenie nadmiernej szczegółowości planowania zaopatrzenia materiałowego na szczeblu centralnym prowadzonego dotąd w zasadzie w pełnym asortymencie przedmiotów zaopatrzenia w oparciu o obowiązujące normy materiałowe. Ograniczono tę szczegółowość wprowadzając zagregowane metody określania wielkości potrzeb w oparciu o wskaźniki wartościowe i normy budżetowe zachowując planowanie szczegółowe w odniesieniu do sprzętu grupy "A", typowo-wojskowych przedmiotów zaopatrzenia, materiałów bilansowanych centralnie i reglamentowanych.

Zmiany te znalazły swój najpełniejszy wyraz w rozliczeniowych systemach gospodarki stosowanych w żywieniu wojska i zaopatrzeniu mundurowym. Niektóre elementy rachunku ekonomicznego znalazły również zastosowanie w służbie mps, zdrowia, kwaterunkowo-budowlanej, komunikacji wojskowej oraz tzw. działalności pomocniczej /gospodarka rolno-hodowlana, piekarnicza, kasy-nowa, pralnictwo, część warsztatów naprawczych, hotele/.

Rozwiązania przyjęte w nowych systemach, a więc wartościowe limitowanie potrzeb /zużycia/ oraz stosowanie uproszczonego rachunku kosztów, wprowadziły jakościowe zmiany w dotychczasowych metodach gospodarowania. W nowych systemach aparat dowódczy i gospodarczy, przede wszystkim na szczeblu oddziałów gospodarczych uzyskał większe uprawnienia w zakresie realizacji zadań gospodarczych. Stwarza to szerokie możliwości wykazywania większej samodzielności na odcinku planowania potrzeb, wnikliwszej kalkulacji opłacalności zamierzeń oraz pogłębionego merytorycznego nadzoru, co w sumie powinno się przyczynić do lepszej gospodarności i pełniejszego zaspokojenia wszystkich potrzeb wojska.

III. ZASADY I SYSTEM ZAOPATRYWANIA I OBSŁUGI SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE WOJNY

=====

1. Założenia ogólne

Tyłowe zabezpieczenie sił zbrojnych wymaga rozpatrywania i ujmowania w sposób kompleksowy całości przedsięwzięć planistycznych i organizacyjno-przygotowawczych dotyczących zarówno wojsk operacyjnych, jak i sił oraz środków obszaru kraju. Duża ilość różnorodnych problemów i wielopłaszczyznowość powiązań uwidacznia się zwłaszcza w zakresie zagadnień zaspokajania potrzeb materiałowo-technicznych, komunikacyjnych, medycznych i usług na rzecz sił zbrojnych oraz jednostek zmilitaryzowanych. Dlatego przy ustalaniu tych potrzeb i możliwości ich zaspokajania uczestniczą obok odpowiednich organów wojska, także właściwe organy /jednostki/ władz administracji państwowej i gospodarczej. Przygotowanie to rozpatruje się w zakresie problemów mobilizacyjno-gospodarczych realizowanych w czasie pokoju i w okresach zagrożenia oraz w czasie wojny.

Rozpatrywane problemy dotyczą zaspokajania potrzeb wojsk przewidzianych do działań na froncie zewnętrznym, wewnętrznym oraz obronnego przygotowania kraju /społeczeństwa/ do działania w warunkach wojny. Podstawą planowania militarno-obronnego są postulaty działu militarnego KOK, dotyczące przedsięwzięć zmierzających do stworzenia dogodnych warunków mobilizacji, rozwinięcia i działalności wojsk operacyjnych oraz sił i środków obrony terytorium kraju.

W celu zagwarantowania wykonania zamierzeń obronnych, w sensie materiałowym /gospodarczym/, przygotowuje się plan roku obliczeniowego /RO/, który określa w tym przedmiocie zadania w okresie zagrożenia i wojny. Plan ten może mieć zastosowanie przede wszystkim w wypadku prowadzenia wojny środkami konwencjonalnymi. W razie rozpoczęcia się wojny masowym użyciem broni jądrowej już w pierwszych jej dniach, potrzeby materiałowe zapewnia się w wyniku realizacji planów operatywnych, opierając się głównie na zasobach utrzymywanych w siłach zbrojnych oraz na dostawach natychmiastowych i rezerwach dyspozycyjnych.

Całość zamierzeń dotyczących obronnego przygotowania kraju realizuje się w myśl ustaw, postanowień i uchwał Sejmu PRL, lub Rady Państwa oraz uchwał i dyrektyw Komitetu Obrony Kraju. Dokumenty normatywne tych organów uzupełniają szczegółowe zarządzenia resortowe oraz porozumienia międzyresortowe. Na mocy tych zarządzeń, porozumień i wytycznych oraz w myśl ustaleń normatywnych opracowuje się plany działania poszczególnych działów KOK i resortów.

2. Przygotowanie do rozwinięcia i rozwinięcie tyłów na czas wojny

Stan jakościowy i ilościowy tyłów okresu pokojowego odpowiada potrzebom bieżącego zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych oraz stanowi podstawę do rozwinięcia organów i jednostek tyłowych na czas wojny. Aktualny system rozwinięcia tyłów na czas wojny przewiduje stworzenie warunków do pełnego, terminowego i wszechstronnego zabezpieczenia sił zbrojnych stosownie do przewidywanego charakteru działań wojennych oraz zakładanego użycia wojsk na obszarze kraju i na froncie zewnętrznym.

Wychodząc z powyższych przesłanek, a w szczególności zakładanego użycia wojsk oraz ich stanu i potrzeb okresu wojennego, w rozwinięciu tyłów na czas "W" uwzględnia się:

- zaopatrywanie i obsługę wojsk na obszarze kraju oprócz przede wszystkim na istniejących w czasie pokoju stacjonarnych jednostkach tyłowych częściowo przeformowywanych wg etatów czasu "W", uzupełnianych jednostkami manewrowymi /typu polowego/, jednostkami

zmilitaryzowanymi /głównie komunikacyjnymi/ oraz siłami i środkami wydzielanymi dla potrzeb sił zbrojnych w gospodarce narodowej /np. łóżka szpitalne w szpitalach społecznej służby zdrowia/;

- zaopatrywanie i obsługę wojsk operacyjnych przewidzianych do działań na froncie zewnętrznym oprzeć na wydzielonym zestawie jednostek i organów tyłowych rozwijanych na czas wojny systemem mobilizacyjnym.

Rozwinięcie sił i środków służb tyłowych na obszarze kraju winno zapewniać: pełne i ciągle zaspokajanie potrzeb wojsk obszaru kraju, tyłowe zabezpieczenie mobilizacyjnego i operacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych /w tym zabezpieczenie przegrupowania wojsk operacyjnych do rejonu wyjściowego do działań/, świadczenia na rzecz wojsk operacyjnych w toku prowadzenia działań bojowych oraz określone świadczenia na rzecz wojsk sojuszniczych. W tym celu między innymi, w ramach przygotowania i rozwinięcia tyłów obszaru kraju, uwzględnia się organizację wysuniętej bazy obszaru kraju jako bezpośredniego zaplecza wojsk operacyjnych i ognia łączącego kraj z rejonem działań wojsk operacyjnych.

Rozwinięcie tyłów dla wojsk operacyjnych zakłada pełny zestaw organów i jednostek tyłowych wszystkich szczebli pozwalających na zorganizowanie sprawnego polowego wyodrębnionego /samodzielnego/ systemu zaopatrywania i obsługi wojsk we współczesnych warunkach działań bojowych.

Całokształt spraw związanych z rozwinięciem tyłów na okres wojny określa plan mobilizacyjny, który zakłada:

- a/ W stosunku do obszaru kraju - dokonanie przeformowań istniejących i formowań nowych jednostek tyłowych w ciągu 2-4 dni zapewniających osiągnięcie pełnej gotowości w pierwszej kolejności wojsk Obrony Powietrznej Kraju i Marynarki Wojennej oraz jednostek systemu zabezpieczenia operacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych.
- b/ W stosunku do wojsk operacyjnych - sformowanie określonych zestawów organów i jednostek tyłowych systemem mobilizacyjnym zapewniające utrzymanie ciągłości zaopatrywania i obsługi wojsk w drodze narastania możliwości tyłów w tym zakresie odpowiadającym założeniom użycia wojsk w działaniach bojowych.

Stosownie do powyższego rozwinięcie tyłów poszczególnych szczebli następuje w czasie jak niżej:

- tyłów taktycznych w terminach osiągania pełnej gotowości bojowej przez odnośne oddziały i związki taktyczne;
- tyłów pierwszorzutowych armii i armii lotniczej: szefostwa ruchomych baz i ich jednostki obsługi, 75% transportu samochodowego, składy amunicyjne i mps oraz jednostki eksploatacji dróg i część jednostek służby zdrowia - w ciągu 1 dnia, pozostałe jednostki - w ciągu 2 dni;
- tyłów armii drugorzutowej - całości w ciągu 2 dni;
- tyłów szczebla frontowego: szefostwa i komendy baz, składy i jednostki obsługi baz oraz jednostki drogowe, mostowe i transportowe - w ciągu 1-2 dni, jednostki i organa kolejowe - w ciągu 2-3 dni, jednostki służby zdrowia /w tym szpitale/ 40% w ciągu 1-2 dni, a pozostałe w ciągu 3 dni.

Dla zapewnienia odpowiedniej bazy i sprawności rozwinięcia tyłów wojsk operacyjnych na okres wojny, w czasie pokoju utrzymuje się:

- w odniesieniu do szczebla taktycznego: pododdziały i oddziały tyłowe rozwinięte w stopniu odpowiadającym poziomowi rozwinięcia poszczególnych oddziałów i związków taktycznych;
- w odniesieniu do szczebla operacyjnego /armia i front/: w stanie rozwiniętym jednostki zabezpieczenia wojsk raketowych oraz podstawowe jednostki zabezpieczenia armii lotniczej, skadrowane jednostki mostowe, drogowe, kolejowe, łączności, rurociągów i transportowe /część batalionów transportowych armii/, grupy organizacyjne szefostw i komend baz, brygad /pułków/ i batalionów transportowych oraz niektórych jednostek obsługi baz.

Ponadto przygotowanie systemu mobilizacyjnego rozwinięcia tyłów na okres wojenny obejmuje:

- wydzielenie zawiązków mobilizacyjnych do składu formowanych jednostek;
- przygotowanie i utrzymanie niezbędnych zapasów sprzętu i środków materiałowych koniecznych do wyposażenia i ukończenia jednostek wg należności i norm okresu wojennego;
- pobór ludzi, sprzętu i transportu z gospodarki narodowej na ukończenie jednostek.

Sprawność rozwinięcia organów i jednostek tyłowych na okres wojny osiąga się między innymi przez:

- wszechstronnie przemyślane i skoordynowane plany osiągania pełnej gotowości i formowania poszczególnych jednostek oraz odpowiednie przygotowanie sił i środków do ich realizacji;
- właściwą lokalizację zadań mobilizacyjnych i rejonizację formowania poszczególnych zespołów jednostek tyłowych odpowiadającą kierunkom /rejonom/ ich użycia oraz umożliwiającą sprawne przejmowanie dowodzenia i zorganizowane przegrupowanie do nakazanych rejonów;
- terytorialność uzupełnień ludzi, sprzętu i transportu dla poszczególnych jednostek;
- stosowanie uproszczeń i usprawnień do procesu formowania jednostek /np. wydanie umundurowania "do domu", przygotowanie imiennych kompletów wyposażenia dla powoływanych żołnierzy rezerwy, eliminacja zbędnych czynności itp./
- odpowiednie przygotowanie środków materiałowych do sprawnego załadowania i uruchomienia /utrzymywanie środków materiałowych w transporcie, doprowadzenie zadań i przygotowanie do załadowania zapasów armijnych i frontowych na transport itp./;
- zorganizowany system szkolenia jednostek i żołnierzy rezerwy zapewniający kierunkowość i systematyczność szkolenia, teoretyczne i praktyczne przygotowanie do wykonania zadań /wynikających z określonych funkcji/ oraz wdrażanie do działania w określonym systemie tyłowego zabezpieczenia wojsk /w ramach ćwiczeń/;
- rozszerzanie i doskonalenie bazy mobilizacyjnego rozwinięcia organów i jednostek tyłowych między innymi przez szersze wykorzystanie w tym zakresie odpowiednich zakładów i przedsiębiorstw gospodarki narodowej.

Wykorzystanie gospodarki narodowej w zakresie formowania jednostek tyłowych dla sił zbrojnych winno przy tym stanowić przedmiot specjalnej troski jako element umożliwiający odciążenie jednostek wojsk operacyjnych, skracanie terminów formowania oraz rozródkowane i racjonalne rozłożenie zadań mobilizacyjnych.

3. Zabezpieczenie tyłowe mobilizacji

Zabezpieczenie tyłowe mobilizacyjnego rozwinięcia wojsk ma na celu zaspokojenie bieżących potrzeb jednostek w czasie ich formowania z uwzględnieniem przedsięwzięć wynikających z przyjmowania żołnierzy rezerwy i sprzętu, głównie transportu z gospodarki narodowej. Realizują je jednostki mobilizujące własnymi siłami i środkami z tym, że w wypadku gdy jednostka mobilizująca nie jest oddziałem gospodarczym, wykorzystuje się do tego celu siły i środki oddziału, do którego jest ona przydzielona na zaopatrzenie. Dla pomyślnego wykonania zadań w tym zakresie wykorzystuje się również siły i środki jednostek mobilizowanych, co może dotyczyć zaangażowania specjalistów /np. lekarze, personel techniczny służby czołgowo-samochodowej itp./ oraz sprzętu technicznego /np. warsztaty remontu samochodów, ładowania akumulatorów itp./.

Podstawowymi zadaniami zabezpieczenia tyłowego mobilizacji są: żywienie żołnierzy i zaopatrywanie w paliwa, obsługa medyczna i sanitarno-higieniczna oraz obsługa techniczna. Środki materiałowe potrzebne do realizacji tych zadań uzyskuje się z zapasów bieżących i specjalnie na ten cel przeznaczonych /np. sucha należność żywnościowa/, nie dopuszczając do naruszenia zapasów normatywnych przysługujących formowanej jednostce według należności czasu "W".

Żywienie żołnierzy mobilizowanej jednostki organizuje się na zasadach i według należności okresu "P". Żołnierzom rezerwy przybywających do jednostki wydaje się w pierwszej kolejności żywność w postaci suchej należności w celu zaspokojenia ich potrzeb do czasu zorganizowania normalnego wyżywienia, a następnie przygotowuje się i wydaje gotowane posiłki /w zależności od warunków i możliwości 2-3 posiłki dziennie/. Do przygotowania posiłków w razie potrzeby, a szczególnie w wypadkach formowania jednostek w rejonach zapasowych można wykorzystać kuchnie polowe formowanej jednostki oraz pomoc jej personelu kucharskiego.

Zaopatrywanie w paliwa mobilizowanej jednostki ma charakter doraźny i dotyczy odtwarzania zapasów zużywanych paliw w toku formowania /np. na przewóz ludzi i środków materiałowych do zapasowych rejonów mobilizacji/. Odbywa się ono w punktach tankowania organizowanych przy stacjach i magazynach mps jednostek lub też w ruchomych punktach uzupełniania paliw za pomocą cystern samochodowych.

Obsługa medyczna i sanitarno-higieniczna prócz przeglądu lekarskiego, stanowiącego jedno z przedsięwzięć związanych z przyjmowaniem żołnierzy rezerwy, obejmuje udzielenie pomocy ambulatoryjnej oraz przeprowadzanie niektórych szczepień ochronnych, jak np. szczepienia szczepionką durową z anatoksyną tężcową. Kąpiel żołnierzy przeprowadza się tylko w wypadkach uzasadnionej potrzeby w łaźniach stałych /garnizonowych lub miejskich/, polowych urządzeniach kąpielowych lub otwartych kąpieliskach /tylko latem/. W braku odpowiednich warunków do przeprowadzania kąpieli stosuje się chemiczne środki dezynfekcyjne.

Obsługa techniczna pojazdów mechanicznych, wozów bojowych oraz uzbrojenia i sprzętu technicznego sprowadza się głównie do usuwania ujawnionych w toku formowania niesprawności, przede wszystkim tych, które ograniczają zdolność ruchu. Do realizacji zadań w tym zakresie wykorzystuje się całość dostępnych sił i środków jednostki mobilizującej i mobilizowanej, nie wykluczając na wypadek potrzeby pomocy ze strony cywilnych zakładów remontowych /warsztaty, stacje obsługi itp./.

A. ORGANIZACJA ZAOPATRYWANIA I OBSŁUGI WOJSK NA OBSZARZE KRAJU

Działalność systemu tyłów obszaru kraju różni się od wydzielanego na okres wojny systemu tyłów wojsk operacyjnych tak co do zakresu, jak i form działania. Wyróżnia go przede wszystkim wielokierunkowość działania zarówno w zakresie zaopatrywania, jak i różnego rodzaju zabezpieczenia działań sił obronnych, w tym i jednostek zmilitaryzowanych. Ponadto na tyłach tych spoczywa obowiązek gromadzenia w okresie pokoju niezbędnych rezerw materiałowych oraz realizacja przedsięwzięć mobilizacyjno-organizacyjnych na okres wojny. Natomiast w warunkach wojny praktyczne przedsięwzięcia tyłowych organów obszaru kraju ulegają rozszerzeniu i dotyczą w szczególności:

- tyłowego zabezpieczenia przegrupowań wojsk operacyjnych przez obszar kraju;
- wydzielania i zabezpieczenia przegrupowania tyłów szczebla operacyjnego;
- udziału w realizacji przedsięwzięć zaspokajania potrzeb wojsk na froncie zewnętrznym;
- zabezpieczenia komunikacji na obszarze kraju dla zapewnienia ruchu transportów operacyjnych i zaopatrzeniowych /własnych i sojusznicznych/, w tym na styku sieci komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej;
- realizacji tyłowego zabezpieczenia wojsk na obszarze kraju;
- utrzymywania żywotności jednostek /organów/ zaopatrywania i obsługi na obszarze kraju zapewniając zaopatrywanie, obsługę i lecznictwo wojsk na obszarze kraju, zaspokajanie potrzeb wojsk operacyjnych w zakresie hospitalizacji;
- współudziału w realizacji przedsięwzięć militarno-obronnych układu terytorialnego i funkcjonalnego /w wyznaczonym zakresie/.

Wszystkie potrzeby materiałowo-sprzętowe sił zbrojnych, w tym i świadczenia realizowane na ich rzecz, przewiduje się zaspokajać w czasie wojny z bieżących, normatywnych i zawczasu nagromadzonych /w czasie pokoju/ zapasów mobilizacyjnych oraz rezerw państwowych, a ponadto z produkcji bieżącej. Część potrzeb /sprzętu i materiałów/ będzie także zapewniana w ramach dostaw z importu lub kooperacji.

W gospodarce narodowej realizacja dostaw i świadczeń na potrzeby sił zbrojnych może być rozpoczęta - stosownie do rozwijającej się sytuacji lub podejmowanych decyzji - w okresie zagrożenia, to znaczy po wprowadzeniu stanu podwyższonej gotowości obronnej i stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa PRL. Wielkość i częstotliwość tych dostaw, rozmiary, terminy świadczeń, sposoby i miejsca odbioru, będą precyzowane przez właściwe centralne organy zaopatrujące sił zbrojnych /instytucje głównego kwatermistrzostwa/ w ustalonym przez Sztab Generalny trybie postępowania lub bezpośrednio w porozumieniu z odpowiednimi resortami.

Poszczególne działy KOK w zakresie świadczeń i dostaw na rzecz sił zbrojnych w odniesieniu do potrzeb służb kwatermistrzowskich będą zobowiązane /w poszczególnych etapach osiągnięcia gotowości oraz wojny/ przede wszystkim do:

- przyspieszenia produkcji i realizacji zwiększenia dostaw w wybranych grupach sprzętu i materiałów;
- wprowadzenia zasady priorytetu w realizacji świadczeń i usług na rzecz jednostek sił zbrojnych;
- przygotowania warunków umożliwiających sprawne przekazanie do sił zbrojnych pojazdów mechanicznych przez wcześniejsze wprowadzenie ograniczeń wyjazdów kierowców i samochodów;
- przygotowania zastępczych źródeł wody dla celów konsumpcyjnych i technicznych /np. przeciwpożarowych/ oraz zapewnienia sprawności technicznej istniejących źródeł;
- przekazania siłom zbrojnym wyznaczonych jednostek zmilitaryzowanych resortu komunikacji, żeglugi i gospodarki wodnej - odpowiednio wcześniej sformowanych - do wykonywania zadań związanych z fun-

- kojonowaniem i obsługą sieci komunikacyjnej na obszarze kraju oraz w strefie tyłów frontu;
- przygotowania rejonów przeładunkowych, w tym stacji i punktów za- i wyładowniczych, przepraw promowych na określonych przeszkodach wodnych oraz zorganizowania przewozów ładunków wojskowych zarówno w tych rejonach, jak i na całym obszarze kraju;
- przygotowania, a następnie stopniowego wprowadzania założeń planu przewozów z uwzględnieniem zasady priorytetu przewozów wojskowych /stosownie do zamierzeń stopniowego osiągania gotowości sił zbrojnych/;
- wykonania dostaw natychmiastowych i krótkoterminowych oraz przekazania rezerw państwowych stosownie do podjętych ustaleń;
- podjęcia przedsięwzięć profilaktycznych w zakresie sanitarno-epidemicznym, wydzielenia miejsc w szpitalach na potrzeby zabezpieczenia medycznego przegrupowania wojsk, zwiększenia poboru oraz zrealizowania dostaw natychmiastowych i krótkoterminowych szczególnie krwi, plazmy i leków o krótkich terminach ważności.

1. System, organizacja i zasady zaopatrywania i obsługi wojsk na obszarze kraju

Po wydzieleniu i przegrupowaniu wojsk operacyjnych, w tym i ich tyłów, na front zewnętrzny, pozostają - po uprzednim mobilizacyjno-organizacyjnym rozwinięciu - tyły obszaru kraju.

Działalnością swą obejmują one nie tylko wojska stacjonujące /przegrupowujące się/ na obszarze kraju, lecz - jeśli chodzi o sprzęt typowo-wojskowy - siły układu terytorialnego i funkcjonalnego. Ponadto działają na rzecz walczących wojsk operacyjnych.

Działalność tyłów obszaru kraju można umownie podzielić na:

- zaopatrywanie wojsk w środki materiałowo-techniczne;
- ewakuację i dokonywanie napraw różnorodnego sprzętu bojowego;
- ewakuację, udzielanie pomocy medycznej i hospitalizację rannych i porażonych;
- zabezpieczenie komunikacyjne - w określonym zakresie - ruchu transportów operacyjnych i zaopatrzeniowych na obszarze kraju.

Działalność ta odbywa się w jednolitym systemie zaopatrywania i obsługi wojsk, w skład którego między innymi wchodzi: organy tylowe poszczególnych szczebli dowodzenia, jednostki tylowe, środki zaopatrzenia, stacjonarne i polowe obiekty tylowe.

Na terenie kraju występują trzy zasadnicze szczeble zajmujące się tyłowym zabezpieczeniem wojsk, a mianowicie: szczebel centralny, okręgowy, rejonowy /terytorialny/.

Do zasadniczych czynności poszczególnych organów należy przede wszystkim organizacja zaopatrywania jednostek w niezbędne środki materiałowo-techniczne.

Organy centralne ustalają system i zasady zaopatrywania i obsługi oraz sprawują kierownictwo i organizują realizację tych przedsięwzięć w stosunku do całości sił zbrojnych. Kierują działalnością operacyjno-organizacyjną i fachową służb, ustalają potrzeby materiałowe, możliwości i ich źródła pokrycia oraz kolejność zaopatrywania. Stosownie do zaistniałej sytuacji oraz możliwości realizowania dostaw materiałowych /sprzętu/ dokonują rozdziału środków między okręgowe organy zaopatrujące i na potrzeby wojsk operacyjnych.

Środki przyznane tym organom stawia się do ich dyspozycji w zakładach i magazynach /z zasobów/ gospodarki narodowej oraz w specjalistycznych składnicach /zakładach/ szczebla centralnego. Dostawy do wojsk operacyjnych będą zaś realizowane bezpośrednio z zakładów produkcyjnych lub magazynów rezerw państwowych, za pośrednictwem składnic wysuniętej bazy obszaru kraju /WBOOK/ lub składnic /baz/ okręgów wojskowych na zlecenie organów centralnych.

Jeśli idzie o wysuniętą bazę obszaru kraju to w jej składzie mogą występować polowe składy poszczególnych służb, składnice stacjonarne oraz polowe i stacjonarne warsztaty naprawcze, jednostki usługowe /polowe piekarnie, rzeźnie, pralnie i łaźnie/ jak również jednostki obsługi, roboczo-transportowe, samochodowo-transportowe, inżynierskiego zabezpieczenia tyłów itp.

Do zasadniczych zadań realizowanych przez WBOK należy:

- utrzymywanie dyspozycyjnych rezerw materiałowych - żywności, paliw, amunicji i innych środków - w składach wojskowych i gospodarki narodowej, skąd środki materiałowe wojska operacyjne w zasadzie pobierają własnym transportem;
- organizowanie przeładunków środków materiałowych do wojsk operacyjnych za pomocą własnych jednostek obsługi, jednostek roboczo-transportowych /przeładunkowych/ oraz przydzielanych sił;
- organizowanie i zapewnianie ochrony zapasów materiałowych przesyłanych transportami kolejowymi i samochodowymi do wojsk operacyjnych /o ile nastąpiła przerwa w układzie komunikacyjnym/;
- zaopatrywanie materiałowe sił desantowych w wypadku bezpośredniego zaspokajania ich potrzeb przez organy tyłowe obszaru kraju.

W celu właściwego kształtowania polityki zaopatrzeniowej w ramach sił zbrojnych oraz zapewnienia możliwości przeprowadzenia manewru zapasami, organy centralne utrzymują depozyty środków materiałowych /sprzętu/ w składnicach szczebla okręgowego. Wielkość i rozmieszczenie tych depozytów ustalają każdorazowo właściwe centralne organy zaopatrujące.

Destawy rakietowych materiałów napędowych /RMN/ do jednostek rakietowych wojsk OPK marynarki wojennej i wojsk operacyjnych organizuje departament służby MPS stosownie do potrzeb zgłoszonych przez wymienionych użytkowników, przy czym dowóz tych materiałów będzie realizowany różnymi rodzajami środków transportowych, nie wykluczając użycia transportu powietrznego.

W dziedzinie zabezpieczenia medycznego sił zbrojnych organy centralne spełniają następujące funkcje:

- ustalają zasady i organizację ewakuacji rannych i porażonych oraz leczenia na obszarze kraju w placówkach /szpitalach/ wojskowych lub społecznej służby zdrowia;
- kierują całokształtem prac zapewniających należyte zabezpieczenie stanu sanitarno-higienicznego i sanitarno-epidemicznego wojsk;
- ustalają organizację prowadzenia rozpoznania sanitarno-przeciwepidemicznego, analizy sytuacji sanitarno-higienicznej, epidemicznej i epizootycznej na terenie kraju i pasie działania wojsk operacyjnych;
- opracowują metody postępowania sanitarno-profilaktycznego i przeciwepidemicznego w siłach zbrojnych - w rejonach działań na obszarze kraju;
- określają zasady sanitarnej ochrony radiologicznej wojsk, analizy danych o stanie skażeń oraz kierują sanitarną ochroną radiologiczną i przedsięwzięciami zapewniającymi pomyślny stan epizootyczny w siłach zbrojnych.

W zakresie zabezpieczenia komunikacyjnego organy centralne określają postulaty do działu komunikacji KOK dotyczące przygotowania i kompleksowego wykorzystania sieci komunikacyjnej oraz środków transportu do przewozów wojskowych. Koordynują także wykorzystanie wydzielonego na potrzeby sił zbrojnych transportu kolejowego, samochodowego, żeglugi śródlądowej i morskiej przybrzeżnej. Czuwają nad realizacją przewozów na obszarze kraju na rzecz wojsk własnych i sojusznicznych oraz współdziałają w organizowaniu przewozów kombinowanych i manewru nimi w wypadku powstania zakłóceń na sieci komunikacyjnej.

Okręgowe organy zaopatrujące organizują zaopatrywanie i obsługę - w pełnym zakresie - związków taktycznych i oddziałów wojsk wewnętrznych /WOW i WOP/, sztabów i jednostek obrony terytorialnej, jednostek szkolnych i zapasowych oraz innych jednostek podporządkowania okręgowego i centralnego dyslokowanych na ich obszarze. Ponadto organizują zaopatrywanie związków taktycznych i oddziałów wojsk operacyjnych, do czasu ich przejścia na zewnętrzny front działań oraz w określonym zakresie - jednostek zmilitaryzowanych układu funkcjonalnego i terytorialnego.

Zaopatrywanie jednostek będzie realizowane z zasobów środków materiałowych gromadzonych w składnicach /magazynach/ wojskowych /punktach zaopatrywania/ lub z zapasów w zakładach /jednostkach/ gospodarki narodowej. Środki materiałowe będą przydzielane zaopatrywanym przez okręgowe organy zaopatrujące w ramach przyznanych limitów, do pobrania w zakładach lub składach /jednostkach/ gospodarki narodowej albo z posiadanych zapasów w składnicach okręgu.

Źródłami uzupełniania środków materiałowo-technicznych dla wszystkich jednostek wojskowych na obszarze kraju są składnice wojskowe podległe okręgowym organom zaopatrującym oraz zasoby środków przydzielone w zakładach /składach/ gospodarki narodowej. Poszczególne składnice wojskowe gromadzą nakazane przez organa okręgowe i rejonowe zapasy środków na potrzeby zaopatrywanych jednostek oraz utrzymują depozyty środków materiałowych i sprzętu określone przez właściwe centralne organy zaopatrujące.

Środki materiałowe na uzupełnienie zapasów w składnicach wojskowych są gromadzone, z dostaw środków przyznanych przez centralne organy zaopatrujące, w zakładach lub składach gospodarki narodowej. Dostawy środków do składnic wojskowych będą organizowane transportem kolejowym lub transportem samochodowym okręgu. Do przewozów może być także wyznaczony transport zaopatrywanych jednostek szczególnie na potrzeby własne oraz jednostek przydzielanych do nich na zaopatrzenie.

Organa okręgowe spełniają również określone funkcje, zaopatrywania w stosunku do wojsk lotniczych, OPK i marynarki wojennej.

Wojska lotnicze oraz obrony powietrznej kraju mają własny system zaopatrywania, ale są również zaopatrywane w środki żywnościowe, mundurowe /bez umundurowania specjalnego/, kwaterynki oraz służby zdrowia przez organa okręgowe stosownie do terytorialnego rozmieszczenia jednostek tych wojsk. Okręgi wojskowe zaspokajają ich potrzeby z właściwych źródeł zaopatrzenia na podstawie zgłoszonych zapotrzebowań i przyznanych limitów środków z centralnych organów zaopatrujących. Poszczególne służby zaopatrzenia wojsk lotniczych i OPK współpracują z okręgami wojskowymi, szczególnie przy ustalaniu potrzeb jednostek oraz możliwości i sposobów ich pokrycia. Ponadto informują kwatermistrzostwa OW o zamierzeniach operacyjnych /szczególnie o zmianach dyslokacji/ mających wpływ na organizację zaopatrywania i obsługi.

Służby zaopatrzenia wojsk lotniczych i OPK są organami zaopatrującymi /w pełnym zakresie/ w sprzęt mps, materiały pędne i amary, sprzęt specjalistyczny służby mundurowej, a wojska OPK ponadto - rakietowe materiały napędowe. Dostawy tych środków są realizowane przez służby zaopatrzenia wojsk lotniczych i OPK ze składnic im podległych lub wyznaczonych składów gospodarki narodowej bezpośrednio lub przez związki taktyczne.

Organy zaopatrywania marynarki wojennej organizują zaopatrywanie podległych jednostek na analogicznych zasadach, jak okręgowe organy zaopatrujące, a ponadto spełniają funkcję szczebla centralnego w zakresie zaopatrywania w sprzęt specjalistyczny. Odpowiadają one również za zaopatrywanie sił /jednostek pływających/ wydzielanych do działań w ramach flot sojuszników.

Zaopatrywanie podległych sił marynarki wojennej realizowane jest na rzecz jednostek pływających, lotniczych i brzegowych. Komendy portów wojennych /KPW/ z pływającą bazą zaopatrzenia

zaopatrują jednostki pływające /w czasie trwania rejsów/, natomiast jednostki lotnicze i jednostki brzegowe są zaopatrywane ze składów stacjonarnych marynarki wojennej lub bezpośrednio ze składów /zakładów/ gospodarki narodowej.

Kwatermistrzostwa związków taktycznych wojsk obrony terytorium kraju /OFK, WOW, WOP, szkolne i zapasowe/, jako jedne z ogniw szczebla rejonowego organizują zaopatrywanie podległych oraz przydzielonych na zaopatrzenie jednostek ze składów własnych /DPZ, BPZ/, wyznaczonych składnic wojskowych lub z innych źródeł /szpitali, składów WSZW oraz z terenowych zakładów gospodarki narodowej/.

Wojewódzkie sztaby wojskowe występujące jako ogniwo zaopatrywania organizują zaopatrywanie w pełnym zakresie podległych sztabów i jednostek obrony terytorialnej, a ponadto siły układu terytorialnego i funkcjonalnego w zakresie sprzętu typowo wojskowego.

Związki taktyczne wojsk operacyjnych dyslokowane na obszarze kraju organizują zaopatrywanie podległych oraz przydzielonych na zaopatrzenie jednostek na zasadach obowiązujących na obszarze kraju, w myśl ustaleń właściwych okręgów.

Bazy zaopatrzenia /składnice/ stosownie do przyjętych ustaleń będą realizować zadania zaopatrywania jednostek rozmieszczonych na ustalonym obszarze /w pobliżu dyslokacji bazy/ w zakresie środków będących w ich gestii.

Siły układu terytorialnego i funkcjonalnego będą zaopatrywane przez odpowiednie nadrzędne jednostki organizacyjne. Natomiast sprzęt typowo wojskowy, stanowiący wyposażenie /należność/ tych jednostek, będą dostarczać wojewódzkie sztaby wojskowe.

Jednostki wojskowe stanowiące oddziały gospodarcze są zaopatrywane przez odpowiednie organy ognia rejonowego lub bezpośrednio okręgowego. Źródłami zaopatrywania dla wszystkich jednostek wojskowych są składnice wojskowe podległe okręgowym organom zaopatrującym, składy związków taktycznych oraz zakłady lub składy gospodarki narodowej.

W zależności od sytuacji, konkretnych potrzeb i warunków może być organizowane zaopatrywanie jednostek w ramach garnizonu przez wyznaczony oddział gospodarczy.

Świadczenia na rzecz jednostek wojsk sojusznicznych realizuje się na podstawie umów międzysojusznicznych /planowanych/ oraz świadczeń wynikających z sytuacji wojennej. Mogą one dotyczyć dostaw materiałów pędnych i smarów oraz żywności, a także zabezpieczenia medycznego i komunikacyjnego.

Dostawy środków w wypadku zamierzeń planowanych będą wykonywane przez wyznaczone organy i jednostki, stosownie do ustalonych zasad postępowania w oparciu o przygotowane w tym zakresie zapasy.

Dostawy nieplanowane będą organizowane szczególnie w sytuacjach wymuszonych /dla konkretnej jednostki/ i wówczas zajdzie konieczność natychmiastowego wydania potrzebnych środków materiałowych. Takie decyzje będą podejmowane z reguły przez okręgowe organy zaopatrujące. W pilnych wypadkach, dotyczących na przykład zaopatrzenia poszczególnych okrętów zmuszonych do zawinięcia do portów wojennych albo zaopatrzenia samolotów korzystających z lotnisk na obszarze kraju, decyzje mogą podejmować właściwi dowódcy /komendanci/ portów wojennych, lotnisk /jednostek obsługi/, o czym meldują organom nadrzędnym.

Świadczenia w zakresie zabezpieczenia medycznego mogą dotyczyć wydzielenia odpowiedniej ilości miejsc w szpitalach stacjonarnych do jednorazowego lub okresowego wykorzystania, a także pomocy w środkach transportu sanitarnego.

Świadczenia w zakresie komunikacyjnym mogą dotyczyć wydzielenia sieci komunikacyjnej do operacyjnego rozwinięcia wojsk sojusznicznych oraz do realizacji przewozów zaopatrzeniowych i ewakuacyjnych, jak również wydzielenia określonej ilości taboru do realizacji przewozów. Są one elementem koalicyjnego współdziałania w zakresie tyłowego zabezpieczenia wspólnych operacji na teatrze działań wojennych.

2. Ogólne zasady planowania i zaspokajania potrzeb materiałowych

Planowanie potrzeb materiałowo-technicznych w zakresie służb kwatermistrzowskich realizowane jest zgodnie z ustalonym trybem postępowania i ściśle powiązane z systemem planowania gospodarki narodowej. Ma ono na celu zaspokojenie potrzeb sił zbrojnych w zakresie: żywienia, umundurowania, higieny osobistej, leczenia ludzi, zwierząt, budownictwa, zakwaterowania, przewozów, przechowywania oraz konserwacji sprzętu, materiałów, urządzeń i obiektów, a ponadto wyposażenia technicznego służb kwatermistrzowskich i w zakresie handlu wojskowego. Planowane środki materiałowe dzielą się na:

- sprzęt i materiały grupy A - wytwarzane wyłącznie dla sił zbrojnych według ściśle ustalonych wymagań; wyłącznym ich dysponentem jest resort obrony narodowej;
- sprzęt i materiały grupy kwatermistrzowskiej - są to typowe materiały i sprzęt służb kwatermistrzowskich produkowane w określonych asortymentach według specjalnych wymagań wojska /w czasie wojny według tzw. złagodzonych warunków technicznych/, a w pozostałych według norm i standartów stosowanych w gospodarce narodowej;
- sprzęt i materiały grupy B - obejmują środki stosowane powszechnie w gospodarce narodowej - a znajdujące zastosowanie w wojsku - wytwarzane według norm i standartów obowiązujących w gospodarce narodowej.

Centralnym organem sił zbrojnych w zakresie planowania materiałowo-technicznego jest Sztab Generalny, do zadań którego należy szczególnie: koordynowanie opracowania planów /rocznych i wieloletnich/, ustalanie danych wyjściowych do planowania, opracowywanie i wydawanie przepisów normatywnych, opracowywanie zbiorowych planów zapotrzebowań i ich realizowanie oraz sprawowanie kontroli nad realizacją planów materiałowo-technicznych w siłach zbrojnych.

W przedmiocie planowania zaspokajania potrzeb sił zbrojnych w zakresie kwatermistrzowskiej grupy materiałowej oraz sprzętu i materiałów grupy B, zadania realizują szefostwa i departamenty głównego kwatermistrzostwa w myśl wytycznych Sztabu Generalnego oraz Głównego Kwatermistrza WP.

Potrzeby sił zbrojnych okresu wojennego są ujmowane przez poszczególne organy w wieloletnich i rocznych planach - zapotrzebowań oraz planach roku obliczeniowego. Plany opracowuje się oddzielnie na każdą grupę materiałową z podziałem na dostawy krajowe i importowane. Wieloletnie plany zapotrzebowania sił zbrojnych są objęte narodowymi planami gospodarczymi. Opracowuje się je ujmując podstawowy sprzęt nomenklaturowo i ilościowo, a pozostały - tylko wartościowo. Plany są zgłaszane do Sztabu Generalnego, który po opracowaniu zbiorczym, akceptacji przez ministra obrony narodowej przedstawia je do komisji planowania przy radzie ministrów. Całość potrzeb ustalana jest centralnie przez właściwe centralne organy zaopatrzące /COZ/ i przekazywana do Sztabu Generalnego. W odniesieniu do środków kwatermistrzowskiej grupy materiałowej oraz grupy B-COZ głównego kwatermistrzostwa przesyłają zatwierdzone plany właściwym organom gospodarki narodowej do realizacji.

Potrzeby materiałowe i usługi na rzecz podległych /zaopatrywanych/ jednostek wojskowych planują organy szczebla okręgowego biorąc za podstawę:

- skład i ilość jednostek wojskowych określone planami mobilizacyjnymi;
- przydziały gospodarcze jednostek /z innych OW/ na okres wojny /wykonania zadań/;
- zadania przewidziane do realizacji na rzecz wojsk operacyjnych - określone przez centralne organy zaopatrujące;
- obowiązujący system, organizację zaopatrywania i obsługi wojsk na obszarze kraju;
- plany /wyciągi/ centralnych organów zaopatrujących dotyczące dostaw i zaspokajania potrzeb sił zbrojnych;
- przepisy, normy zużycia i inne normatywne ustalenia organów centralnych;
- normatywy bieżących zapasów jednostek i składnic wojskowych.

W oparciu o powyższe ustalenia organy okręgowe opracowują plany zaspokajania potrzeb materiałowych, realizacji dostaw i obsługi wojsk.

W planie zaspokajania potrzeb materiałowych ujmuje się źródła zaopatrzenia /wojska i gospodarki narodowej/ co pozwala na pełne zobrazowanie możliwości oraz racjonalny podział zadań. W planie wykazuje się: stan wyjściowy zapasów materiałowych w poszczególnych ogniwach i jednostkach wojskowych - obszaru kraju i wojsk operacyjnych oraz zapasy w źródłach zaopatrzenia - składnicach i zakładach własnych oraz gospodarki narodowej. Następnie ustala się wielkość potrzeb jednostek i przewidywane zużycie w planowanym okresie, przyznane limity środków i wielkość dostaw oraz sposób ich realizacji.

Plany obsługi wojsk /jednostek/ w zakresie lecznictwa, kąpielii, prania, napraw, wypieku chleba i innych usług oraz przewozów dostosowuje się do aktualnych potrzeb oraz możliwości okręgów wojskowych i równorzędnych. Zainteresowane organy i jednostki otrzymują wyciągi z tych planów dotyczące organizacji usług oraz możliwości korzystania z poszczególnych zakładów.

W systemie zaopatrywania wojsk na obszarze kraju w czasie wojny przewiduje się:

W służbie żywnościowej wprowadza się na okres wojenny zasady zaopatrywania w naturze. Wojskowe składnice żywnościowe będą zaopatrywać jednostki wojsk obszaru kraju w trwałe artykuły spożywcze z dostaw materiałowych realizowanych w zakładach gospodarki narodowej. W artykuły takie, jak: pieczywo, produkty mięsno-tłuszczowe, nabiał, warzywa, ziemniaki itp. oddziały gospodarcze zaopatrują się bezpośrednio z miejscowych placówek przetwórczych i handlowych.

Zaopatrywanie w sprzęt służby żywnościowej oraz materiały i części zamienne będzie realizowane z zapasów okręgowych składnic wojskowych i warsztatów naprawczych służby żywnościowej, jak również z dostaw krótkoterminowych z zakładów gospodarki narodowej. Naprawy bieżące sprzętu zapewniają oddziały gospodarcze we własnym zakresie, natomiast naprawy średnie lub główne - stacjonarne warsztaty wojskowe i gospodarki narodowej.

W służbie mundurowej zapewnia się pełne pokrycie zwiększonych potrzeb okresu wojennego, wykorzystując przede wszystkim całość zasobów posiadanych w wojsku, w tym również umundurowanie pozostawione przez wojska operacyjne. W celu zaspokojenia tych potrzeb, okręgowe lub rejonowe organy zaopatrujące uwzględniają w planach na pierwszy kwartał wojny rozdział zapasów i dostaw do poszczególnych jednostek. Przy rozdziale środków należy przewidywać utrzymywanie niezbędnej ilości zapasów przedmiotów mundurowych jako rezerwy na zaspokojenie doraźnych potrzeb związanych z nowym formowaniem, wymianą skażonego umundurowania, ponoszonymi stratami itp.

Kąpiel, pranie i naprawę przedmiotów umundurowania przeprowadza się tak, aby kąpiel żołnierzy połączona z wymianą bielizny osobistej odbywała się raz na dekadę, zaś zmiana bielizny pościelowej - dwa razy w miesiącu. Planuje się to realizować następująco:

- kąpiel żołnierzy oraz pranie bielizny i umundurowania przeprowadzać w pralniach i łaźniach wojskowych /stacjonarnych lub polowych/, a w razie potrzeby w zakładach komunalnych lub spółdzielczych;
- naprawy przedmiotów umundurowania w warsztatach oddziałów, związków taktycznych, rejonowych lub okręgowych oraz w zakładach naprawczych gospodarki narodowej.

W służbie materiałów pędnych i smarów planuje i realizuje się zaopatrywanie w mps ze składnic wojskowych lub bezpośrednio ze składów gospodarki narodowej /CPN/ przyjmując dla wojsk obszaru kraju następujące orientacyjnie średnie - dzienne normy zużycia mps w poszczególnych okresach pierwszego miesiąca wojny:

	<u>w I dekadzie</u>	<u>w II dekadzie</u>
- benzyna motorowa	0,15	0,12
- olej napędowy	0,28	0,13
- paliwo lotnicze P-2	1,4	1,0
- benzyna lotnicza	1,2	0,9
- olej napędowy DS	0,08	0,07
- olej opałowy	0,08	0,06

Ustalając wielkość dostaw mps do jednostek wojskowych uwzględnia się konieczność utrzymania w nich takich zapasów, aby umożliwiły im wykonanie stawianych zadań oraz zapewniały ciągłość zaopatrywania w przypadku okresowych przerw w dostawach. Naprawy drobne i bieżące sprzętu mps wykonuje się siłami zainteresowanych jednostek wojskowych, natomiast średnie i główne w warsztatach służby mps.

Służba zdrowia zapewnia zabezpieczenie medyczne wojsk na obszarze kraju za pomocą sił i środków okręgów wojskowych, we współdziałaniu ze społeczną służbą zdrowia, uwzględniając w tym przyjmowanie rannych, chorych i porażonych ewakuowanych z wojsk operacyjnych.

Uzupełnianie zużywanych środków zaopatrzenia medycznego przewiduje się realizować w systemie miesięcznym z zapasów utrzymywanych w wojsku i pobieranych z gospodarki narodowej.

Zaopatrywanie i obsługa wojsk w zakresie kwaterunkowo-budowlanym odbywać się będzie na zasadach podobnych jak w czasie pokoju, z tym że szczególna uwaga koncentrować się będzie na:

- przeciwdziałaniu zniszczeniom wywołanym na skutek działań wojennych /usuwanie zniszczeń i remonty/;
- zabezpieczaniu wojsk w zastępcze oświetlenia i awaryjne ujęcia wody, a na wypadek potrzeby również zastępcze ogrzewanie;
- wzmocnieniu ochrony przeciwpożarowej obiektów;
- zabezpieczaniu warunków zakwaterowania wojsk na wypadek zniszczenia obiektów koszarowych.

Służba komunikacji wojskowej współdziała z resortem komunikacji w zakresie zabezpieczenia sieci komunikacyjnej, koncentrując wysiłek w interesie sprawnego przebiegu przewozów wojskowych.

Plany przewozów na pierwszą dekadę początkowego okresu wojny opracowują właściwe organy komunikacji wojskowej na podstawie zapotrzebowań zainteresowanych służb i rodzajów wojsk. Przewozy centralne i międzyokręgowe planowane są centralnie. Plany przewozów po wybuchu wojny są korygowane i dostosowane do aktualnych możliwości przewozowych.

Służba komunikacji wojskowej szczebla okręgowego uczestniczy w realizacji zadań na obszarze okręgu i wykonuje zadania określone przez organy centralne. Realizacja tych zadań ma zabezpieczyć wykonanie przewozów operacyjnych, mobilizacyjnych i zaopatrzenia zarówno na obszarze kraju, jak i na korzyść wojsk operacyjnych.

Potrzeby materiałowe jednostek komunikacji wojskowej w zakresie materiałów i sprzętu specjalistycznego są planowane i realizowane centralnie przez szefostwo służby komunikacji wojskowej.

Handel wojskowy zapewnia środki materiałowe na potrzeby żołnierzy i rodzin wojskowych za pośrednictwem wojskowej centrali handlowej /WCH/. Po przekazaniu /w okresie zagrożenia/ wojskowej centrali handlowej wraz z podległymi jej jednostkami do resortu obrony narodowej jednocześnie wydziela się na potrzeby sił zbrojnych odpowiednią pulę środków materiałowych w resorcie handlu wewnętrznego.

X

X X

W działalności organów zaopatrywania i obsługi wojsk na obszarze kraju poważne miejsce zajmują dostawy środków materiałowych do wojsk operacyjnych dla odtwarzania zużywanych zapasów wraz z zapewnieniem ich przewozów, oraz realizacja innych usług w zależności od sytuacji. Świadczenia te należy zabezpieczać na zasadzie priorytetu, włączając do ich realizacji wysuniętą bazę obszaru kraju, okręgi wojskowe i określone siły i środki /głównie transport/.

W zależności od rodzaju zaopatrzenia, dostawy mogą być realizowane ze składów, lub za pośrednictwem składów wojskowych, albo też bezpośrednio ze składów gospodarki narodowej na zlecenie organów centralnych.

3. Organizacja i zasady zabezpieczenia medycznego

Podstawowym zadaniem wojskowej służby zdrowia obszaru kraju w czasie wojny jest dążenie do zmniejszenia strat sanitarnych poniesionych przez wojska w wyniku oddziaływania nieprzyjaciela. Przedsięwzięcia w tym zakresie są realizowane przy pomocy społecznej służby zdrowia, która oprócz świadczeń ogólnych wykonywać będzie wiele innych przedsięwzięć na rzecz sił zbrojnych. Wynika to z możliwości społecznej służby zdrowia, której placówki są rozróżkowane na całym obszarze kraju i rozwinięte już w okresie pokoju.

Podstawowym ogniwem zabezpieczenia medycznego wojsk na obszarze kraju będą pododdziały medyczne oddziałów wojskowych i oddziały medyczne związków taktycznych. Kolejnym ogniwem będą wojskowe szpitale stacjonarne oraz szpitale formowane na czas wojny, jak również łóżka szpitalne wydzielone do dyspozycji sił zbrojnych w szpitalach społecznej służby zdrowia.

W ramach krajowego systemu organizuje się wysuniętą bazę szpitalną obszaru kraju bazującą na szpitalach stacjonarnych przeznaczoną do przyjmowania i leczenia rannych lub chorych ewakuowanych z wojsk operacyjnych.

Zabezpieczenie medyczne oddziałów /związków taktycznych/ prowadzących działania manewrowe będzie organizowane podobnie jak w jednostkach wojsk operacyjnych, z tym że ranni będą ewakuowani do najbliższych stacjonarnych szpitali wojskowych lub społecznej służby zdrowia siłami tych jednostek. Jeśli zajdzie potrzeba dodatkowego wzmocnienia specjalnym transportem sanitarnym, wówczas wydziela go służba zdrowia OW.

We wszystkich wypadkach główne zadania zabezpieczenia medycznego wojsk na obszarze kraju realizuje służba zdrowia okręgów wojskowych i marynarki wojennej posiadanyimi i wydzielonymi do ich dyspozycji siłami i środkami obejmującymi szpitale, transport sanitarny i jednostki specjalistyczne, w tym medyczne bataliony wzmocnienia przeznaczone w szczególności do likwidacji ognisk strat masowych.

Służba zdrowia okręgów wojskowych na rzecz jednostek wojsk lotniczych i OPK realizuje przedsięwzięcia lecznictwa ogólnego, orzecznictwa, badania laboratoryjne, przedsięwzięcia sanitarno-przeciwepidemiczne i zaopatrzenie sanitarne. Orzecznictwo i leczenie personelu latającego tych wojsk realizuje natomiast służba lotniczo-lekarska, której podlega WIML i wojskowe ośrodki kondycyjne. Ponadto służba zdrowia wojsk lotniczych i OPK sprawuje kierownictwo oraz nadzór nad działalnością służby zdrowia w podległych jednostkach, szczególnie w zakresie profilaktyki leczniczej i sanitarno-przeciwepidemicznej.

Straty sanitarne na obszarze kraju, w wyniku zmasowanych uderzeń jądrowych mogą być nierównomierne i w niektórych rejonach szczególnie wysokie, co spowoduje konieczność koncentracji wysiłków na tych obszarach. W tym celu utrzymuje się ścisłą współpracę ze społeczną /terenową/ służbą zdrowia, szczególnie w zakresie organizacji ratownictwa i leczenia porażonych w ogniskach strat masowych, wykorzystania bazy łóżkowej, zaopatrzenia sanitarnego oraz profilaktyki przeciwepidemicznej.

Ewakuację rannych i porażonych z tych obszarów do najbliższych szpitali wojskowych lub szpitali cywilnych organizuje się transportem sanitarnym lub przystosowanym jednostek wojskowych. W koniecznych wypadkach może być użyty transport sanitarny okręgu /równorzędnego/. Powyższe zasady ewakuacji obowiązują również i w innych wypadkach, z uwagi na stosunkowo krótkie ogniwa ewakuacji oraz możliwość wykorzystania transportu ogólnego przeznaczenia.

Zabezpieczenie sanitarno-przeciwepidemiczne wojsk na obszarze kraju realizuje się na wszystkich szczeblach. W jednostkach wojskowych będą prowadzone masowe badania żołnierzy /zwłaszcza przy wcielaniu rezerwistów/, szczepienia ochronne oraz organizowane kwarantanny w ogniskach zakażeń itp.

W ramach kompleksowych przedsięwzięć przeciwepidemicznych, sanitarno-higienicznych i profilaktycznych służba zdrowia okręgów organizuje między innymi rozpoznanie skażeń i zakażeń rejonów rozmieszczenia i działań wojsk. Do jej obowiązków należy również realizacja przedsięwzięć ochronnych przed skutkami użycia środków biologicznych i innych środków masowego oddziaływania lub epidemii oraz ustalanie stanu zagrożenia promieniotwórczego i chemicznego na obszarze okręgu.

Organizatorem zabezpieczenia medycznego w układzie terytorialnym jest dział ochrony i zaopatrzenia ludności WKO, który realizuje je siłami i środkami społecznej służby zdrowia /szpitale stacjonarne, nowo zorganizowane szpitale w obiektach przystosowanych, miejsca improwizowane, kolumny transportu sanitarnego oraz siły służby medyczno-sanitarnej terenowych oddziałów w oddziałach samoobrony/.

Wykonywanie zadań przez społeczną służbę zdrowia na obszarze województwa będzie realizowane w ścisłej współpracy z organami i jednostkami wojsk obrony terytorium kraju, którą organizują przede wszystkim wojewódzkie sztaby wojskowe. Najściślejsza współpraca między społeczną wojskową służbą zdrowia będzie konieczna podczas likwidacji skutków uderzeń bronią masowego rażenia.

Organizację ewakuacji medycznej z wojsk operacyjnych realizują siły służby zdrowia podporządkowania centralnego. Głównym elementem systemu ewakuacji jest wysunięta baza szpitalna obszaru kraju /WBSzOK/, której podstawowym zadaniem jest przyjmowanie oraz leczenie rannych i porażonych ewakuowanych z wojsk operacyjnych. Ewakuacja rannych do WBSzOK będzie dokonywana głównie wojskowymi pociągami sanitarnymi oraz siłami batalionu autobusów sanitarnych, ewentualnie lotnictwa sanitarnego.

Zaopatrzenie wojsk i jednostek służby zdrowia w sprzęt, materiały, leki i inne środki medyczno-sanitarne jest realizowane na ogólnych zasadach. Specjalnego potraktowania wymaga sprawa dostaw krwi na potrzeby wojsk prowadzących działania na obszarze kraju i wojsk operacyjnych. Potrzeby w zakresie krwi dla żołnierzy na terenie kraju przewiduje się zaspokoić głównie w ramach pobierania krwi od żołnierzy, organizowanego przez szpitale wojskowe. W wypadkach braku krwi w szpitalach wojskowych dostarcza się ją z cywilnych stacji krwiodawstwa na zlecenie zbiornic krwi lub bezpośrednio z tych zbiornic.

Dostawy krwi na potrzeby wojsk operacyjnych będą organizowane przez Szefostwo Służby Zdrowia MON ze zbiornic krwi obszaru kraju przy pomocy specjalnego transportu lotniczego, a w koniecznych wypadkach transportem samochodowym. Krew dostarcza się do stacji krwiodawstwa I kategorii przy bazie szpitalnej frontu skąd zostaje kierowana transportem lotniczym lub specjalnym transportem samochodowym do stacji krwiodawstwa II kategorii przy szpitalach polowych lub organach służby zdrowia armii. Stacje krwiodawstwa II kategorii dostarczają krew poszczególnym szpitalom /oddziałom szpitalnym/ lub do dywizyjnych punktów medycznych, stosownie do zgłoszonych potrzeb.

4. Zakres i zasady zabezpieczenia komunikacyjnego na obszarze kraju

Zasadnicze zadania zabezpieczenia komunikacyjnego na obszarze kraju wykonuje dział komunikacji KOK.

Służba komunikacji wojskowej uczestniczy w określonym zakresie w organizacji zabezpieczenia komunikacyjnego realizowanego na potrzeby wojsk własnych i sojusznicznych. Całość realizowanych przedsięwzięć powinna umożliwić wykonanie przewozów i przemarszu wojsk własnych oraz sojusznicznych, przegrupowania jednostek wojskowych OTK oraz dokonania przewozów mobilizacyjnych, a także zaopatrzeniowych i ewakuacyjnych.

W realizacji tych przedsięwzięć biorą udział przede wszystkim siły i środki resortów komunikacji, gospodarki wodnej i żeglugi szczebla centralnego i terenowego - w tym zmilitaryzowane oddziały tych resortów. Oprócz tych sił do zadań szczególnie ważnych dla sił zbrojnych, głównie w zakresie utrzymania ważnych przepraw oraz zapewnienia ciągłości ruchu na wydzielonych liniach komunikacyjnych, uczestniczą jednostki służby komunikacji wojskowej.

Służba komunikacji wojskowej realizuje zadania w systemie, w którym występują:

- szefostwo służby komunikacji wojskowej jako centralny organ komunikacji wojskowej działu militarnego z podporządkowanymi jednostkami kolejowymi, drogowo-eksploatacyjnymi, mostowymi i transportowymi;
- oddziały komunikacji wojskowej okręgów wojskowych i marynarki wojennej z przydzielonymi jednostkami komunikacji oraz liniowe organy komunikacji wojskowej działające na styku z terenowymi organami i jednostkami działu komunikacji, do których zalicza się: szefostwa przewozów wojskowych przy DOKP oraz wojskowe komendy odcinków i stacji kolejowych, rejonów przeładunkowych i odcinków żeglugi śródlądowej.

W celu zabezpieczenia wykonania przewozów wojskowych /własnych i sojuszniczych/ z sieci komunikacyjnej obszaru kraju wydziela się odpowiednią ilość dróg samochodowych, linii kolejowych oraz szlaków wodnych i powietrznych.

Zadania związane z utrzymaniem i eksploatacją sieci komunikacyjnej wykonują organy i jednostki resortu komunikacji przy współudziale wojskowych jednostek kolejowych oraz drogowo-eksploatacyjnych.

Przewozy zaopatrzenia materiałowo-technicznego są realizowane z uwzględnieniem kompleksowego wykorzystania wszystkich rodzajów transportu - według jednolitego planu - /w czasie i przestrzeni/ do nieprzerwanego, terminowego i racjonalnego dowozu do wojsk środków materiałowo-technicznych.

Przy organizowaniu przewozów określa się udział poszczególnych rodzajów transportu, uwzględniając jego możliwości przewozowe, rodzaj przewożonych środków, ogniwo dowozu oraz rezerwę transportu na dodatkowe /nieplanowane/ zamierzenia przewozowe.

W ramach kompleksowego wykorzystania transportu na potrzeby wojsk operacyjnych stosować się będzie następujący system dowozu:

- dowóz zaopatrzenia w ogniwie bazy zaopatrzeniowej kraju lub WBOK - rubież rozwinięcia stacji rozdzielczej frontu /SRF/ lub polowe bazy frontu /PBF/ - będzie realizowany głównie transportem kolejowym, uzupełnionym transportem wodnym /morskim/ i samochodowym /podporządkowania centralnego/;
- do przewozu szczególnie ważnych środków jak krew, rakiety oraz dostaw materiałowych dla desantów będzie wykorzystywany transport lotniczy, niektóre ogniwa pośrednie będą w tym wypadku pomijane.

Dostawy środków i materiałów do wojsk operacyjnych stanowią główne źródła uzupełniania dla tych wojsk i są zasadniczym zadaniem realizowanym przez organy zaopatrywania obszaru kraju. Na organizację, natężenie i rozmiary dostaw mają wpływ: duża odległość tych wojsk od źródeł zaopatrzenia, istnienie przeszkód naturalnych, znaczne zapotrzebowanie na środki materiałowe oraz możliwe zniszczenia sieci komunikacyjnej.

W systemie przewozów zaopatrzeniowych do wojsk na obszarze kraju, podstawowe zadania spełniać będzie transport kolejowy. Jego uzupełnieniem będzie transport samochodowy poszczególnych jednostek wojskowych. Jednostki pobierać będą zaopatrzenie ze wskazanych źródeł w myśl zasady dowozu "na siebie". Transport samochodowy szczebla okręgowego będzie natomiast wykorzystywany zgodnie z decyzją kwatermistrza do przewozów interwencyjnych na obszarze kraju.

5. Zabezpieczenie tyłowe operacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych

Zabezpieczenie tyłowe operacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych stanowi ważny element działalności organów tyłowych obejmując odpowiednie przygotowanie obszaru kraju i rejonu wyjściowego wojsk do działań głównie w interesie wojsk operacyjnych i w określonym zakresie wojsk sojuszniczych. Ma ono na celu doprowadzenie wojsk, w tym i tyłów, do wyznaczonych rejonów w stanie całkowitej gotowości do działań i obejmuje zespół przedsięwzięć komunikacyjnego, materiałowego, technicznego i medycznego zabezpieczenia wojsk, zaplanowanych i przygotowanych do realizacji w okresie pokoju.

Zabezpieczenie komunikacyjne obejmuje wytypowanie i przygotowanie odpowiedniej sieci dróg kołowych do przesunięcia wojsk do wyznaczonych im rejonów oraz osłonę techniczną, jak również przewozy operacyjne i materiałowe. Przygotowanie sieci dróg kołowych polega na wyznaczeniu odpowiednich ciągów drogowych wyprowadzających do rejonu wyjściowego do działań wraz z odpowiednimi objazdami oraz systemem przepraw /zasadniczych i zapasowych/ na przeszkodach wodnych. Do ich osłony technicznej angażuje się przede wszystkim siły i środki Ministerstwa Komunikacji, wsparte siłami i środkami wojsk inżynierskich i służby komunikacji wojskowej obszaru kraju, co dotyczy szczególnie jednostek przeprawowo-mostowych. Do przewozów operacyjnych i materiałowych transportem kolejowym wykorzystuje się najdogodniejsze linie kolejowe, a obsługę sieci kolejowej dokonuje się na zasadach obowiązujących w czasie pokoju, wzmacniając siły i środki - przez rozwinięcie na czas "W" /lub w okresie zagrożenia/ zmilitaryzowanych oddziałów Ministerstwa Komunikacji oraz specjalnych jednostek służby komunikacji wojskowej. Dla zapewnienia ciągłości przewozów na sieci kolejowej, na głównych przeszkodach wodnych organizuje się tymczasowe rejony przeładunkowe. Niezbędne do tego celu środki przeprawowe wraz z obsługą zapewnia resort żeglugi, a środki do kierowania ich pracą /komendy/ i do ich eksploatacji wydzielają siły zbrojne /bataliony przeładunkowe, kompanie rurociągów przeprawowych/ i ministerstwo komunikacji /jednostki transportowe/. W razie potrzeby do budowy przepraw przez przeszkody wodne mogą być również użyte środki przeprawowe przesuwających się wojsk. Kontrolę kierowania ruchem wojsk w toku ich przesuwania organizuje Sztab Generalny systemem terytorialnym, rozwijając w tym celu strefy kierowania i kontroli ruchu wojsk z komendą strefy, komendantami odcinków drogowych i posterunkami regulacji ruchu.

Zabezpieczenie materiałowe polega głównie na odtwarzaniu zapasów zużywanych paliw i żywności wojsk w toku ich przesuwania.

Dla uzupełniania zużywanych paliw gwarantuje się zapasy w składach gospodarki narodowej /w ramach dostaw natychmiastowych/ i składach wojskowych rozmieszczonych wzdłuż dróg marszu wojsk. Ponadto w systemie zaopatrywania w paliwa przewiduje się kierowanie do rejonu wyjściowego transportów kolejowych z paliwami i grupami tankowania do ich dystrybucji. Dla przesuwających się jednostek wyznacza się źródła uzupełniania paliw położone w rejonie lub w pobliżu rejonów długich odpoczynków. Ze źródeł tych jednostki pobierają paliwa własnym transportem w ilościach zapewniających całkowite odtworzenie normatywnych zapasów ruchomych i doraźnych /zapasy doraźne wynoszą 0,25 jn benzyny samochodowej i 0,5 jn oleju napędowego. Ponadto jednostki przesuwające się transportem kołowym wyposaża się w talony na pobranie paliwa z dowolnego źródła /na 25% przewidywanego zużycia/.

Żywnienie wojsk w toku przesuwania organizują jednostki własnymi siłami i środkami, przewidując:

- w jednostkach przesuujących się transportem kołowym wydawanie co najmniej jednego gotowanego posiłku w ciągu doby /w rejonie długiego odpoczynku/ i zastępowanie pozostałych posiłków wydaniem żołnierzom suchego prowiantu;
- w jednostkach przesuujących się transportem kolejowym wydawanie co najmniej dwóch posiłków gotowanych, uzupełnianych wydaniem suchego prowiantu /zamiast trzeciego posiłku/.

Na ten cel wyposaża się jednostki w dwie doraźne racje żywnościowe /ponadnormatywne zapasy ruchome/, wystarczające do całkowitego zaspokojenia potrzeb większości jednostek w okresie przesuwania. Oprócz tego przewiduje się na wypadek potrzeby uzupełnienie żywności w najbliższych składach wojskowych oraz pobierania świeżego chleba w wyznaczonych piekarniach garnizonowych i piekarniach cywilnych.

Zabezpieczenie medyczne przesuwania w zakresie niewymagającym hospitalizacji organizują jednostki własnymi siłami i środkami. Porażonych i chorych wymagających leczenia po udzieleniu im pierwszej pomocy ewakuuje się transportem sanitarnym jednostek do najbliższych szpitali, głównie społecznej służby zdrowia. W tym celu Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej przeznacza dla potrzeb sił zbrojnych w wytypowanych szpitalach do jednorazowego obłożenia odpowiednią ilość miejsc /łóżek szpitalnych/ w granicach przewidzianych strat sanitarnych. Na podobnych zasadach zapewnia się hospitalizację porażonych i chorych w rejonie wyjściowym do działań. Ponadto na ważnych rubieżach terenowych można rozwijać szpitale polowe /z ilości wydzielonej na potrzeby wojsk operacyjnych/.

Zabezpieczenie techniczne organizuje się siłami i środkami jednostek na zasadzie technicznego zabezpieczenia kolumn w czasie przemarszów. Na drogach marszu dokonuje się napraw doraźnych, natomiast sprzęt którego naprawa wymaga dłuższego czasu, holuje się do najbliższych rejonów długich odpoczynków, gdzie następuje jego naprawa. Sprzęt, który nie może być naprawiony siłami jednostek, pozostawia się wraz z załogą na drodze marszu w celu naprawy w najbliższych warsztatach wojskowych lub cywilnych. Po dokonanej naprawie należy go kierować do rejonu działań wojsk operacyjnych przez włączenie do kolumn jednostek danego związku operacyjnego, można go również tam kierować w ramach systemu uzupełnień.

Do zabezpieczenia technicznego wojsk przewiduje się wykorzystywać stacjonarne zakłady naprawcze wojska i gospodarki narodowej na ważnych rubieżach i w rejonach odpoczynków, do udzielania pomocy technicznej można wyznaczać również polowe jednostki naprawcze wojsk operacyjnych.

W celu zachowania wysokiej zdolności bojowej wojsk do działań, przewóz ciężkiej techniki bojowej należy dokonywać transportem kolejowym.

X

X X

W doskonaleniu systemu zaopatrywania i obsługi wojsk na obszarze kraju oraz w rozwiązywaniu poszczególnych zagadnień związanych z tyłowym zabezpieczeniem sił zbrojnych w okresie wojny uwzględnia się:

- maksymalne dostosowanie systemu zaopatrywania i obsługi wojsk w czasie pokoju do potrzeb okresu wojennego w celu zapewnienia bezkolizyjnego przejścia na wojenny system poprzez uniknięcie wprowadzania zmian utrudniających proces tyłowego zabezpieczenia /wyrazem powyższego jest tworzenie terytorialnego systemu zaopatrywania - w pierwszej kolejności eksperymentalnie na terenie Warszawskiego Okręgu Wojskowego/;

- ściślejsze powiązanie systemu zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych z gospodarką narodową w celu maksymalnego zbliżenia źródeł zaopatrywania i usług do wojsk, wyeliminowania zbędnych przewozów oraz zapewnienia większej samodzielności i samowystarczalności poszczególnych rejonów na obszarze kraju, co będzie mieć istotne znaczenie przy możliwych zakłóceniach w przewozach na skutek zniszczeń na sieci komunikacyjnej;
- nagromadzenie w siłach zbrojnych i zagwarantowanie w gospodarce narodowej odpowiednich ilości właściwie rozmieszczonych zapasów środków materiałowych dla zaspokojenia potrzeb sił zbrojnych do czasu konwersji przemysłu zgodnie z wymogami okresu wojennego;
- tworzenie na obszarze kraju wieloasortymentowych składnic i baz wojskowych zapewniających kompleksowość pokrywania potrzeb materiałowych oraz racjonalne rozródowanie zasobów;
- odpowiednie zagospodarowanie i wykorzystanie zasobów pozostawionych na obszarze kraju przez wojska operacyjne po ich wyjściu z garnizonów.

Pomyślane rozwiązanie powyższych przedsięwzięć, w tym szczególnie tworzenie terytorialnego systemu zaopatrywania i obsługi wojsk, wymaga aktywnego włączenia się do realizacji poszczególnych zadań wszystkich ogniw zaopatrywania, aby maksymalnie skrócić czas wdrażania i osiągnąć optymalne rezultaty.

B. ORGANIZACJA TYŁOWEGO ZABEZPIECZENIA WOJSK FRONTU /WOJSK OPERACYJNYCH/

Tyłowe zabezpieczenie wojsk frontu organizuje się stosownie do planu przeprowadzenia operacji na całą głębokość /czas trwania operacji/ z uwzględnieniem zachowania ciągłości zaopatrywania i obsługi wojsk przy przejściu do wykonania kolejnych operacji /zadań/.

Ciągłość i trwałość systemu tyłowego zabezpieczenia osiąga się głównie przez:

- jakościowe i ilościowe dostosowanie organów i jednostek tyłowych szczebla taktycznego i operacyjnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na manewrowość tyłów;
- przygotowanie odpowiedniej ilości środków materiałowych odpowiednio rozmieszczonych i urzutowanych oraz właściwy system uzupełniania zużywanych w toku działań zapasów;
- wszechstronne przygotowanie systemu komunikacyjnego i przewozów z uwzględnieniem zapewnienia ciągłości ruchu na sieci komunikacyjnej oraz kompleksowego i efektywnego wykorzystania różnego rodzaju transportu w przewozach;
- racjonalny podział sił i środków oraz efektywne ich wykorzystanie stosownie do zadań i kierunków działań z koncentrowaniem uwagi na głównym kierunku i do wykonania decydujących zadań na całą głębokość /czas/ operacji;
- wydzielenie i utrzymywanie rezerwy sił i środków do operatywnego użycia w przypadku powstania nagłych i nieprzewidzianych potrzeb oraz umiejętne stosowanie manewru posiadanymi siłami i środkami;
- zorganizowaną obronę i ochronę tyłów zapewniającą ich żywotność /zdolność do pracy/ oraz przemyślany system odtwarzania systemu tyłowego zabezpieczenia wojsk w przypadku uderzeń nieprzyjaciela na tyły i system komunikacyjny;
- właściwie zorganizowany i prężny system dowodzenia tyłami i kierowania tyłowym zabezpieczeniem wojsk zapewniający operatywny obieg i wymianę informacji;
- ukierunkowane i stałe współdziałanie z odpowiednimi organami i rodzajami wojsk i służb w zakresie problematyki tyłowego zabezpieczenia wojsk uwzględniając w tym również współdziałanie z sąsiadami.

1. Rozmieszczenie i przesuwanie tyłów w toku działań

W celu realizacji zadań związanych z zaopatrywaniem i obsługą wojsk w działaniach wydziela się dla tyłów odpowiedni obszar /rejon/ zapewniający właściwe rozmieszczenie organów i jednostek tyłowych wraz z zasobami oraz wydzielenie i utrzymanie sieci komunikacyjnej dla realizacji przewozów zaopatrzeniowych i ewakuacyjnych.

Obszar tyłów frontu obejmuje określone terytorium wraz z przydatną do wykorzystania przez wojska frontu siecią i obiektami komunikacyjnymi, urządzeniami telekomunikacyjnymi /linie łączności/, obiektami gospodarki komunalnej i produkcyjnymi oraz miejscowymi zapasami. Obszar ten określa się z prawa i lewa oraz z tyłu - liniami rozgraniczenia frontu, a z przodu - rubieżą rozmieszczenia ruchomych baz armii pierwszego rzutu. Głębokość obszaru tyłowego w rejonie wyjściowym może wynosić do 400 km, a w toku działań zaczepnych - wydłużyć się na głębokość realizowanej operacji.

Strefa tyłów armii obejmuje analogiczne terytorium ograniczone bocznymi liniami rozgraniczenia armii, a w kierunku dofrontowym - rubieżą rozmieszczenia tyłów dywizji pierwszego rzutu /w obronie tylną granicą pasa tyłowego dywizji/. Tylne części strefy armii sięga do rubieży rozmieszczenia ruchomej bazy armii, a w obronie do wyznaczonej granicy tylnej strefy.

Tyły armii drugiego rzutu /odvodu/ oraz innych rodzajów wojsk /AL/ rozmieszczają się w obszarze tyłowym frontu /strefie tyłów armii/. Rejony ich rozmieszczenia oraz sposób wykorzystania przez nie sieci komunikacyjnej ustala, stosownie do podjętych przez dowódcę decyzji, kwatermistrz frontu /armii/.

Rejon /pas/ tyłów taktycznych obejmuje terytorium ograniczone z boku prawą i lewą linią rozgraniczenia, z przodu linią wojsk walczących i z tyłu wyznaczoną granicą tylną /obrona/ lub rubieżą rozwinięcia kompanii zaopatrzenia /pułk/, batalionów zaopatrzenia/dywizji/.

Związki taktyczne i oddziały drugiego rzutu /odvodu/ nie otrzymują wyodrębnionego pasa /rejonu/, a swoje tyły rozmieszczają na podobnych zasadach jak armia drugiego rzutu.

Polowe bazy frontu i ich oddziały rozwija się na kierunkach działania zasadniczych zgrupowań wojsk frontu z uwzględnieniem warunków najdogodniejszego wykorzystania sieci komunikacyjnej. Zazwyczaj bazy te rozmieszcza się w pobliżu czynnych lub odbudowanych odcinków linii kolejowych, zapewniających bezpośrednio przyjmowanie dowożonych do frontu środków materiałowych oraz terminowe zaopatrywanie wojsk.

Rejony rozwinięcia polowych baz w rejonie wyjściowym do działań zaczepnych wyznacza się w odległości 80-100 i więcej km od przedniego skraju.

Zarówno polowym bazom, jak i oddziałom wyznacza się do zaopatrywania i obsługi określone zgrupowania operacyjne. W pierwszej kolejności organizuje się polowe bazy lub oddziały dla tych związków operacyjnych, które wykonują główne zadania frontu lub osiągnęły największe powodzenie w operacji. Ponadto oddziały polowych baz rozwija się dla zabezpieczenia forsowania dużych przeszkód wodnych oraz wprowadzania drugiego rzutu operacyjnego frontu.

W toku operacji zaczepnej polowe bazy lub oddziały przesuwa się w celu przybliżenia zapasów materiałowych oraz obsługujących sił i środków do walczących wojsk, tak aby ogniwo dowozu pomiędzy frontowymi bazami lub ich oddziałami, a ruchomymi bazami armii nie przekraczało 150-200 km. Do przewozu zapasów poszczególnych składów do nowego rejonu rozwinięcia bazy frontu wykorzystuje się transport samochodowy wydzielony przez szefa służby komunikacji wojskowej oraz, w miarę możliwości, także inne rodzaje transportu /kolejowy, wodny, morski/.

Bazy szpitalne frontu i ich oddziały rozmieszcza się na poszczególnych kierunkach działania obsługiwanych wojsk, w pobliżu zasadniczych dróg komunikacyjnych, w rejonach dogodnych do rozwinięcia szpitali polowych i innych jednostek bazy.

W rejonie wyjściowym do działań zaczepnych bazy szpitalne rozmieszcza się z reguły w odległości 50-70 km od przedniego skraju, rozwijając taką ilość łóżek szpitalnych, która zapewni przyjęcie rannych i chorych z wojsk prowadzących walkę w ciągu 1-2 dob. Pozostałe szpitale i inne jednostki służby zdrowia w stanie zwiniętym grupuje się w określonych rejonach w gotowości do działania w toku operacji. Niezależnie od tego wyznacza się odwód sił i środków służby zdrowia do zabezpieczenia nieprzewidzianych sytuacji medycznych.

W toku operacji poszczególne bazy szpitalne lub ich oddziały przesuwa się w ślad za nacierającymi wojskami, przestrzegając zasady, że ogniwo ewakuacji sanitarnej pomiędzy batalionami medycznymi dywizji, a bazą /oddziałem/ szpitalną nie może przekraczać 100-120 km.

Polowe techniczne bazy raketowe rozmieszcza się na kierunku działania jednostek wojsk raketowych w odległości: frontowe - 80-120 km, a armijne - 70-80 km od przedniego skraju /30-50 km od rejonów stanowisk startowych/, zapewniając im najdogodniejsze warunki do przyjmowania i terminowego dowozu rakiet na stanowiska startowe.

Dywizjony dowozu amunicji^{/raket/} rozmieszcza się poszczególnymi pododdziałami w pobliżu wyznaczonych stacji /portów/ wylądowczych i lotnisk zabezpieczenia materiałowego.

Frontowe składy raketowych materiałów napędowych oraz oddziały tych składów rozwija się w pobliżu rejonów polowych technicznych baz raketowych, z tym że część oddziałów przeznaczonych do przyjmowania dowożonych do frontu paliw raketowych rozmieszcza się w rejonach polowych baz frontu lub innych wyznaczonych rejonach. Odległość pomiędzy rejonami rozmieszczenia polowych technicznych baz raketowych, a oddziałami składu raketowych materiałów napędowych zarówno w rejonie wyjściowym, jak i w toku operacji nie powinna przekraczać 50-70 km.

Oddziały dowozu raketowych materiałów napędowych rozmieszcza się w rejonach rozwinięcia polowych składów paliw raketowych.

W toku operacji techniczne oddziały raketowe przesuwa się w ślad za zaopatrywaniem przez nie jednostkami wojsk raketowych w celu zapewnienia ciągłości elaboracji rakiet i terminowego dowozu do zaopatrywanych jednostek. Dywizjony dowozu amunicji^{/raket/}, w całości lub poszczególnymi pododdziałami, rozwija się stosownie do zmiany stacji wylądowczych lub lotnisk zaopatrywania w rakiety i głowice.

Jednostki ewakuacyjno-naprawcze frontu w rejonie wyjściowym maksymalnie przybliża się do obsługiwanych wojsk. W toku operacji jednostki te organizują na poszczególnych kierunkach natarcia wojsk frontu punkty zbiórki uszkodzonego sprzętu bojowego. Punkty te organizuje się również w pobliżu rejonów masowych strat powstałych w wyniku uderzeń broni jądrowej nieprzyjaciela, na kierunku zgrupowań wojsk forsujących duże przeszkody wodne, w pobliżu rubieży wprowadzania drugich rzutów i odwodów, odpierania przeciwuderzeń nieprzyjaciela itp. W rejonach wspomnianych punktów rozwija się w zależności od ilości zgromadzonego funduszu naprawczego oddziały remontowe.

Ruchomą bazę armii rozmieszcza się w rejonie wyjściowym w odległości 40-60 km od przedniego skraju w gotowości do zabezpieczenia wprowadzenia do bitwy związków taktycznych.

armii oraz przesuwania się w ślad za wojskami w celu zaopatrywania ich w toku działań zaczepnych.

W toku operacji ruchomą bazę armii z zasady przesuwa się poszczególnymi rzutami, łącząc przegrupowanie z dowozem środków materiałowych do związków taktycznych i oddziałów.

Jednostki służby zdrowia armii w rejonie wyjściowym utrzymuje się w stanie zwiniętym w gotowości do działania na kierunkach poszczególnych związków taktycznych. Część z nich, jak np. medyczne bataliony wzmocnienia, przydziela się do dywizji w celu wzmocnienia służby zdrowia szczebla taktycznego, część, jak np. kompanie hospitalizacji oraz oddziały wzmocnienia segregacji, wydziela się do pracy w taktycznym ogniwie ewakuacji, część zaś utrzymuje się w rezerwie do zabezpieczenia ognisk masowych strat sanitarnych.

Transport sanitarny wykorzystuje się do ewakuacji rannych i chorych do baz szpitalnych, wyznaczając odpowiednią ilość samochodów sanitarnych na kierunki działania poszczególnych związków taktycznych.

Jednostki ewakuacyjno-naprawcze armii rozmieszcza się w rejonie wyjściowym w pobliżu wojsk w gotowości do działania na poszczególnych kierunkach natarcia armii. W toku operacji jednostki te organizują punkty zbiórki uszkodzonego sprzętu bojowego i przygotowują odpowiedni fundusz naprawy dla oddziałów remontowych frontu.

Tyły szczebla taktycznego rozwija się stosownie do ugrupowania bojowego; za pierwszym rzutem rozmieszcza się bataliony /kompanie/ medyczne i remontowe, za drugim rzutem - bataliony /kompanie/ zaopatrzenia.

2. Sięć komunikacyjna i jej obsługa

W skład sieci komunikacyjnej frontu wchodzi drogi samochodowe, kolejowe i wodne śródlądowe, trasy rurociągów, lotniska /lądowiska/ materiałowego zaopatrzenia oraz przybrzeżne linie morskie, porty i przystanie znajdujące się na obszarze tyłowym frontu, a wykorzystywane dla ruchu wojsk oraz dowozu i ewakuacji. Utrzymanie tej sieci w stałej sprawności eksploatacyjnej stanowi podstawowy warunek zapewnienia ciągłości ruchu transportu, a stąd i sprawnego oraz terminowego zaopatrywania wojsk. Stałą żywotność sieci komunikacyjnej zapewnia się między innymi poprzez niezwłoczną odbudowę zniszczonych odcinków dróg, wyznaczanie objazdów, sprawne przejście z dróg zasadniczych na pomocnicze, utrzymywanie i wykorzystywanie dróg rokadowych itp.

Na potrzeby przewozów kolejowych wyznacza się 1-2 dofrontowe kierunki kolejowe, z których w toku operacji odbudowuje się tylko kierunek zasadniczy w pasie działania głównego zgrupowania wojsk frontu. Niezależnie od tego na obszarze tyłowym frontu wykorzystuje się wszystkie czynne linie kolejowe, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dokonywane na nich przewozy umożliwiają zwiększenie zdolności dowozu na potrzeby wojsk walczących. Dla powiązania dofrontowych zasadniczych kierunków kolejowych wyznacza się linie rokadowe, które powinny zapewniać dogodne warunki manewru transportem kolejowym, rozwinięcia polowych baz oraz wyjścia na linie kolejowe sąsiadów.

W pobliżu tylnej granicy obszaru tyłów frontu - na odpowiednich stacjach węzłowych - organizuje się zasadnicze i zapasowe stacje rozdzielcze frontu oraz w miarę potrzeby ich oddziały. Stacje te przeznaczone są do przyjmowania przybywających z kraju transportów kolejowych, ich odpowiedniego przeformowywania i kierowania do wojsk stosownie do przeznaczenia przewożonych ładunków.

Na odcinkach kolejowych /rokadach/, przebiegających przez rejony rozmieszczenia polowych baz, wyznacza się stacje wylądowcze dla przybywających transportów z zaopatrzeniem. Stacje te wyznacza się również do zaopatrywania określonych zgrupowań operacyjnych wojsk oraz w tymczasowych rejonach przeładunkowych i w końcowej dofrontowej części czynnych linii kolejowych. Ze stacji wylądowczych mogą być również bezpośrednio zaopatrywane niektóre związki taktyczne.

Wojska kolejowe frontu przy współudziale wydzielonych zmilitaryzowanych sił i środków ministerstwa komunikacji utrzymują i odbudowują eksploatowane linie kolejowe. Na terenach sojuszniczych prace te wykonują miejscowe siły i środki oraz organy komunikacji kolejowej. Wojska kolejowe frontu mogą udzielać tylko niezbędnej pomocy, aby przyspieszyć uruchomienie odcinków zniszczonych. Na opanowanych terenach nieprzyjaciela do pomocy wojskom kolejowym frontu wykorzystuje się miejscowy personel techniczny oraz w maksymalnym stopniu - miejscowe urządzenia, materiały i sprzęt.

Zabezpieczenie drogowe obejmuje rozpoznanie dróg samochodowych, ich naprawę i odbudowę oraz budowę nowych odcinków dróg i mostów, osłonę techniczną i organizację regulacji ruchu.

Na obszarze tyłów frontu /strefie tyłów armii/ przygotowuje się dofrontowe zasadnicze i pomocnicze drogi samochodowe, które przebiegają od tylnej granicy obszaru tyłów frontu, łącząc rejony polowych baz z ich oddziałami i ruchomymi bazami armii. Od dróg tych wyznacza się dojazdy do stacji i portów wylądowczych, lotnisk zabezpieczenia materiałowego, rejonów rozmieszczenia technicznych oddziałów raketowych i składów oraz innych tyłowych związków i oddziałów frontowych.

Armijne drogi samochodowe przebiegają od ruchomej bazy do rejonów rozmieszczenia batalionów zaopatrzenia dywizji, a ponadto łączą one rejony rozmieszczenia technicznych oddziałów raketowych z rejonami stanowisk startowych związków i oddziałów wojsk raketowych.

Aby zapewnić manewr wojsk i tyłów wzdłuż frontu przygotowuje się drogi rokadowe na rubieżach rozwinięcia polowych baz i ich oddziałów, ruchomych baz armii oraz przed i za dużymi przeszkodami wodnymi.

W toku operacji wyznacza się na kierunku działania każdej armii pierwszorzutowej po jednej zasadniczej i jednej pomocniczej frontowej drodze samochodowej. W armiach natomiast wyznacza się z reguły po jednej zasadniczej armijnej drodze samochodowej oraz 1-2 pomocnicze drogi samochodowe w całym pasie działania armii.

Na szczeblu taktycznym wyznacza się i wykorzystuje do ruchu 1-2 zasadnicze i pomocnicze drogi dowozu i ewakuacji na każdy ZT lub oddział pierwszego rzutu operacyjnego oraz rokady na rubieży rozwinięcia pododdziałów i oddziałów tyłowych.

Do dowozu rakiet, głowic jądrowych i paliwa raketowego wykorzystuje się drogi samochodowe ogólnego przeznaczenia, a w korzystnych sytuacjach komunikacyjnych - odrębne drogi samochodowe.

Obsługę i odbudowę dróg samochodowych frontu i armii zapewniają jednostki drogowo-mostowe szczebla operacyjnego, natomiast dróg dojazdowych wewnętrznych w bazach zaopatrzenia - siły i środki tych baz. Przygotowanie i utrzymanie dróg dowozu i ewakuacji na szczeblu taktycznym zapewniają pododdziały i oddziały inżynieryjne, które mogą być również użyte do przygotowania dróg dojazdowych do dowozu zaopatrzenia dla wojsk raketowych.

Główny wysiłek wojsk drogowych i inżynierskich skupia się na zasadniczych drogach samochodowych /dowozu i ewakuacji/, zaś na pomocniczych i rokadowych wykonuje się tylko niezbędne prace drogowo-mostowe, a na pozostałych odcinkach dróg organizuje się jedynie nadzór techniczny.

Jednostkom drogowym frontu wyznacza się strefy obsługi i zabezpieczenia dróg, a jednostkom armii - poszczególne drogi samochodowe.

Kontrolę ruchu kolumn po drogach samochodowych oraz przestrzeganie porządku i zasad maskowania - sprawuje służba kontroli i regulacji ruchu. W zarządzie /oddziale/ służby komunikacji oraz oddziałach i pododdziałach wojsk drogowych organizuje się służbę dyspozytorską, zapewniającą sprawne kierowanie ruchem kolumn, odpowiedni manewr kolumnami w czasie dowozu zaopatrzenia, informowanie zainteresowanych szefów służb i rodzajów wojsk o realizacji przewozów itp.

Jednostki drogowe frontu w miarę rozwoju operacji przejmują armijne odcinki dróg, przekazując jednocześnie tylne odcinki frontowych dróg samochodowych jednostkom drogowym obszaru kraju lub miejscowym organom drogowym. Podobna zasada obowiązuje odpowiednio w przejmowaniu dróg na szczeblu armii.

Jednostki mostowe wykorzystuje się przede wszystkim w przedniej części eksploatowanych dróg samochodowych, w miejscach gdzie występuje konieczność budowy przepraw i mostów lub zabezpieczenia ich osłony technicznej.

Pomyślne rozwiązanie zadań w zakresie zabezpieczenia mostów i przepraw na sieci komunikacyjnej osiąga się poprzez ścisłe współdziałanie na tym odcinku z wojskami inżynierskimi, co dotyczy szczególnie armii i frontu.

W wypadku gdy w obszarze tyłowym frontu można wykorzystywać drogi wodne i środki pływające, przygotowuje się je do przewozów wojskowych. Na szlakach dróg wodnych organizuje się porty wyładownicze, których obsługę zapewniają siły zmilitaryzowanych oddziałów resortu gospodarki wodnej oraz w miarę możliwości i potrzeb - miejscowi specjaliści.

Ponadto do dowozu zaopatrzenia w ogniwie obszaru kraju - polowe bazy frontu wykorzystuje się w miarę możliwości transport morski, zwłaszcza żeglugi przybrzeżnej. Przewozy drogą morską zapewnia się siłami resortu żeglugi, zaś ochronę transportów - siłami marynarki wojennej. Dla załadunku lub przyjęcia środków materiałowych przewiezionych drogą morską organizuje się porty za i wyładownicze.

Lotniska zabezpieczenia materiałowego organizuje się w pobliżu rejonów rozmieszczenia polowych baz oraz technicznych jednostek raketowych. W sytuacjach uniemożliwiających przygotowanie oddzielnych lotnisk zabezpieczenia materiałowego, dowóz środków materiałowych organizuje się z lotnisk armii lotniczej.

Dowóz środków materiałowych do lotnisk zabezpieczenia materiałowego oraz przygotowanie ich do transportu drogą powietrzną zapewnia, stosownie do ustaleń kwatermistrza, szef polowej bazy i kierownicy składów.

3. Zabezpieczenie materiałowe działań

Materiałowe zabezpieczenie wojsk stanowi jedno z czołowych zadań tyłów o kompleksowym charakterze i dużym zasięgu, którego celem jest zapewnienie stałej gotowości i zdolności bojowej wojsk do prowadzenia operacji. Pełne, terminowe i ciągłe zaopatrywanie walczących jednostek w środki materiałowe, konieczne im do prowadzenia działań bojowych, jest jednym z decydujących czynników, od których zależy przebieg i wynik operacji.

Wykonanie tego zadania we współczesnych warunkach działań bojowych jest szczególnie skomplikowane, jeśli uwzględnić stopień nasycenia wojsk różnorodnym sprzętem bojowym, manewrowy charakter działań, dużą głębokość i szybkie tempo prowadzonych operacji, ich kombinowany charakter, wielkie możliwości niszczącego działania nieprzyjaciela na system zaopatrywania itp.

Pełne zabezpieczenie materiałowe wojsk operacyjnych w początkowym okresie wojny możliwe jest pod warunkiem zrealizowania jeszcze w czasie pokoju wielu przedsięwzięć z zakresu przygotowania odpowiedniej bazy do rozwinięcia sprawnie działającego systemu zaopatrywania wojsk w każdej sytuacji operacyjno-tyłowej. Wykorzystując tę bazę ciągle zaopatrywanie materiałowe wojsk osiąga się przez:

- należyte planowanie zaopatrywania wojsk w środki materiałowe i właściwą organizację polowego systemu zaopatrywania;
- stałą znajomość sytuacji materiałowej i potrzeb wojsk oraz możliwości ich zaspokojenia;
- zapewnienie terminowego uzupełniania /dowozu/ zaopatrzenia na pokrycie zużycia i strat;
- prawidłowe urzutowanie i utrzymywanie niezbędnych zapasów środków materiałowych;
- wykorzystanie do zaspokojenia potrzeb wojsk zasobów miejscowych i zdobyczy wojennych;
- tworzenie rezerw materiałowych i umiejętne dokonywanie manewru środkami zaopatrzenia;
- sprawowanie stałego nadzoru nad procesem zaopatrywania wojsk;
- właściwe współdziałanie - pod jednolitym kierownictwem - wszystkich organów i ogniw planowania, organizacji i realizacji procesu zaopatrywania wojsk.

Potrzeby materiałowe wojsk można podzielić na dwie zasadnicze grupy:

- do pierwszej zalicza się środki masowego i codziennego zużycia /około 80-90% całości potrzeb/ jak rakiety, amunicja, paliwo i żywność;
- do drugiej - pozostałe rodzaje zaopatrzenia /około 10-20% całości potrzeb/ stanowiące z reguły przedmioty doraźnego i okresowego zaopatrywania /materiały remontowo-eksploatacyjne, sprzęt i materiały inżynierskie, chemiczne, łączności, czołgowo-samochodowe, środki zaopatrzenia medycznego, mundurowego itp./.

Ciągłość zaopatrywania wojsk zapewnia się przede wszystkim przez nagromadzenie zawczasu i utrzymywanie na poszczególnych szczeblach organizacyjnych niezbędnych zapasów wszystkich rodzajów środków materiałowych. Wielkość tych zapasów i ich urzutowanie uzależnia się od rodzaju przewidywanych działań, aktualnego stanu i składu wojsk oraz możliwości dowozu.

Na potrzeby wojsk operacyjnych gromadzi się środki materiałowe w ilościach zapewniających pokrycie ich zużycia w ciągu całej planowanej operacji. Są to zapasy utrzymywane w tyłach wojsk operacyjnych oraz w składach wysuniętej bazy obszaru kraju /WBOK/, a także - zgromadzone zawczasu w przewidywanym rejonie wyjściowym do działań.

Urzutowanie zapasów materiałowych w wojskach operacyjnych określone jest normami utrzymywania tych zapasów na poszczególnych szczeblach dowodzenia, z tym że w zależności od sytuacji operacyjno-tyłowej i planowanych zadań wojsk, wielkości zapasów mogą ulegać wahanom w granicach ogólnej ilości zapasów frontu /armii/ i przede wszystkim kosztem nadrzędnego szczebla zaopatrywania, a zwłaszcza frontu.

Zużywane w toku operacji środki materiałowe stale uzupełnia się w celu niedopuszczenia do obniżenia - w wojskach i składach - utrzymywanych zapasów niezbędnych do wykonania kolejnych zadań. Zapewnia to wojskom operacyjnym samodzielność działań i uniezależnia je od wahań

w podejściu uzupełnień, spowodowanych zakłóceniami w dowozie. Utrzymywane zapasy podstawowych środków materiałowych szacunkowo powinny zapewniać prowadzenie działań bojowych w czasie jednej operacji zaczepnej.

Zapasy na dalsze dni walki, w zależności od czasu trwania operacji i związanych z tym potrzeb, gromadzi się w pierwszej kolejności na bezpośrednim zapleczu frontu /wysunięta baza obszaru kraju/ lub bezpośrednio w rejonie wyjściowym, a dalsze uzupełnienia dowozi się z kraju. Z doświadczeń ćwiczeń wynika, że wcześniejsze zgromadzenie odpowiedniej ilości zapasów bezpośrednio w rejonie wyjściowym do działań wojsk znacznie ułatwia materiałowe zabezpieczenie operacji, szczególnie w początkowym okresie wojny. Zapewnia to lepsze warunki odtwarzania zużytych zapasów, szczególnie przez związki taktyczne i oddziały - do czasu pełnego rozwinięcia i uruchomienia polowego /frontowego i armijnego/ systemu zaopatrywania.

Ze względu na różnorodny charakter potrzeb, zabezpieczenie materiałowe wojsk wymaga angażowania różnego rodzaju służb i organów zaopatrzenia pod jednolitym kierownictwem, które powinno zapewnić koordynację wysiłku wszystkich służb i organów tyłowych w procesie zaopatrywania wojsk.

Potrzeby materiałowe wojsk ustala się na podstawie przewidywanego zużycia różnego rodzaju środków zaopatrzenia, a te z kolei na podstawie określonych przez wyższy szczebel norm zużycia, wysokości zapasów na początek i koniec operacji oraz obowiązujących norm zaopatrzenia /etaty i tabele/ z uwzględnieniem:

- rodzaju prowadzonej operacji /operacja zaczepna, obronna z użyciem lub bez użycia broni masowego rażenia/;
- ilościowego i jakościowego składu wojsk biorących udział w operacji;
- rozmachu operacji, a przede wszystkim głębokości i czasu trwania oraz sposobu prowadzenia działań;
- roli, miejsca i zadań poszczególnych związków operacyjnych i taktycznych w ugrupowaniu operacyjnym;
- sił i możliwości bojowych nieprzyjaciela;
- warunków terenowych, klimatycznych i atmosferycznych.

We wszystkich wypadkach zasadniczy wpływ na strukturę zużycia środków materiałowych będzie miało stosowanie broni jądrowej. Ponadto struktura ich zużycia różna będzie w zależności od rozpatrywanego szczebla organizacyjnego, co szczególnie uwidacznia się na przykładzie zużycia amunicji. Przykładową strukturę - według wskaźników średniego dziennego zużycia poszczególnych środków materiałowych w kilogramach /w przeliczeniu na jednego żołnierza/ w działaniach zaczepnych przedstawia tabela:

Rodzaj środków materiałowych	Z użyciem broni jądrowej						Bez użycia broni jądrowej					
	ZT ogólnowojskowe	Armia ogólnowojskowa	Armia lotnicza	ZT desantowe	Jednostki frontowe	Średnio front	ZT ogólnowojskowe	Armia ogólnowojskowa	Armia lotnicza	ZT desantowe	Jednostki frontowe	Średnio front
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Amunicja	30-35	18-20	5-7	20-25	2-3	8-10	45-50	25-30	6-8	30-35	3-4	11-14
Paliwa	25-30	20-25	45-50	10-15	10-12	15-18	15-20	17-20	50-55	10-15	8-10	14-16
Żywność	1,5	1,2	1,2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,2	1,2	1,2	1,2	1,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Materiały i sprzęt rodzajów wojsk i służb	6,5 -8,5	4,5 -6,5	6,5 -8,5	2,5 -3,5	1,5 -2,5	2,5 -3,5	8,5 -10,5	6,5 -8,5	8,5 -10,5	2,5 -4,5	1,5 -2,5	3,5 -4,5
Razem	63-70	44-53	58-67	34-45	15-19	27-33	70-82	50-60	66-75	44-56	14-18	30-35
Wskaźnik zużycia	2,2	1,6	2,1	1,3	0,55	1,0	2,3	1,7	2,15	1,5	0,5	1,0

Według powyższych wskaźników średnie dzienne zużycie środków materiałowych w tonach w skali całej operacji zaczepnej przykładowo może wynosić:

a/ W operacji zaczepnej z użyciem broni jądrowej:

Rodzaj środków materiałowych	Średnio w skali						Stosunek procentowy
	ZT ogólnowojskowe	Armia ogólnowojskowa	Armia lotnicza	ZT desantu	Jednostki frontowe	Front	
Amunicja	250 -300	1100-1250	200-250	300 -350	340-350	2900-3300	28%
Paliwa	200 -250	1200-1400	2100-2200	150 -200	1400-1500	6000-6600	58%
Żywność	10-14	75-85	50-55	20-25	210-250	500-550	4,5%
Materiały i sprzęt rodzajów wojsk i służb	50-56	225-265	250-295	20-35	290-300	900-1050	9,5%
Razem:	510 -620	2600-3000	2600-2800	490 -610	2240-2400	10300-11500	100%

b/ W operacji zaczepnej bez użycia broni jądrowej:

Rodzaj środków materiałowych	Średnio w skali						Stosunek procentowy
	ZT ogólnowojskowe	Armia ogólnowojskowa	Armia lotnicza	ZT desantu	Jednostki frontowe	Front	
Amunicja	380 -420	1600-1900	240-270	450 -500	450-500	4000-4500	38%
Paliwa	150 -200	950-1100	2200-2300	150 -200	1200-1400	5600-6000	50%
Żywność	10-14	75-85	50-55	20-25	210-250	500-550	4,5%
Materiały i sprzęt rodzajów wojsk i służb	60-66	275-315	300-345	30-45	340-350	1100-1250	9,5%
Razem	600 -700	2900-3300	2790-2970	650 -770	2200-2500	11200-12300	100%

Różnice w zużyciu środków materiałowych wystąpią wyraźnie podczas realizacji zadania bliższego i dalszego. Przyjmując globalne zużycie w czasie operacji /armijnej, frontowej/ za 100% zużycie poszczególnych rodzajów zaopatrzenia może wynosić:

	zad.bliższe	zad.dalsze
- amunicja	60%	40%
- paliwa	40%	60%
- żywność	50%	50%
- materiały i sprzęt rodzajów wojsk i służb	55%	45%

Jeśli do dalszych kalkulacji przyjmie się powyższe ustalenia oraz możliwość niestosowania broni jądrowej w okresie wykonywania zadania bliższego armii - co wpłynie na dalsze różnicowanie struktury zużycia poszczególnych środków zaopatrzenia /głównie amunicji artyleryjskiej/ - przykładowo dzienne zużycie /w tonach/ środków materiałowych w skali frontu może wynosić:

Okres działań		Rodzaje środków materiałowych				Razem /front/
		amunicja	paliwa	żywność	materiały i sprzęt rodzajów wojsk i służb	
Zadanie bliższe frontu /6 dni/	zadanie bliższe armii /3 dni/	4800 -5000	4500 -4800	500 -550	1100 -1250	10900-11600
	zadanie dalsze armii /3 dni/	8500 -4000	4800 -5300	500 -550	900 -1050	9700-10900
Zadanie dalsze frontu /6 dni/		2300 -2600	7000 -7500	500 -550	700 -850	10500-11500
Razem na operacje /12 dni/		38700 -42900	69900 -75300	6000 -6600	10200 -12000	123800-126800
Stosunek procentowy		31,5%	55,5%	5,0%	8,0%	100%

Zużycie natomiast środków materiałowych /w tonach/ w armiach w okresie operacji zaczepnej frontu może kształtować się jak niżej:

Wyszczególnienie		Rodzaje środków materiałowych				Razem	Stosunek procentowy	
		amunicja /1 bomby/	paliwa	żywność	materiały i sprzęt rodzajów wojsk i służb			
Armia ogólnowojkowa	Zadanie bliższe	5500-6000	2200-2600	225-250	775-850	8700-9700	28%	
	Zadanie dalsze	3600-4000	2800-3200	225-250	675-750	7300-8200	23%	
	Druga operacja	5000-5500	8500-9500	450-500	1350-1500	15300-17000	49%	
	Razem	14100-15500 44,5%	13500-15300 43,5%	900-1000 3%	2800-3100 9%	31300-34900	100%	
Armia lotnicza	Zadanie bliższe frontu	3 dni	800-900	6500-7000	150-160	850-940	8300-9000	27,5%
		3 dni	650-700	6000-6500	150-160	750-840	7550-8200	25,0%
	Zadanie dalsze frontu	1200-1500	11000-12000	300-320	1500-1600	14000-15500	47,5%	
	Razem	2650-3100 9,5%	22500-25500 78,5%	600-640 2%	3100-3460 10%	29850-32700	100%	

Wielkość i struktura zużycia środków materiałowych wywierają z kolei wpływ na organizację zaopatrywania wojsk w czasie działań, rzutując między innymi na potrzeby uzupełnienia zapasów w celu zapewnienia wojskom warunków i możliwości wykonania kolejnych zadań.

Ogólnym wymaganiem określającym wielkość uzupełnień jest stałe odtwarzanie zapasów do wysokości ustalonych norm /normy urzutowania zapasów/ co dotyczy armii jako całości, a związków

taktycznych w szczególności. Odtwarzanie zapasów w składach frontu będzie z reguły odbiegało od powyższej zasady, w wyniku czego wielkość tych zapasów będzie się obniżała w toku działań.

Uwzględniając warunki tyłowego zabezpieczenia współczesnych operacji /np. odrywanie się wojsk od źródeł zaopatrzenia/, a szczególnie możliwości dowozu oraz zróżnicowany charakter zadań wykonywanych przez poszczególne związki taktyczne i operacyjne, wielkość uzupełnień w praktyce będzie zróżnicowana w skali dziennej, zadań /bliższe, dalsze/ i całej operacji. W związku z tym należy wychodzić z następujących założeń:

- do pełnych norm odtwarzać zapasy w związkach operacyjnych i taktycznych znajdujących się w pierwszym rzucie, a przede wszystkim wykonujących główne zadania i osiągających maksymalne powodzenie w walce;
- obniżenie zapasów może nastąpić w związkach operacyjnych i taktycznych działających na pomocniczych kierunkach lub będących w drugim rzucie, przy czym tym ostatnim należy w maksymalnym stopniu odtworzyć zapasy przed ich wprowadzeniem do bitwy /walki/;
- stopień zmniejszenia normatywnych zapasów nie powinien obniżyć zdolności wojsk prowadzących działania oraz umożliwiać przystąpienia do wykonywania kolejnego zadania /postawionego lub przewidywanego/, ponadto obniżenie zapasów nie powinno naruszyć możliwości utrzymania ciągłości działań w wypadku przerw w uzupełnieniach;
- stosunkowo większe obniżenie zapasów, zwłaszcza paliw, możliwe jest w jednostkach tyłowych frontu, które rozwinęły się do pracy w nakazanych im rejonach /np. rozwinięte jednostki służby zdrowia, część jednostek rozwiniętych polowych baz frontu/;
- maksymalne obciążenie transportu samochodowego zapasami i przesuwanie go za wojskami.

Orientacyjnie można przyjąć następujące obniżenie normatywnych zapasów:

	pod koniec wykonania zadania bliższego frontu	pod koniec operacji frontowej
- w związkach taktycznych i operacyjnych	10-15%	25-30%
- w składach frontu	35-40%	40-50%
- ogółem w skali frontu	20-25%	30-40%

Ogólne potrzeby uzupełnień środków materiałowych w toku operacji zaczepnej frontu /w tonach i procentach w stosunku do zużycia/ mogą wynosić:

Okres działań		Dla ZT i oddziałów		Front dla armii i ZT	Kraj dla frontu
		armia ogólnowojskowa	armia lotnicza		
Zadanie bliższe frontu	Zadanie bliższe armii	7000-8000	7300-7500	22000-23000	
	Zadanie dalsze armii	6500-7500	7000-7500	25000-27000	17000-23000
Zadanie dalsze frontu		13000-14000	12000-13500	49000-53000	40000-45000
R a z e m		26500-29500	26300-28500	94000-103000	57000-67000
Procent w stosunku do zużycia		75-85%	85%	75%	45-50%

Źródła zaspokajania potrzeb materiałowych w wojskach operacyjnych będą różne w zależności od szczebla organizacyjnego. We wszystkich jednak wypadkach za dostarczanie środków materiałowych odpowiada szczebel wyższy /zaopatrujący/ według zasady "kto stawia zadanie, powinien zapewnić środki do jego wykonania". Nie zwalnia to zaopatrywanych jednostek od przejawiania inicjatywy w zakresie odtwarzania zużytych zapasów, między innymi przez efektywne wykorzystanie zasobów miejscowych, dokonywanie wewnętrznego manewru zapasami itp.

Zgodnie z ustalonym systemem zaopatrywania i określoną w tym zakresie odpowiedzialnością, za bezpieczeństwo materiałowe wojsk operacyjnych realizuje się w następujących ogniwach: kraj - front - armia - związek taktyczny - oddział.

Podstawowym źródłem pokrycia potrzeb materiałowych są zapasy szczebla nadrzędnego /zaopatrującego/. Dla związków taktycznych i oddziałów podległych bezpośrednio frontowi źródłem uzupełniania środków materiałowych będą zapasy w składach frontu. Armia lotnicza, obok uzupełnień z frontu, będzie zaopatrywana w specjalistyczne materiały i sprzęt lotniczo-techniczny /poza paliwami lotniczymi/ bezpośrednio z kraju.

Dodatkowym źródłem odtwarzania zapasów są zasoby miejscowe i zdobycze wojenne oraz sprzęt i materiały uzyskane z rozbiórki nie nadającego się do naprawy sprzętu bojowego. Środki te mogą zdobywać bezpośrednio zainteresowane jednostki, co ma istotne znaczenie dla zmniejszenia wielkości uzupełnień /i związanego z tym dowozu/ ze szczebla nadrzędnego. Dlatego podczas planowania zabezpieczenia materiałowego operacji należy uwzględniać możliwość wykorzystania uzyskanych w ten sposób środków materiałowych, przeznaczając je jednak na zaspokojenie potrzeb dopiero po ich zgromadzeniu /nie wliczać z góry do planowanego zaopatrzenia/.

4. Dowóz środków materiałowych

Podstawowym warunkiem sprawnego zabezpieczenia materiałowego wojsk jest nieprzerwany dowóz środków materiałowych oparty na kompleksowym wykorzystaniu, pod jednolitym kierownictwem, wszystkich dostępnych rodzajów transportu. Organizacja i realizacja tego dowozu we współczesnych operacjach frontowych /armijnych/ to zagadnienia skomplikowane z uwagi na:

- wielkość potrzeb przewozowych w zestawieniu z odległościami przewozu;
- ograniczanie rodzajów wykorzystywanego transportu w miarę wzrastania odległości przewozów;
- zależność efektywności transportu od rozwinięcia i stanu sieci komunikacyjnej, sprawności systemu kierowania ruchem oraz ilości i sprawności przeładunków.

Różne będą także warunki wykonania zadań przewozowych w operacjach z użyciem i bez użycia broni jądrowej, a mianowicie:

- w pierwszym wypadku ogólne potrzeby przewozowe /ilość zapasów do przewiezienia/ są z reguły mniejsze, jednak dowóz będzie często realizowany w sposób nieregularny /w czasie i wielkości/ na duże odległości w warunkach zmniejszenia się możliwości wykorzystania transportu kolejowego oraz powstawania większych zakłóceń ruchu na sieci komunikacyjnej;
- w drugim wypadku ogólne potrzeby przewozowe będą z reguły większe, a odległości przewozu mniejsze, ponadto większa będzie możliwość wykorzystania transportu kolejowego, a możliwości oddziaływania środków rażenia nieprzyjaciela na sieć komunikacyjną - mniejsze.

W systemie dowozu istotne znaczenie mają przeładunki. Idzie o ich eliminowanie i maksymalne ograniczenie.

Wylimitowanie przeładunków można osiągnąć przez dowóz środków bezpośrednio do odbiorcy, na przykład we froncie z pominięciem pośrednich frontowych baz /ich oddziałów/ lub armijnych ogniw zaopatrywania, w armii zaś - dywizyjnego ogniw zaopatrywania. Podany sposób zaopatrywania ma szczególne znaczenie w początkowym okresie wojny, kiedy istnieje konieczność szybkiego dowiezienia środków materiałowych do walczących wojsk.

Ograniczenie przeładunków uzyskuje się przez wykorzystywanie transportu niższego szczebla do odbioru środków materiałowych z najbliższych źródeł zaopatrzenia przełożonego. Armia może na przykład pobierać środki materiałowe własnym transportem z polowej bazy frontu i dostarczać je do dywizji lub dywizje pobierają te środki w RBA; w tym wypadku odpada przeładunek na jednym ze szczebli /armia, dywizja/, przez co skraca się czas dowozu. Można również stosować wymianę przyczep lub jednorodnych pododdziałów i oddziałów transportowych.

Gdy przeładunki są konieczne, należy dążyć do maksymalnego skrócenia czasu ich trwania, co osiąga się przede wszystkim przez:

- właściwą organizację prac przeładunkowych;
- racjonalne wykorzystanie sił i środków odpowiednio do ilości środków materiałowych;
- mechanizację prac przeładunkowych;
- stosowanie paletyzacji i konteneryzacji w systemie dowozu środków materiałowych.

Ważną sprawą w dowozie jest ograniczenie przebiegu transportu bez ładunku. Dotyczy to przede wszystkim wykorzystania transportu samochodowego na szczeblu taktycznym i armijnym. Sytuacja taka powstaje po przekazaniu odbiorcy przewożonych środków materiałowych. W tym wypadku często będzie celowe zatrzymywanie opróżnionego transportu, w miejscu przekazania zapasów w celu ponownego załadowania po podejściu na przykład RBA, lub skierowanie go do najbliższych źródeł zaopatrzenia po odbiór nowych środków materiałowych.

Wskutek strat i uszkodzeń technicznych zdolność przewozowa transportu samochodowego będzie w toku walki stopniowo malała. Aby ją rekompensować, należy zwiększyć intensywność wykorzystania środków transportowych między innymi przez stosowanie zamienności pracy kierowców /warunek posiadania po dwóch kierowców na wóz w całości lub części transportu dowozu/ oraz angażowanie w poszczególnych ogniwach dowozu wszystkich dostępnych środków transportowych.

Potrzeby dowozu środków materiałowych na uzupełnienie określa się w planie materiałowego zabezpieczenia wojsk z uwzględnieniem zużycia tych środków i dopuszczalnego obniżenia zapasów. Orientacyjną wielkość tych potrzeb w operacji zaczepnej frontu /armii/ z uwzględnieniem rodzajów środków materiałowych /w tonach/ przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	Zadanie bliższe frontu /6 dni/		Zadanie dalsze frontu /6 dni/	Razem	Średnio dziennie w tonach
	Zad. bliższe armii /3 dni/	Zad. dalsze armii /3 dni/			
1	2	3	4	5	6
Amunicja	4200-4800	3200-3700	4300-4700	11700-13200	1000-1100
Paliwa	1750-2000	2600-3000	2100-2600	11450-12600	950-1000
Żywność	180-200	180-200	380-420	740-820	60-70
Mat. i sprzęt rodz. wojsk i służb	870-1000	520-600	1220-1280	2610-2880	220-230
Razem	7000-8000	6500-7000	13000-14000	26500-29500	2230-2400
%	28%	24%	48%	100%	-

	1	2	3	4	5	6
Armia lotnicza	Amunicja	700-750	700-750	1000-1100	2400-2600	200-220
	Paliwa	5750-5850	5500-5850	9200-10400	20450-22100	1700-1850
	Żywność	120-140	120-140	250-260	490-540	40-45
	Mat. i sprzęt rods. wojsk i służb	730-760	680-760	1550-1740	2960-3260	260-285
	Razem	7300-7500	7000-7500	12000-13500	26300-28500	2200-2400
	%	29%	29%	42%	100%	-
Front	Amunicja	9000-10400	8800-9500	12000-13000	29800-32900	2500-2700
	Paliwa	8000-9200	12500-13500	32000-34500	52500-57200	4400-4700
	Żywność	1250-1400	1250-1400	2000-2200	4500-5000	380-420
	Mat. i sprzęt rods. wojsk i służb	1750-2000	2450-2600	3000-3300	7200-7900	620-680
	Razem	20000-23000	25000-27000	49000-53000	94000-103000	7900-8500
	%	22%	27%	51%	100%	-
	Średnio dziennie	6600-7600	8300-9000	8300-8800	7900-8500	-

Pomyślne rozwiązywanie zadań przewozowych w dużym stopniu zależy jest od optymalnego wykorzystania wszystkich rodzajów transportu.

Użycie różnego rodzaju transportu w sposób kompleksowy zabezpiecza sztab kwatermistrzostwa przy współpracy z szefostwem komunikacji frontu.

Sztab kwatermistrzostwa frontu /armii/ działając na podstawie wytycznych kwatermistrza, danych o stanie materiałowego zabezpieczenia wojsk, ilości zapasów w bazach i możliwości transportu realizuje następujące przedsięwzięcia:

- określa wielkość, terminy i sposoby dowozu środków materiałowych;
- dzieli całość dowozu na poszczególne rodzaje transportu /możliwości tego transportu przedstawia szef służby komunikacji wojskowej/ z uwzględnieniem wykorzystania do dowozu transportu armii, związków taktycznych i oddziałów;
- ustala zadania - w zakresie dowozu - dla szefa służby komunikacji wojskowej;
- określa limity przewozowe dla zainteresowanych nadawców środków materiałowych /limity przekazuje się szefowi służby komunikacji wojskowej/;
- powiadamia szefów służb /nadawców środków materiałowych/ o trybie dowozu i ewakuacji;
- ustala z udziałem szefa komunikacji wojskowej ogólny /ramowy/ plan dowozu środków materiałowych w planowanej operacji;
- inspirowanie przedsięwzięcia mające na celu zapewnienie ciągłości dowozu w wypadku zakłóceń w pracy transportu;
- koordynuje pracę organów transportowych, służb i baz zaopatrywania.

Szef służby komunikacji wojskowej frontu /armii/ jest organem wykonawczym kwatermistrza w zakresie organizacji, planowania, realizacji przewozów materiałowych i ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za terminowe wykonanie wszystkich zadań z tym związanych. Na podstawie ogólnego /ramowego/ planu dowozu, ustalonych przez sztab limitów przewozowych oraz zapotrzebowań szefów służb opracowuje szczegółowe plany przewozów oddzielnie na każdy rodzaj transportu oraz stawia zadania organom i jednostkom transportowym, a następnie kieruje realizacją przewozów.

Obowiązany jest ściśle współdziałać ze sztabem kwatermistrzostwa frontu /armii/ w zakresie dowo-
zu środków materiałowych.

W planowaniu i realizacji przewozów uczestniczą w określonym stopniu również szefowie
rodzajów wojsk i służb /nadawcy środków materiałowych/, szefowie polowych baz frontu /ruchomych
baz armii/ i kierownicy składów.

Szefowie rodzajów wojsk i służb przedstawiają sztabowi kwatermistrzostwa frontu
/armii/ globalne zapotrzebowania stanowiące podstawę do opracowania skorelowanych limitów prze-
wozowych, zaś szefowi komunikacji wojskowej - szczegółowe zapotrzebowanie na przewozy biorąc
za podstawę przyznane limity i plan zabezpieczenia materiałowego. Ponadto odpowiadają za termino-
we przygotowanie środków materiałowych do załadowania i przewozu /stawiając zadania w tym zakre-
sie kierownikom podległych składów/, a następnie dopilnowują terminów wysłania środków materia-
łowych w ilościach dostosowanych do aktualnych potrzeb wojsk.

Szefowie polowych /ruchomych/ baz przekazują kierownikom składów dane o terminach
podejścia /podstawienia/ transportów do wyładowania lub załadowania, zapewniają siły i środki
do prac przeładunkowych, nadzorują ich przebieg oraz dopilnowują terminów wysłania ładunków
ze składów.

Kierownicy składów odpowiadają za terminowe przygotowanie środków materiałowych do
załadowania i dokumentów transportowych, organizują załadowanie i wyładowanie transportów oraz
zapewniają odpowiedni front prac przeładunkowych uwzględniając w tym również rejonny wyczekiwa-
nia i formowania kolumn, bezkolizyjny ruch itp.

5. Zabezpieczenie medyczne działań

Zabezpieczenie medyczne obejmuje przedsięwzięcia: leczniczo-ewakuacyjne, sanitarno-
higieniczne i przeciwepidemiczne oraz sanitarną obronę przed bronią masowego rażenia w celu
zapobiegania powstawania i szerzenia się chorób w wojskach oraz zapewnienia porażonym i chorym
pomocy medycznej dla jak najszybszego ich wyleczenia i umożliwienia im powrotu do szeregów.

Przedsięwzięcia leczniczo-ewakuacyjne polegają na udzielaniu we właściwym czasie pomo-
cy medycznej porażonym i chorym w połączeniu z ich ewakuacją według wskazań. Przy realizacji
tych przedsięwzięć stosuje się następujące zasady:

- ograniczenie ilości etapów ewakuacji;
- wczesną segregację porażonych i chorych oraz ograniczenie pomocy medycznej w ogniwach strat
masowych do wskazań życiowych;
- maksymalne zbliżenie sił i środków służby zdrowia do rubieży /ognisk/ masowych strat sanitarnych;
- udzielanie przez szpitale polowe wszystkich rodzajów pomocy medycznej oraz leczenie większości
porażonych i chorych w strefie działań wojennych.

Zabezpieczenie sanitarno-higieniczne i przeciwepidemiczne stanowi zespół przedsięwzięć
mających na celu wzmacnianie sił psychofizycznych żołnierzy oraz zapobieganie powstawaniu i sze-
rzeniu się chorób w wojsku.

Przedsięwzięcia sanitarnego obrony przed bronią masowego rażenia polegają na zapobieganiu
porażeniom żołnierzy oraz na likwidacji skutków działania broni masowego rażenia w ramach ogólne-
go systemu obrony przed tą bronią.

W działaniach bojowych głównym zadaniem służby zdrowia jest ewakuowanie porażonych i chorych z pola walki, udzielanie im odpowiedniej pomocy oraz ich leczenie.

W związku taktycznym udziela się pomocy medycznej /pierwszej, przedlekarskiej, pierwszej lekarskiej i kwalifikowanej - zależnie od szczebla/, prowadzi czynności sanitarno-higieniczne oraz przygotowuje porażonych i chorych do dalszej ewakuacji. Zadania te wykonują kompanie /plutony/ medyczne oddziałów oraz bataliony medyczne dywizji /pomoc kwalifikowana/, które przyjmują porażonych z punktów medycznych oddziałów, ewentualnie bezpośrednio z pola walki. Służba zdrowia związku taktycznego może być wspierana medycznymi batalionami wzmocnienia oraz grupami z kompanii hospitalizacyjnej i z oddziału wzmocnienia segregacji przydzielonych jej lub też wydzielanych do pracy na jej korzyść.

Służba zdrowia armii wiąże działania jednostek służby zdrowia w związku taktycznym z działalnością służby zdrowia frontu. Organizuje ewakuację porażonych i chorych ze związków taktycznych i oddziałów oraz z rejonów strat masowych do baz szpitalnych frontu. Uczestniczy w likwidacji skutków użycia broni masowego rażenia, prowadzi zabiegi sanitarno-higieniczne, przeciwepidemiczne i przeciwepizootyczne. Zadania te realizuje przy pomocy posiadanych jednostek specjalistycznych i pododdziałów transportu sanitarnego.

Służba zdrowia frontu organizuje zabezpieczenie leczniczo-ewakuacyjne, prowadzi w bazach szpitalnych leczenie porażonych i chorych nie podlegających ewakuacji, organizuje i przeprowadza ewakuację z wojsk oraz współdziała w ewakuacji do obszaru kraju, uczestniczy w likwidacji skutków broni masowego rażenia oraz wspiera działania służby zdrowia armii i związków taktycznych. Zadania te realizuje siłami szpitali polowych zgrupowanych w bazach szpitalnych frontu oraz specjalistycznych jednostek medycznych, umożliwiających udzielenie kwalifikowanej i specjalistycznej pomocy lekarskiej oraz jednostek transportu sanitarnego.

Założenia systemu leczniczo-ewakuacyjnego przewidują:

Rodzaj pomocy	Etap ewakuacji	Jednostka wykonawcza	Odległość od pola walki	Zabezpieczenie ewakuacyjne
Pomoc przedlekarska	na polu walki	samopomoc, pomoc wzajemna, sanitariusze pododdz.	do 3 km	pl.zbierania porażonych - do post.transp. sanit.pułku
Pierwsza pomoc lekarska	PPM i każdy punkt pomocy lekarskiej /w pasie dywizji może w ciągu doby rozwijać się do 20 punktów/	k.med.-pz, poz pl.med.-sam.jedn.	5-15 km	dr.ewak.-transp.k.med. transport sanit.oddziałów
	DPM i równorzędne /w pasie armii - na dobę - może się rozwinąć 10-11 punktów/	bm, mbw	12-40 km	pl.ewak.-transp.bm, mbw, kssan AL, lotnictwo sanit.AL
Pomoc kwalifikowana /chirurgiczna i internistyczna	BSzF zabezpiecza 1-2 dni walki	KBSzF, PSzCh, PSzW, PSzZ, PSzSW, PSz Seg, SzLR, SzE	40-100 km	kssan armii, kssan i basan frontu transport przystosowany, lotnictwo sanit. AL
Pomoc specjalistyczna	Szpitale obszaru kraju	WBSzOK szpitale stacjonarne	300-1000 km	basan frontu, basan OK WPS, plot.transp. i plotsan AL oraz jednostki transp.powietrznego OK
Leczenie szpitalne				

Uwaga 1/ Personel latający AL po uzyskaniu /w szpitalach frontu lub OK/ zdolności ewakuacyjnej jest transportowany do lotniczych szpitali stacjonarnych obszaru kraju, a następnie do ośrodków rehabilitacyjnych.

2/ Ewakuacja sanitarna na obszar kraju jest wykonywana przez WBSzOK. Ruchu ewakuacyjnego pomiędzy bazami szpitalnymi frontu w zasadzie nie przewiduje się.

Organizacja zbierania poszkodowanych na polu walki:

- porażonych niezdolnych do poruszania się, z pola walki zbierają sanitariusze kompanii oraz pododdziały medyczne batalionów i pułków. Z ognisk strat masowych zbierają porażonych wydzielone pododdziały i jednostki medyczne różnych szczebli przy współdziałaniu z grupami awaryjno-ratunkowymi walczących oddziałów;
- przewiduje się, że z pola walki lub ognisk strat masowych do punktów załadowania na transport sanitarny /odległych o 2-3 km/ wyjdzie o własnych siłach około 50% porażonych, a pozostałe 50% wymagać będzie wyszukania i wywiezienia.

Zasady udzielania pomocy medycznej:

- pomoc lekarską porażeni mogą otrzymać w terminie od 3-5 godz. od powstania urazu;
- pomoc kwalifikowaną - chirurgiczną i internistyczną - porażeni mogą otrzymać w bm i mbw /ZT i armii/ w terminie 8-36 godz. od chwili powstania urazu - w wypadku strat masowych zakres pomocy ogranicza się do wskazań życiowych /pomocy chirurgicznej będzie wymagało około 50-60% porażonych/;
- leczenie w polowych szpitalach frontu obejmuje około 50-60% porażonych i chorych, rokujących nadzieję na powrót do szeregów w ciągu dwóch miesięcy leczenia, przy czym w ciągu pierwszego miesiąca może powrócić do szeregów około 12-15%.

Straty sanitarne:

a/ możliwe kształtowanie się strat sanitarnych w %

Rodzaj strat - od broni		W ciągu doby			Za operację we froncie /8-10 dni/
		ZT	A	Fr	
działania zaczepne	jądrowej	10	2	2,5	20-25
	konwencjonalnych	5	0,6-1,2	0,5	4-5
	chemicznych	-	-	0,2	1,6-2
	bakteriologicznych	-	-	0,2	16-20
	chorzy	-	-	0,1-0,2	0,8-1,6
działania obronne	jądrowej	8	1,7	2,2	18,4-23
	konwencjonalnych	3	0,6-0,7	0,2	1,6-2
	chemicznych	5	0,5	0,5	4-5
	bakteriologicznych	-	-	0,5	4-5
	chorzy	-	-	0,1-0,12	0,8-1,6

b/ Struktura strat sanitarnych:

- ciężko porażeni - 35 - 40%
- średnio porażeni 30 - 35%
- lekko porażeni ok. 30%

c/ Potrzeby ewakuacji ze szczebla taktycznego wynoszą około 90-95%, co średnio - dziennie w skali frontu może wynieść około 3 800 - 5 700 osób.

6. Zabezpieczenie techniczne działań

Zabezpieczenie techniczne organizuje się w celu zapewnienia stałej sprawności techniczno-eksploatacyjnej wozów bojowych, pojazdów mechanicznych, uzbrojenia i sprzętu technicznego, a w jego zakres wchodzi obsługa techniczna oraz ewakuacja i naprawa uszkodzonej techniki bojowej.

Organizatorem i koordynatorem całości zabezpieczenia technicznego wojsk w działaniach jest zastępca dowódcy do spraw technicznych.

W systemie technicznego zabezpieczenia organizuje się na wszystkich szczeblach punkty zbiórki uszkodzonej techniki bojowej, w rejonach których rozwija się jednostki naprawcze. Generalną zasadą technicznego zabezpieczenia jest organizowanie punktów zbiórki i rozwijanie jednostek naprawczych w rejonach nagromadzenia funduszu naprawczego w celu ograniczenia ewakuacji oraz wykonywania w pierwszej kolejności napraw mniej pracochłonnych i napraw sprzętu mającego podstawowe znaczenie w działaniach wojsk, przewidując przy tym przyspieszenie remontów przez stosowanie wymiany uszkodzonych części i zespołów.

Zakres zabezpieczenia technicznego uwarunkowany charakterem działań bojowych oraz posiadanymi siłami i środkami jest zróżnicowany w zależności od szczebla:

- w związku taktycznym zapewnia się obsługę eksploatacyjną sprzętu oraz naprawy bieżące, a w miarę możliwości i średnie, wykorzystując do tego celu załogi i obsługę techniki bojowej, a także etatowe jednostki naprawcze;
- w armii w zasadzie nie wykonuje się kompleksowych napraw sprzętu, skupiając główną uwagę na organizacji punktów zbiórki uszkodzonej techniki bojowej i gromadzeniu w tych punktach sprzętu wymagającego naprawy /występujące na tym szczeblu ruchome warsztaty naprawy samochodów i batalion naprawy ogumienia, wykorzystuje się do obsługi jednostek armijnych oraz udzielania pomocy związkom taktycznym/;
- we froncie występuje pełny zestaw specjalistycznych jednostek ewakuacyjno-naprawczych w oparciu o które organizuje się ewakuację i zbiórkę uszkodzonego sprzętu oraz jego naprawy - średnie, a w miarę możliwości również główne.

Jednostki naprawcze frontu rozwija się na kierunkach działania armii w odpowiednio skompletowanych zestawach - w składzie specjalistycznych jednostek służby czołgowo-samochodowej, służby uzbrojenia i elektroniki oraz jednostek naprawczych wojsk inżynierskich, łączności i chemicznych, zapewniając w ten sposób kompleksowość napraw techniki bojowej. Natomiast jednostki naprawcze pozostałych służb rozmieszcza się z zasady w rejonach baz zaopatrzeniowych przy składach odpowiednich rodzajów środków zaopatrzenia.

Poszerzenie zakresu napraw na poszczególnych szczeblach zależy od mocy produkcyjnych oraz charakteru działań /z zasady w obronie przy mniejszych stratach i ograniczonej manewrowości, zakres napraw może być rozszerzony/. Poza tym w określonych sytuacjach zakres można rozszerzyć przez przydzielenie dodatkowych sił i środków naprawczo-ewakuacyjnych, co może dotyczyć np. dywizji i armii działających na wyodrębnionych kierunkach.

Do ewakuacji i zbiórki uszkodzonego sprzętu wykorzystuje się specjalne jednostki ewakuacyjne /głównie do ewakuacji wozów bojowych, ciężkiego sprzętu, uzbrojenia i pojazdów mechanicznych/ oraz transport samochodowy ogólnego przeznaczenia, w tym przede wszystkim powrotne rejsy transportu dowozu.

7. Obsługa wojsk _

Obsługa wojsk obejmuje przedsięwzięcia związane z zaspokajaniem ich potrzeb bytowych, a mianowicie: żywienie i zaopatrywanie w wodę, kąpiele i pranie oraz usługi handlowe.

Żywienie wojsk w okresie wojny organizuje się według należności czasu wojennego, uwzględniając wydawanie żołnierzom trzech posiłków gotowanych w ciągu doby. Gdy warunki i charakter działań ograniczają możliwości wydawania posiłków gotowanych zastępuje się je suchymi racjami

wydawanymi żołnierzom w postaci specjalnych zestawów żywnościowych. Posiłki gotowane przygotowuje się w kuchniach i kasynach polowych, stosując w szerokim zakresie zestawy produktów do przygotowania posiłków w ograniczonym czasie /koncentraty, konserwy itp./. Potrzebny chleb i mięso /częściowo tłuszcze i przetwory mięsne/ uzyskuje się drogą wypieku chleba w piekarniach polowych oraz uboju zwierząt w rzeźniach polowych, przy czym część zapotrzebowania na wymienione środki żywnościowe pokrywa się sucharami i konserwami.

Zaopatrywanie w wodę w zależności od warunków organizuje się przy wykorzystaniu miejscowych źródeł wody /sztucznych i naturalnych/ oraz polowych środków jej wydobycia znajdujących się na wyposażeniu wojsk, uwzględniając potrzeby bytowe /żywienie, higiena osobista/, techniczne, produkcyjno-usługowe /kąpiel, pranie, wypiek chleba itp./ i specjalne /np. mycie sprzętu bojowego, przeprowadzanie zabiegów specjalnych/.

Kąpiele i pranie przeprowadza się w pralniach i łaźniach polowych, a w miarę możliwości również w miejscowych zakładach usługowych i otwartych zbiornikach wodnych. Przyjmuje się dekadowy system kąpieli i zmiany bielizny, który w warunkach działań bojowych może być odpowiednio korygowany. Główną uwagę w zakresie prania zwraca się na pełne i terminowe zaspokojenie potrzeb punktów medycznych i szpitali. W razie potrzeby pralnie i łaźnie polowe mogą być wykorzystywane do prowadzenia zabiegów specjalnych.

Usługi handlowe mają na celu zaspokojenie indywidualnych potrzeb żołnierzy w zakresie artykułów i przedmiotów codziennego użytku, w tym również określonego asortymentu środków spożywczych, wyrobów tytoniowych itp. Realizuje je wojskowe przedsiębiorstwo handlowe dysponujące bazami z odpowiednią ilością kantyn na samochodach, które wykorzystywane są jako stałe lub objazdowe punkty sprzedaży.

x

x x

Zabezpieczenie tyłowe wojsk operacyjnych we współczesnych działaniach bojowych wymaga zespolenia wysiłku wszystkich ogniw w pomyślnym rozwiązaniu skomplikowanych zadań. W tym celu niezbędne jest wszechstronne przygotowanie wszystkich ogniw do praktycznego zaopatrywania i obsługi wojsk drogą odpowiednich treningów i ćwiczeń ze szczególnym zwróceniem uwagi na:

- sprawność rozwinięcia tyłów oraz sprawność tyłowego zabezpieczenia mobilizacyjnego i operacyjnego rozwinięcia wojsk operacyjnych;
- doskonalenie systemu zaopatrywania i obsługi wojsk zapewniających jego trwałość i ciągłość oraz optymalne wykorzystanie posiadanych sił i środków, w tym szczególnie transportu odgrywającego decydującą rolę w procesie tyłowego zabezpieczenia wojsk;
- wyrabianie umiejętności rozwiązywania zagadnień tyłowego zabezpieczenia w skomplikowanych warunkach i krytycznych sytuacjach zmuszających do stosowania nietypowych rozwiązań i wyzwala-
nia twórczej inicjatywy;
- szerokie wdrażanie metody realizacji podjętych decyzji poprzez przekazywanie odnośnych poleceń organom i jednostkom wykonawczym oraz usprawnianie kierowania procesem tyłowego zabezpieczenia wojsk i obiegu informacji drogą optymalnego wykorzystania współczesnych środków technicznych /w tym techniki obliczeniowej/;

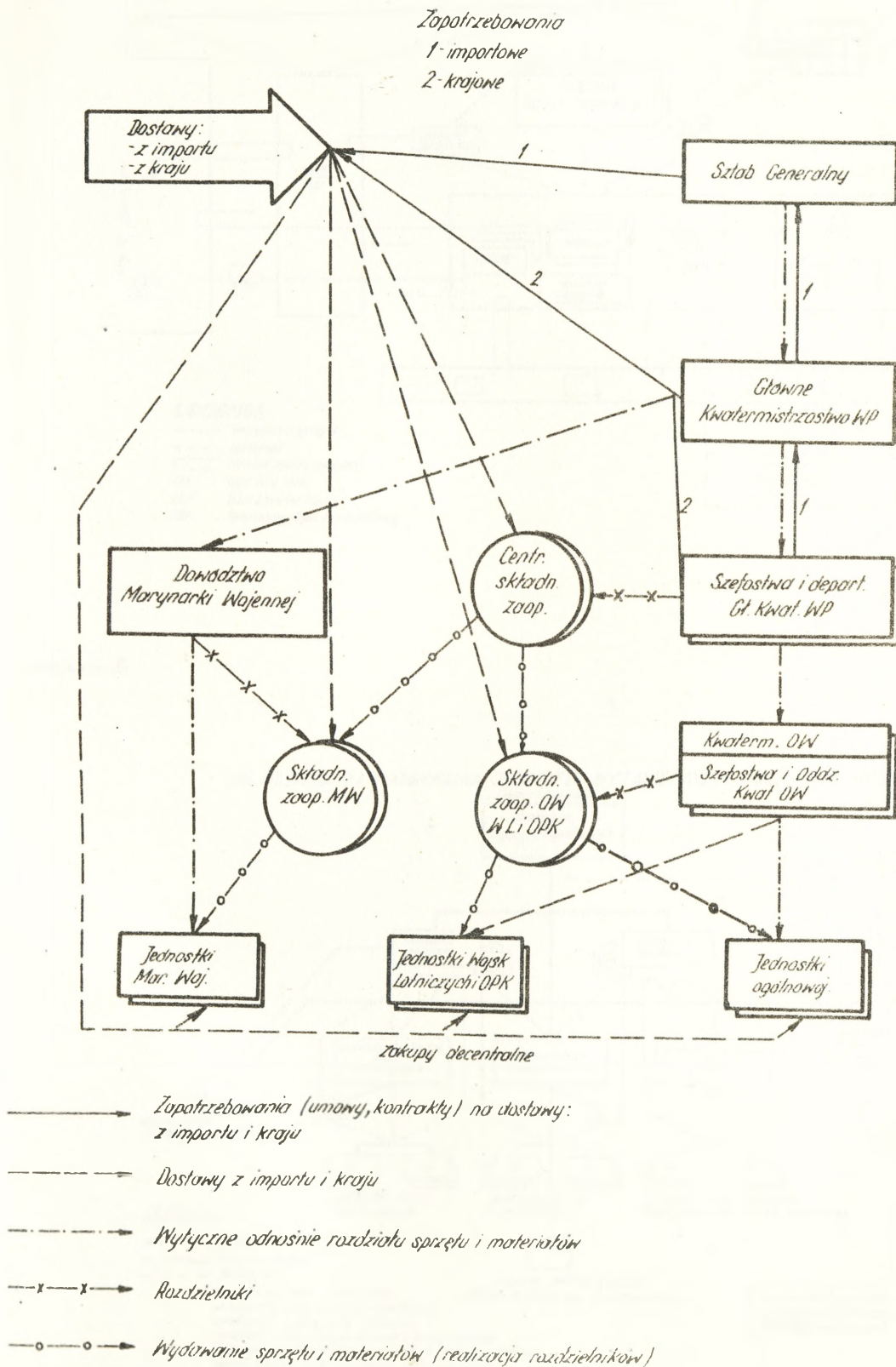
- osiągnięcie wyraźnego postępu w praktycznym, bezpośrednim zaopatrywaniu i obsłudze wojsk na polu walki, co dotyczy w głównej mierze szczebla taktycznego i odnosi się zarówno do aparatu dowódczego, jak i tyłowego.

Szerokie możliwości do wzbogacania doświadczeń i praktyki w zakresie tyłowego zabezpieczenia działań dają różnego rodzaju ćwiczenia, a w tym szczególnie ćwiczenia z wojskami. W ćwiczeniach tych w pełnym zakresie powinny być uwzględniane i rozwiązywane zagadnienia tyłowego zabezpieczenia wojsk, przy czym szczególną uwagę należy skupić na praktycznym i właściwym rozwiązywaniu zadań w ćwiczeniach z wojskami nie dopuszczając do żadnych uproszczeń w tym względzie. W tym celu w ćwiczeniach tych należy realnie i praktycznie organizować i realizować dowóz środków zaopatrzenia /z rozprowadzeniem do broni i żołnierza/, ewakuację z pola walki, praktycznie rozwiązywać zagadnienia obrony i ochrony itp. aby zdobywać odpowiednie doświadczenia i nawyki.

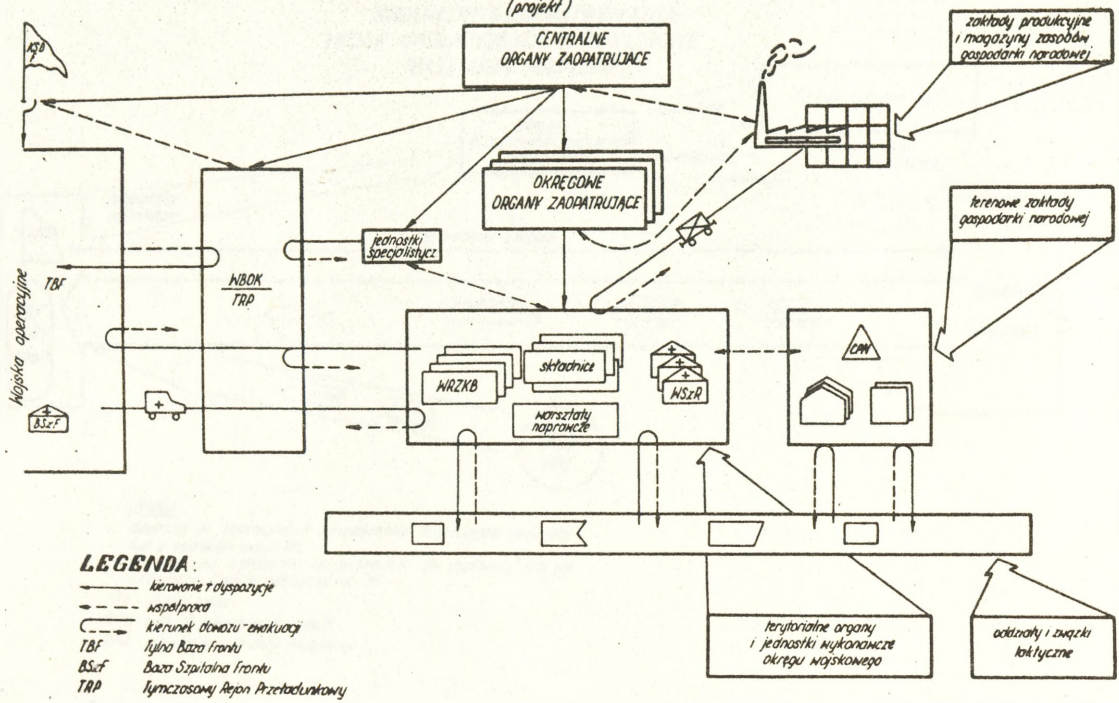
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

- 1 - Organizacja systemu zaopatrywania w sprzęt i materiały służb kwatermistrzowskich
- 2 - Ideowy schemat zaopatrywania i obsługi sił zbrojnych w czasie wojny
- 3 - Organizacja zaopatrywania jednostek w czasie wojny przez okręg wojskowy
- 4 - Organizacja zaopatrywania wojsk operacyjnych w rakietowe materiały napędowe
- 5 - Organizacja zaopatrywania w RMN na obszarze kraju w czasie wojny
- 6 - Organizacja zabezpieczenia medycznego sił zbrojnych na obszarze kraju
- 7 - Organizacja ewakuacji medycznej z wojsk operacyjnych
- 8 - Organizacja dostaw środków materiałowych do wojsk operacyjnych
- 9 - Organizacja dostaw krwi
- 10 - System planowania /zgłaszania potrzeb materiałowo-technicznych/ w zakresie służb kwatermistrzowskich oraz lokowania produkcji
- 11 - Struktura tyłów frontu /do wprowadzenia w latach 1971-75/
- 11a - Struktura organizacji tyłów frontu /stan obecny/
- 12 - Struktura tyłów armii ogólnowojskowej /do wprowadzenia w latach 1971-75/
- 13 - Struktura tyłów armii lotniczej /do wprowadzenia w latach 1971-75/
- 13a - Struktura tyłów armii i szczebla taktycznego /stan obecny/
- 14 - Organizacja tyłów oraz system zaopatrywania i obsługi wojsk na szczeblu taktycznym
- 15 - Organizacja tyłów armii i frontu w operacji zaczepnej /wariant/
- 16 - Organizacja tyłów oraz system zaopatrywania i obsługi wojsk na szczeblu operacyjnym /wariant/
- 17 - Urzutowanie zapasów podstawowych środków w wojskach operacyjnych
- 18 - Normy zużycia wody
- 19 - Wybrane znaki taktyczne i skróty nazw jednostek tyłowych

ORGANIZACJA SYSTEMU ZAOPATRYWANIA W SPRZĘT I MATERIAŁY SŁUŻB KWATERMISTRZOWSKICH

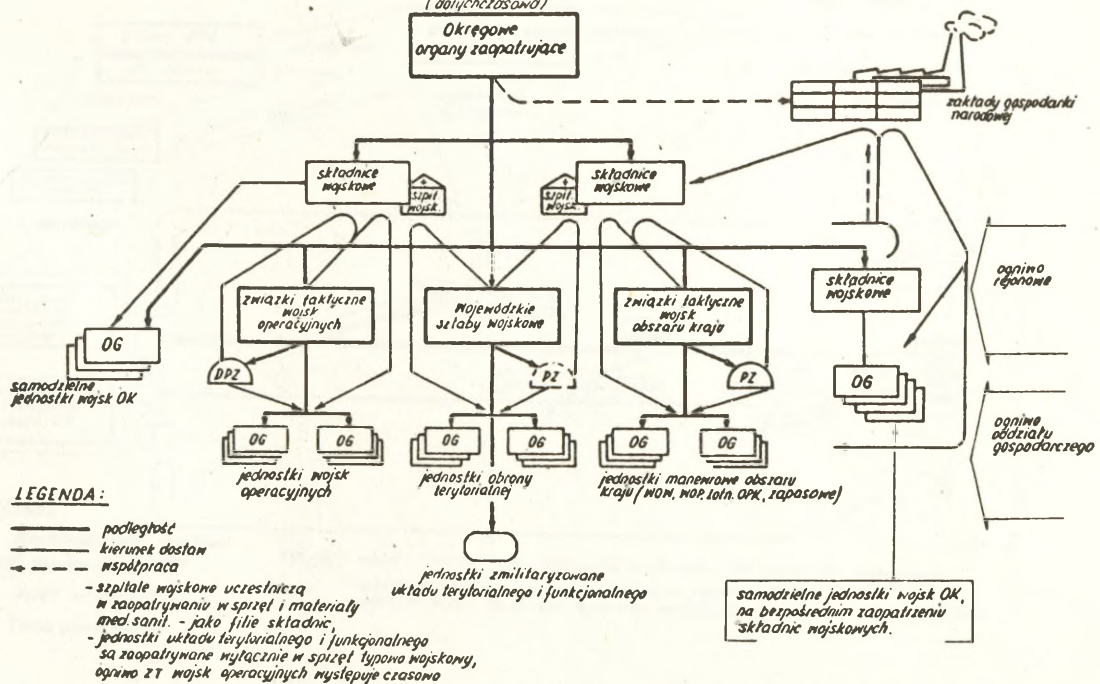

IDEOWY SCHEMAT SYSTEMU ZAOPATRYWANIA I OBSŁUGI W CZASIE WOJNY (projekt)

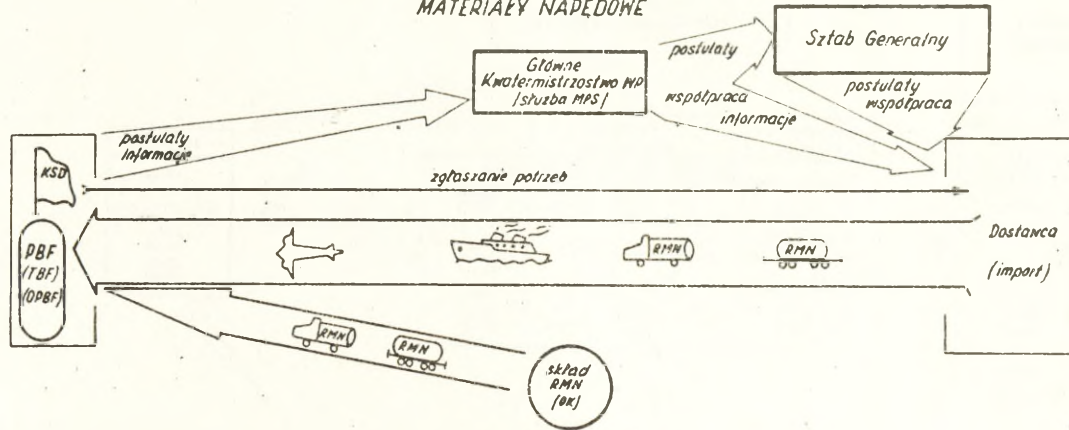
schemat

ORGANIZACJA ZAOPATRYWANIA JEDNOSTEK W CZASIE WOJNY PRZEZ OKRĘG WOJSKOWY (dolichczasowa)

schemat

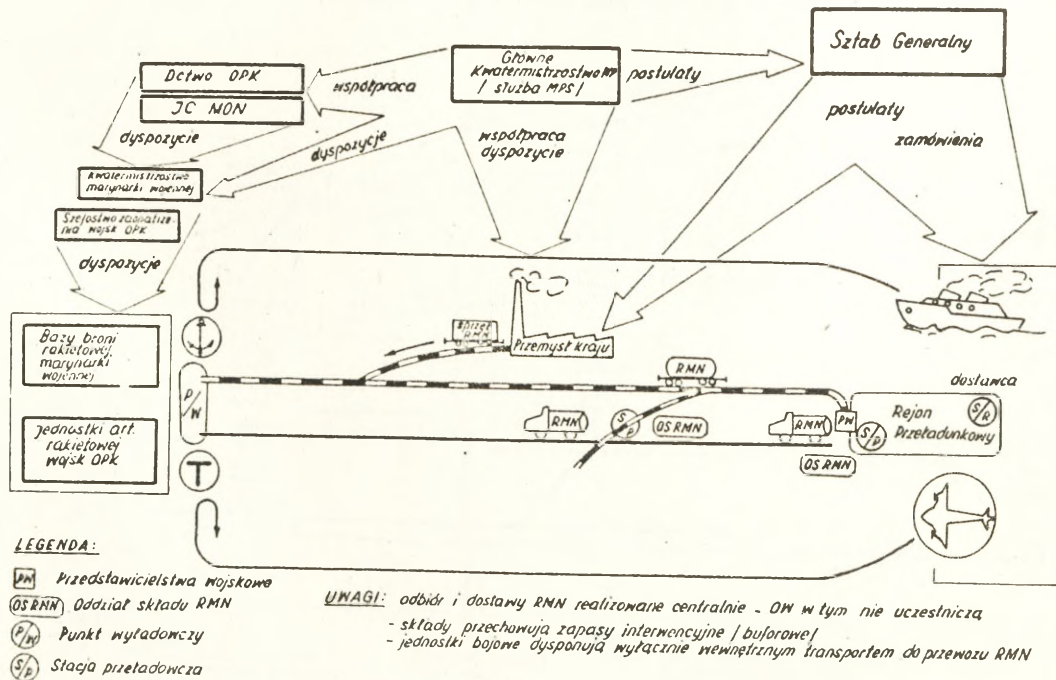
ORGANIZACJA ZAOPATRYWANIA WOJSK OPERACYJNYCH W RAKIETOWE MATERIAŁY NAPĘDOWE

- UWAGI:**
- dostawy są realizowane bezpośrednio transportem dostawcy lub z zasobów wojsk OK
 - potrzeby są zgłaszane bezpośrednio do dostawcy lub do Głównego Kwatermistrzostwa WP
 - OK - obszar kraju
 - DBF - oddział polowej bazy frontu
 - OPBF - oddział polowej bazy frontu
 - RMN - rakiety napędowe

schemat

ORGANIZACJA ZAOPATRYWANIA W RMN NA OBSZARZE KRAJU W CZASIE „WOJNY”

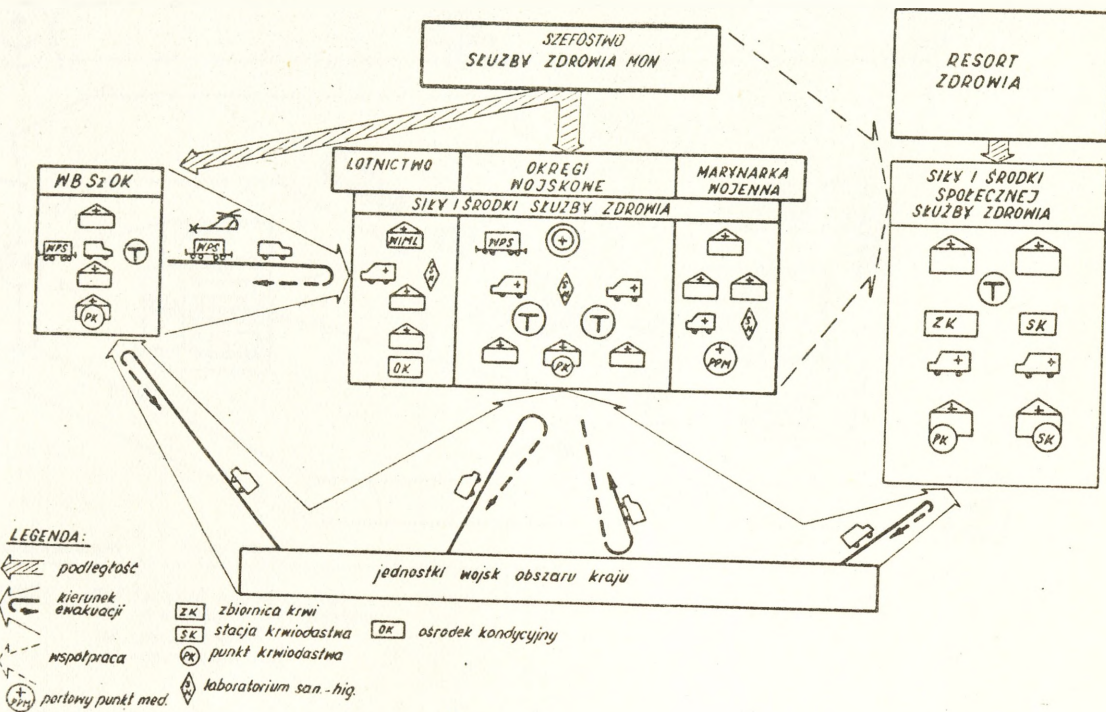
LEGENDA:

- PM Przedstawicielstwa Wojskowe
- OSRMN Oddział składu RMN
- P/W Punkt wyładawczy
- S/P Stacja przeladunkowa

- UWAGI:** odbiór i dostawy RMN realizowane centralnie - OW w tym nie uczestniczą
- składy przechowują zapasy interwencyjne / buforowe
 - jednostki bojowe dysponują wyłącznie wewnętrznym transportem do przewozu RMN

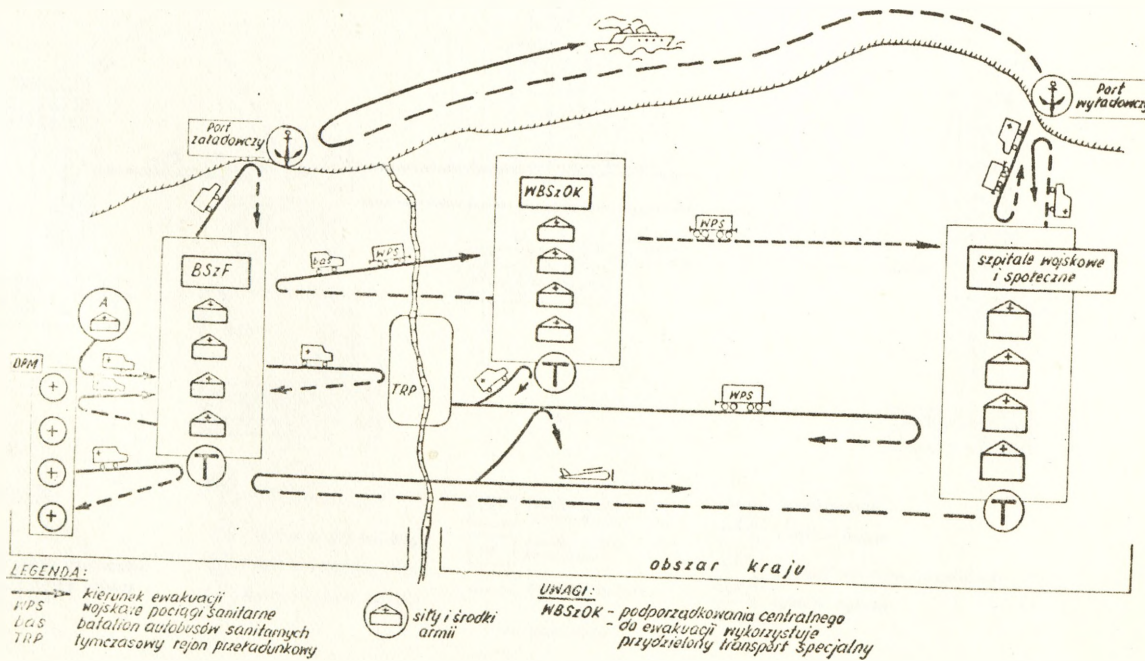
schemat

ORGANIZACJA ZABEZPIECZENIA MEDYCZNEGO SIŁ ZBROJNYCH NA OBSZARZE KRAJU

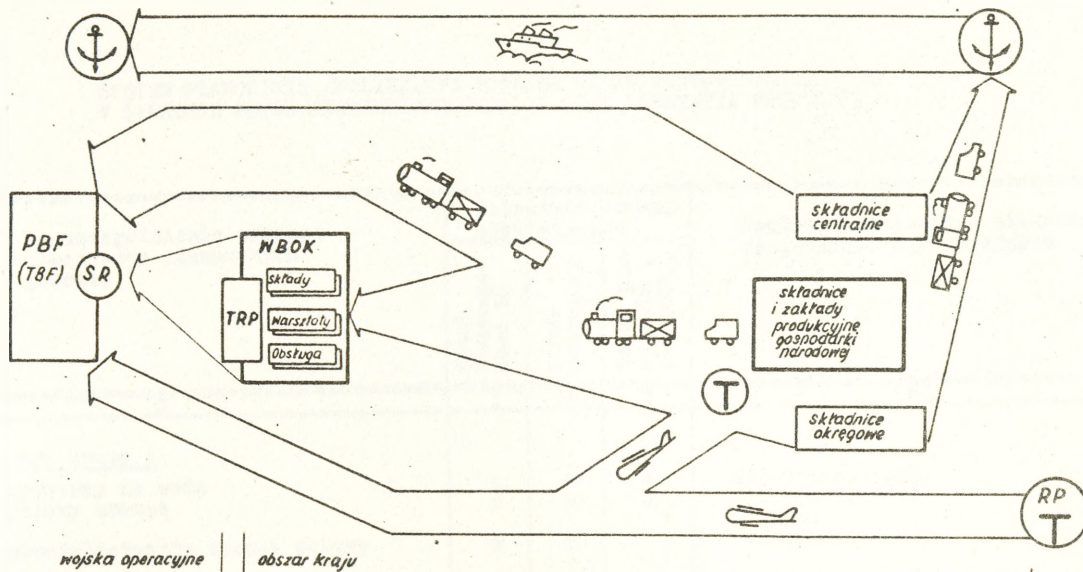
schemat

ORGANIZACJA EWAKUACJI MEDYCZNEJ Z WOJSK OPERACYJNYCH

schemat

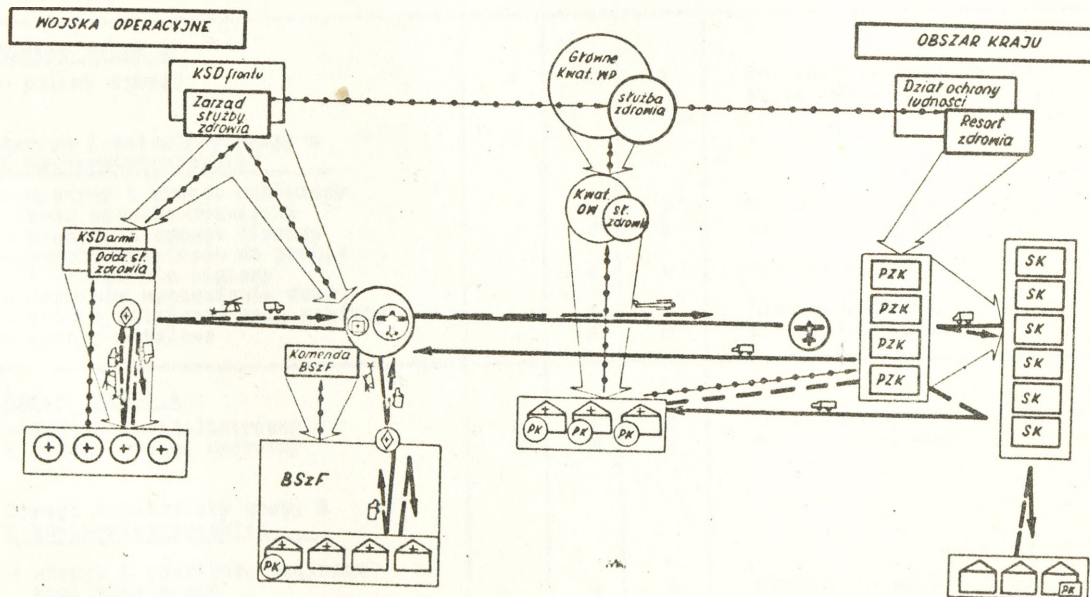
ORGANIZACJA DOSTAW ŚRODKÓW MATERIAŁOWYCH DO WOJSK OPERACYJNYCH

LEGENDA:
 NBOK - wysunięta baza obszaru kraju
 TRP - tymczasowy region przeladunkowy
 SR - stacja rozdzielcza
 RP - region przeladunkowy

schemat

ORGANIZACJA DOSTAW KRWI

LEGENDA:

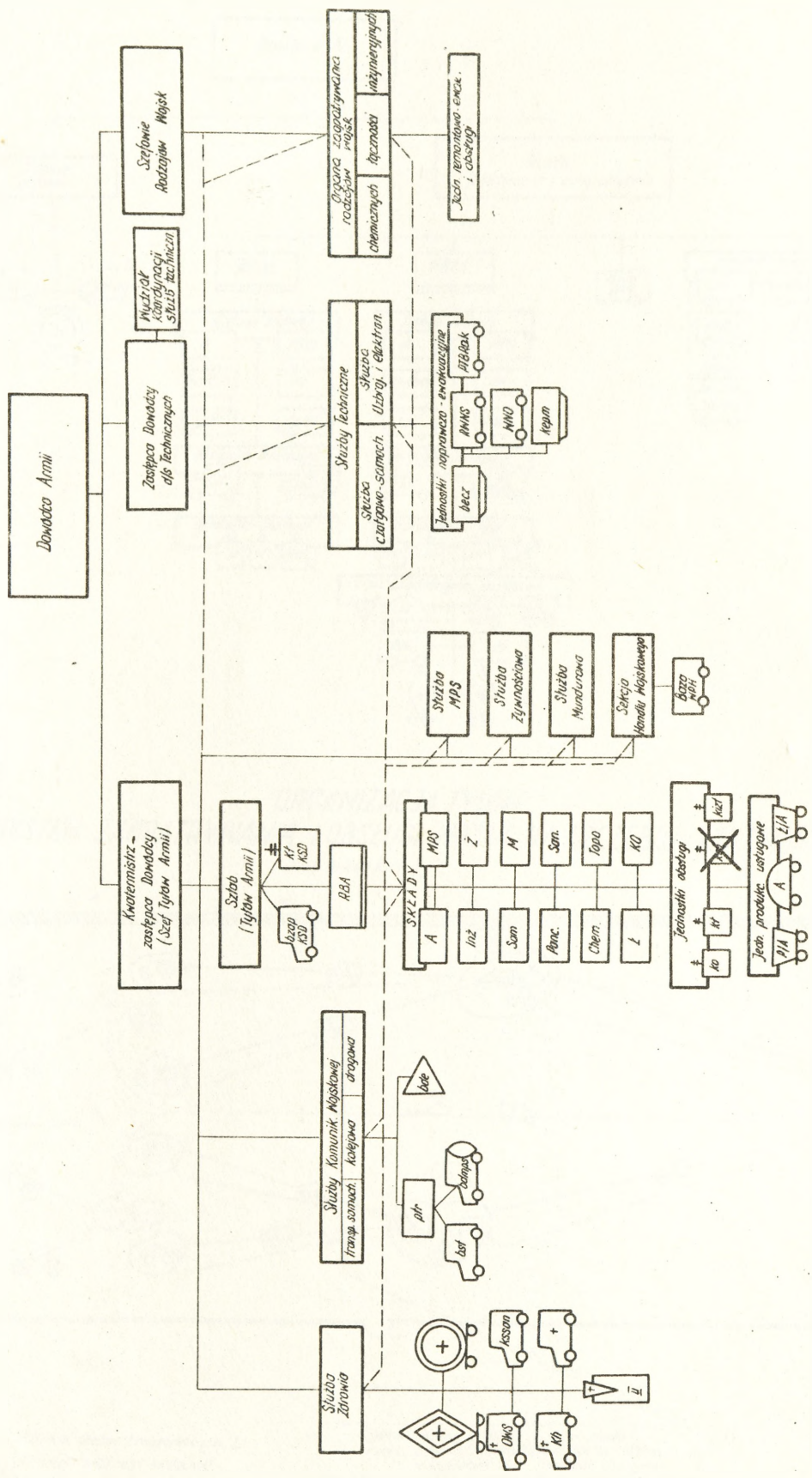
- punkt krwiodastwa
- punkty zbiorcze krwi
- lotniska, lądowiska
- stacja krwiodastwa I.Klg.
- stacja krwiodastwa I.Klg.
- dymizyjne punkty medyczne
- cywilne stacje krwiodastwa
- cywilne punkty krwiodastwa
- zapobieganie
- szpitale pałowe
- szpitale wojskowe/stacjonarne
- cywilne szpitale
- zapotrzebowania
- dyspazycje

**SYSTEM PLANOWANIA /ZGŁASZANIA POTRZEB MATERIAŁOWO-TECHNICZNYCH/
W ZAKRESIE SŁUŻB KWATERMISTRZOWSKICH ORAZ LOKOWANIA PRODUKCJI**

1 Służba planująca	2 Wyszczególnienie zakresu rzeczowego planowanych potrzeb	3 Pośrednie organa planistyczne			6 Reorty realizujące planowane zamierzenie sił zbrojnych
		3 Sztab Głównego Kwat.WP	4 Sztab Generalny	5 Dział planowania i ekonomiki	
Służba żywnościowa	<p><u>Sprzet grupy A</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cysterny na wodę - polowy sprzęt - specjalistyczny sprzęt polowy <p><u>Sprzet i materiały grupy B i kwatermistrzowskiej</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sprzęt i materiały metalowe oraz samochody chłodnie - wyroby chemiczne - wyroby drzewne - wyroby papiernicze i różne - wyroby liniane i czysto - sprzęt i naczynia stołowo-kuchenne - sprzęt importowany, elektro-techniczny, automatyka itp. - artykuły spożywcze 	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>Min.przem.ciężk. Min.przem.spoż. i skupu Przeds.wojsk.MON</p> <p>Min.przem.ciężk. Min.przem.chem. Min.przem.drzew. Min.przem.papier. Min.przem.lekkiego Min.przem.spoż. i skupu</p> <p>Min.handlu zagr. Min.przem.spoż.i skupu</p>
Służba mundurowa	<p><u>Sprzet grupy A</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - polowy sprzęt. <p><u>Sprzet i materiały grupy B i kwatermistrzowskiej</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - maszyny i sprzęt pralniczy oraz szewsko-krawiecki - maszyny i sprzęt biurowy - wyroby chemiczne do prania i utrzymania higieny - artykuły wyposażenia mundurowego żołnierzy oraz namioty - wyroby metalowe 	<p>X</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>Kom.drobn.wytw.i Przeds.wojsk.MON</p> <p>Min.przem.ciężk. Min.handlu zagr.</p> <p>Min.przem.chem.</p> <p>Min.przem.lekk. Min.przem.ciężk.</p>
Służba zdrowia	<p><u>Sprzet grupy A</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sprzęt specjalistyczny - polowy sprzęt medyczny <p><u>Sprzet i materiały grupy B i kwatermistrzowskiej</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sprzęt i aparatura medyczna specjalistyczna - sprzęt i aparatura medyczna specjalistyczna - sprzęt i aparatura medyczna produkcji krajowej - leki, szczepionki, środki farmaceutyczne 	<p>X</p> <p>X</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>Kom.drobn.wytw. Przeds.wojsk.MON</p> <p>Min.handlu zagr.</p> <p>Min.handlu zagr.</p> <p>Min.przem.lekk. Kom.drobn.wytw. Min.przem.chem.</p>

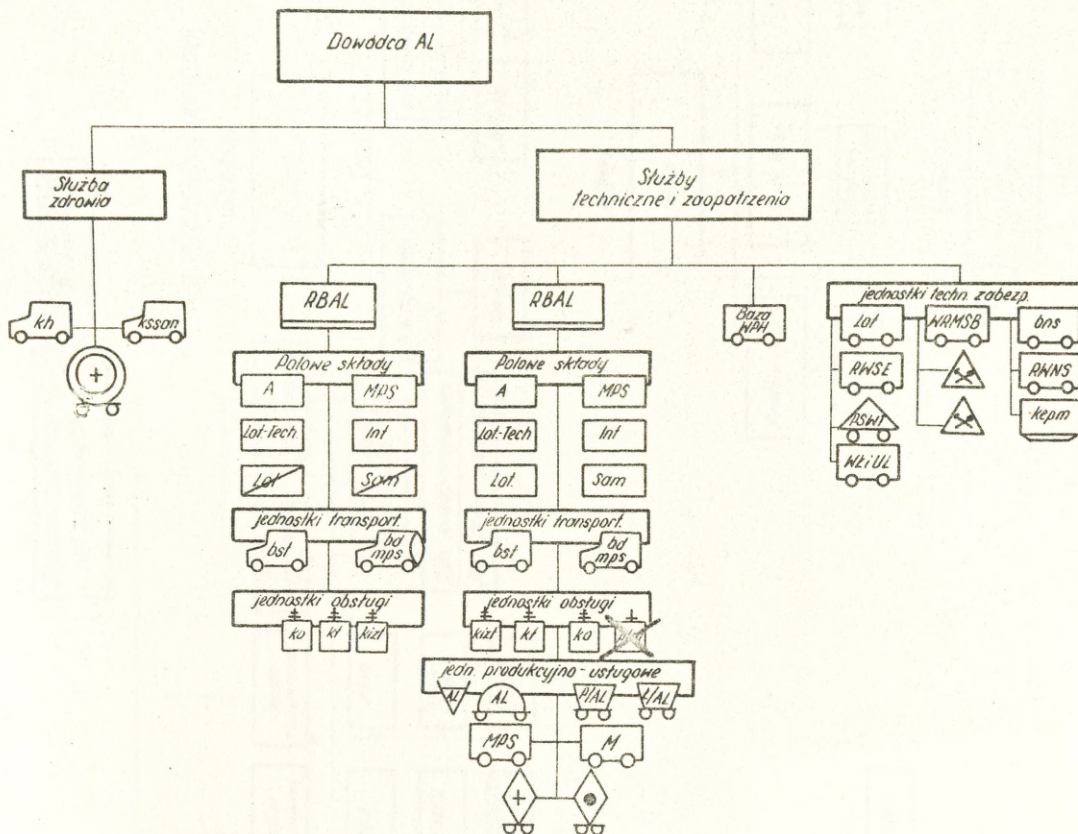
1	2	3	4	5	6
Służba mps	<u>Sprzęt grupy A</u> - cysterne benzynowe	x	x	x	Min.przem.ciężk. Przeds.wojsk.MON
	<u>Sprzęt grupy B i kwatermistrzowskiej</u> - sprzęt i zbiorniki stalowe oraz wyroby metalowe - sprzęt specjalistyczny i diagnostyczny - sprzęt rozlewczy i do przechowywania /przewozu/ mps oraz do przetaczania /pompy i rurociągi/ - materiały pędne i smary - raketowe materiały napędowe		x x x x	x x x x	Min.przem.ciężk. Min.handlu zagr. Min.przem.ciężk. Min.przem.chem.
Służba komunikacji wojskowej	<u>Sprzęt grupy B</u> - sprzęt i urządzenia kolejowe i drogowe, lokomotywy, wagony, silniki, podnośniki, ciągniki itp. - materiały i wyroby metalowe - materiały i wyroby chemiczne - materiały budowlane - materiały drzewne - sprzęt specjalistyczny - import		x x x x	x x x x	Min.przem.ciężk. Min.przem.ciężk. Min.przem.chem. Min.bud.i przem.mat.bud. Min.leśn.i przem.drzewn. Min.handlu zagr.
Służba kwaterunkowo-budowlana	<u>Sprzęt grupy B i kwatermistrzowskiej</u> - materiały i wyroby metalowe - kotły, sprężarki, zespoły prądotwórcze, suwnice i rusztowania rurowe, samochody asenizacyjne i ppoż. itp. - sprzęt, urządzenia i materiały przeciwpożarowe - środki chemiczne do robót konserwacyjno-budowlanych i utrzymania czystości - sprzęt kwaterunkowo-koszarowy, biurowy i mieszkalny - materiały drzewne - materiały budowlane - opał		x x x x x x x	x x x x x x x	Min.przem.ciężk. Min.przem.ciężk. Centrala sprzętu ppoż. /MSW/ Min.przem.chem. Min.Leśn.i przem.drzew.cent.spółd. Min.leśn.i przem.drzew. Min.bud.i przem.mat.bud. Min.górn.i energ.
Służba inżyniero-ryjno-budowlana	<u>Sprzęt grupy B</u> - materiały budowlane - materiały i wyroby metalowe - materiały drzewne - kable /różne/ - maszyny i sprzęt drogowy, budowlany, transportowy, samochodowy - opał		x x x x x x	x x x x x x	Min.bud.i przem.mat.bud. Min.przem.ciężk. Min.leśn.i przem.drzew. Min.przem.maszyn. Min.przem.ciężk. Min.górn.i energ.

STRUKTURA TYŁÓW ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ

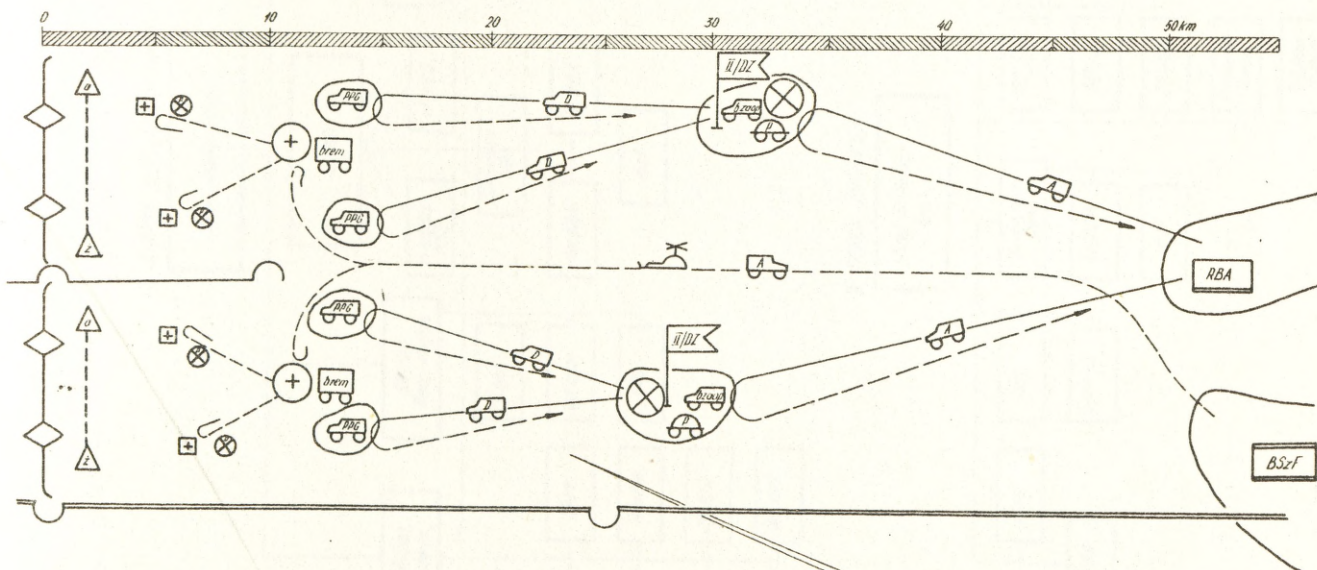

LEGENDA:
 ——— podległość
 - - - - - współpraca

STRUKTURA TYŁÓW ARMII LOTNICZEJ

ORGANIZACJA TYŁÓW ORAZ SYSTEM ZAOPATRYWANIA I OBSŁUGI WOJSK NA SZCZEBLU TAKTYCZNYM (WARIANT)

LEGENDA:

- Kierunek dostaw transportem sam ZT
- Kierunek ewakuacji medycznej
- Rubież rozwinięcia Tyłów batalionów

Ogółem zapasy w DZ na 4-5 dni działań
z tego: w tyłach (składowach) DZ ca' 1000 ton - 1200 ton
w oddziałach DZ ca' 2200 ton (razem)

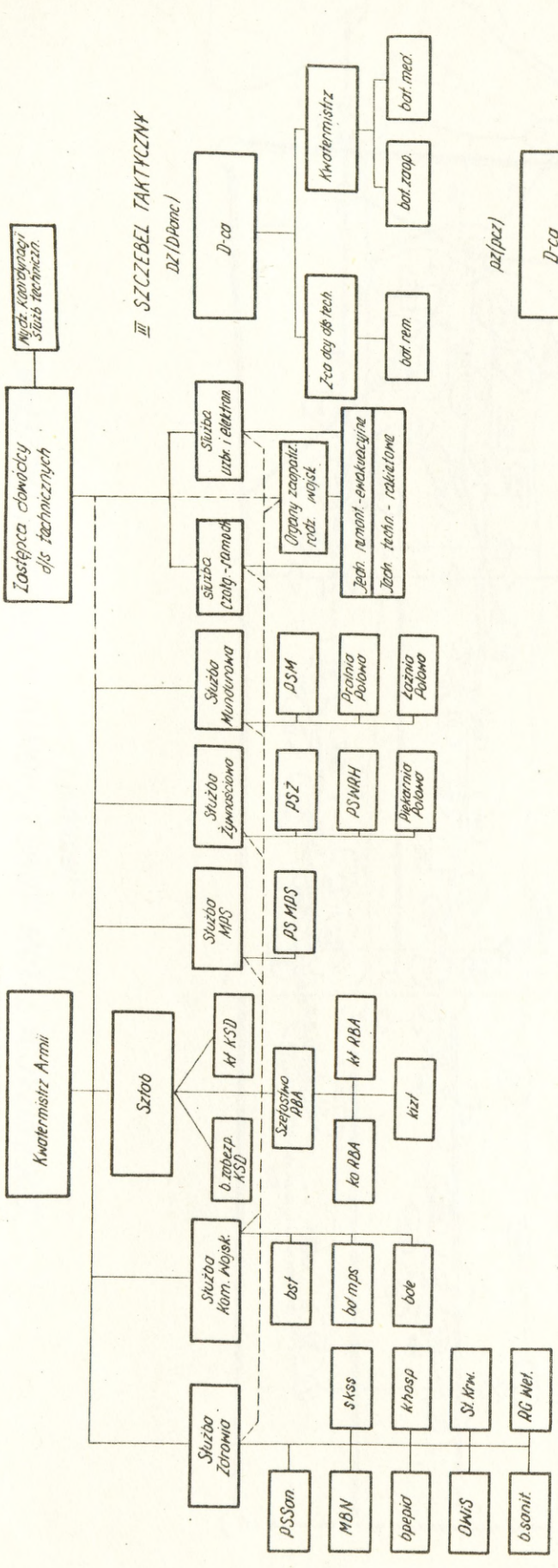
Załącznik nr. 13a

STRUKTURA ORGANIZACJI TYŁÓW ARMII I SZCZEBŁA TAKTYCZNEGO

STAN OBECNY

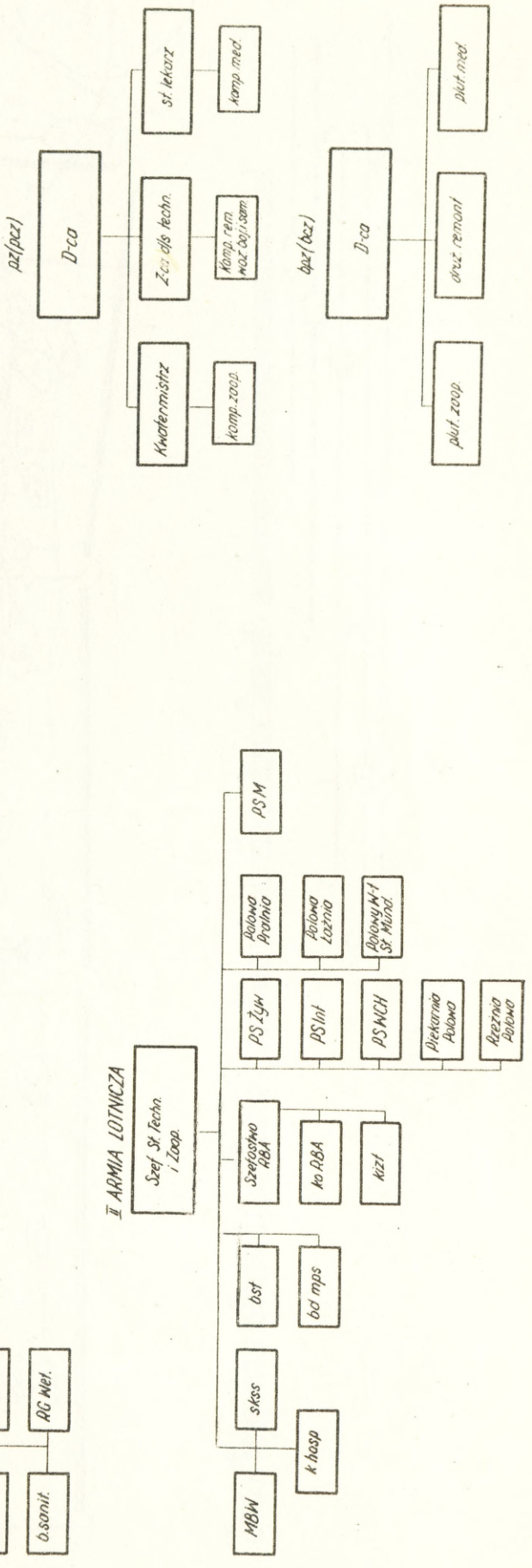
Egz nr.

I ARMIA OGÓLNOWOJSKOŃNA

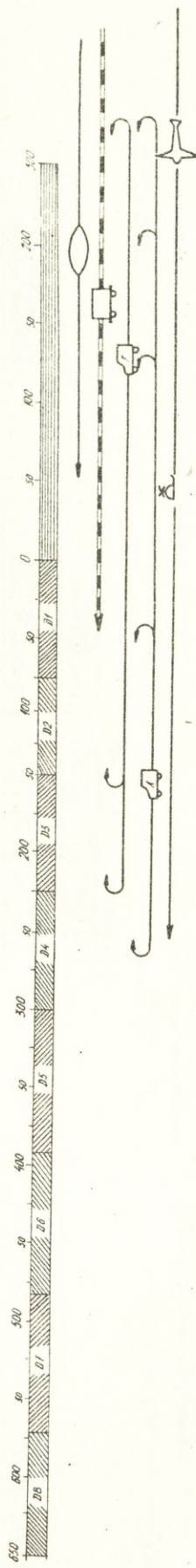
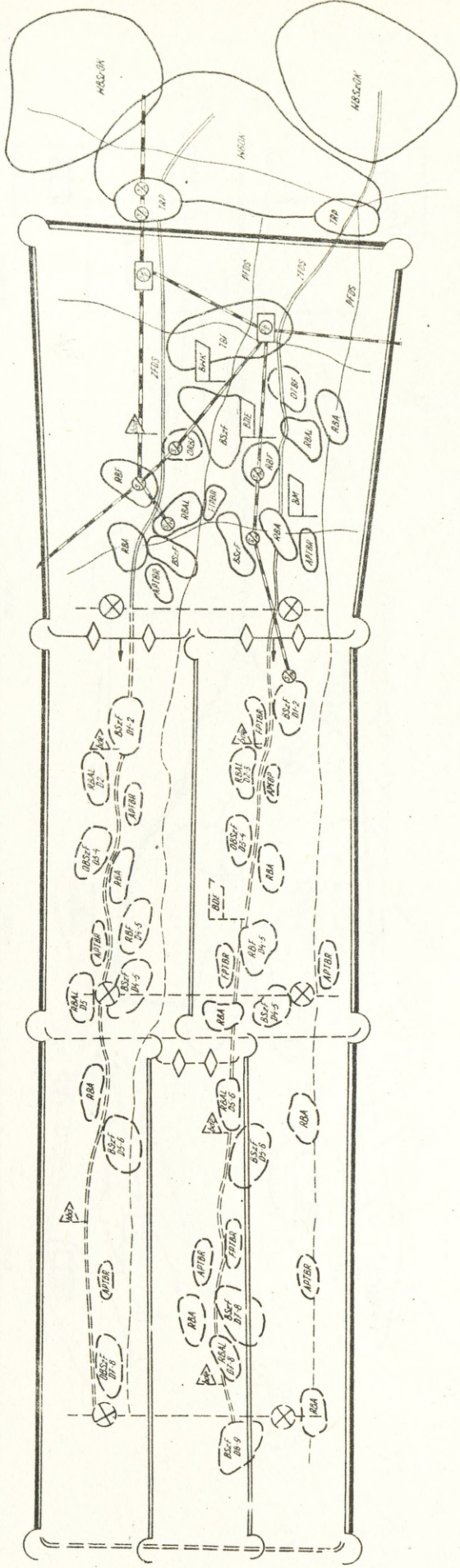
III SZCZEBEL TAKTYCZNY
DZ (Doboc.)

II ARMIA LOTNICZA

ORGANIZACJA TYŁÓW ARMII I FRONTU W OPERACJI ZACZEPNEJ (wariant)

- 65 -

URZUTOWANIE ZAPASÓW

podstawowych środków materiałowych w wojskach operacyjnych

1. Dotychczasowe

Rodzaje środków materiałowych	Na szczeblu armii			Składy frontowe	Ogółem we froncie		
	W oddz. 1 ZT	Składy armii	RAZEM				
Amunicja w jn	strzelecka	1,0	0,15	1,15	1,25	2,4	
	art. i moźdz.	1,0	0,25	1,25	1,25	2,5	
	czołgowa	2,25	0,25	2,5	1,25	3,75	
	przeciwlotnicza	2,0	0,2	2,2	1,0	3,5	
	rakietowa BM	1,5	0,5	2,0	1,0	3,0	
	PFK	2,5	0,5	3,0	1,0	4,0	
Paliwa w jn	benz. samochod.	1,5	0,4	1,9	1,45	3,35	zapas doraźny w oddz. - 0,25 jn
	olej napędowy	2,0	0,7	2,7	2,1	4,8	"- 0,5 jn
	paliwo PS-2 /PS-1/	4,5	1,5	6,0	3,5	9,5	
	benzyna lotnicza	4,5	1,5	6,0	3,5	9,5	
Inne	żywność w rdz	7,0	4,0	11,0	11,0	22,0	zapas doraźny-2,0 rdz
	umundurowanie w kompl.	63.000	22.000	85.000	18.000	103.000	zapasy podane sumarycznie
	zaop. bieżące czasu "W"	1 m-c	0,5 m-ca	1,5 m-ca	0,5 m-ca	2 m-ce	
	zaop. na rannych	70.000	30.000	100.000	60.000	160.000	zapasy podane sumarycznie

2. Do wprowadzenia w latach 1971-75

Rodzaje środków materiałowych	Na szczeblu armii			Na szczeblu frontu			Ogółem we froncie	W składach WBOX dla fr.	OGÓŁEM dla frontu		
	W oddz. 1 ZT	składy armii	RAZEM	w 2-ch PPK po	w składach TBF	RAZEM					
Amunicja w jn	strzelecka	1,0	0,2	1,2	0,1	0,65	0,75	1,95	-	1,95	
	art. i moźdz.	1,0	0,5	1,5	0,4	0,85	1,25	2,25	-	2,25	
	czołgowa	2,25	0,4	2,65	0,45	0,8	1,25	3,9	-	3,9	
	przeciwlotnicza	2,0	0,72	2,72	0,5	0,5	1,0	3,75	1,0	4,75	
	rakietowa BM	1,5	0,5	2,0	0,45	0,25	1,0	3,0	-	3,0	
	PFK	2,5	0,5	3,0	0,5	1,0	1,5	4,5	1,0	5,5	
Paliwa w jn	benz. samoch.	1,5	0,4	1,9	0,2	1,25	1,45	3,35	-	3,35	zapasy doraźne bez zmian
	olej napędowy	2,0	0,7	2,7	0,75	1,35	2,1	4,8	0,6	5,4	
	paliwo PS-2 /PS-1/	4,5	1,75	6,25	-	3,5	3,5	9,75	2,25	12,0	
	benzyna lotn.	4,5	1,5	6,0	0,3	3,2	3,5	9,5	2,5	12,0	
Inne	żywność w rdz	7,0	4,0	11,0	1,5	9,5	11,0	22,0	-	22,0	zapas doraźny 2,0 rdz
	umundurowanie w kompl.	63000	22000	85000	9000	9000	18000	103000	-	103000	zapasy podane sumarycznie
	zaop. bieżące czasu "W"	1 m-c	0,5 m-ca	1,5 m-ca	4 dni	10 dni	0,5 m-ca	2 m-ce	-	2 m-ce	
	zaop. na rannych	70000	30000	100000	20000	40000	60000	160000	-	160000	zapasy podane sumarycznie

Załącznik nr 18

NORMY ZUŻYCIA WODY

1. Woda do celów bytowych /na jednego żołnierza^x w ciągu doby/, w tym:

- przygotowanie napojów	2,5 l
- przygotowanie stawy, obróbka wstępna środków spożywczych i mycie sprzętu kuchennego	3,5 l
- indywidualne mycie naczyń i przyborów do jedzenia	1,0 l
- codzienna higiena osobista	3,0 l
Razem	<u>10,0 l</u>

Możliwe ograniczenia zużycia wody w:

- działaniach zaczepnych	do 6-7 l
- utrudnionych warunkach zaopatrywania /tylko do picia i jednorazowego sprzężenia posiłku/	do 3 l

2. Woda do celów produkcyjno-usługowych /do zabezpieczenia pracy jednostek tyłowych w ciągu doby/ w tym:

- wypiek chleba w piekarni polowej	9 000 - 13 000 l
- każde 100 łóżek w szpitalach polowych	8 000 l
- każde 100 łóżek w szpitalach ciężkich	4 000 - 5 500 l
- batalion medyczny dywizji /medyczny batalion wzmocnienia, kompania hospitalizacji/	4 000 l
- kompania medyczna pułku /dywizji/	1 500 l
- pluton medyczny batalionu	500 l
- rzeźnia polowa	do 20 000 l
- pralnia polowa	35 000 - 50 000 l
- łaźnia polowa	
w lecie	do 60 000 l
w zimie	do 40 000 l
- batalion remontowy dywizji	4 500 l
- kompania remontowa pułku	1 500 l

3. Woda do celów technicznych, w tym do:

a/ jednorazowego napełnienia układu chłodzenia /średnio/:

- pojazdu kołowego	20 l
- pojazdu gąsienicowego	60 l
- czołgu	80 l

b/ jednorazowego uzupełnienia układu chłodzenia w ciągu doby:

- pojazdu kołowego	3-4 l
- pojazdu gąsienicowego	4-5 l
- czołgu	12 l
	średnio 4 l

x/ Przyjmuje się następujące jednostkowe normy zużycia wody:

- jednorazowe zabiegi sanitarne napromienionego	100 l
- kąpiel jednego żołnierza w łaźni polowej	30-40 l
- pranie 1 kg przedmiotów mundurowych w pralni polowej	25 l

o/ mycia pojazdów mechanicznych i wozów bojowych w ciągu doby:

	całkowitego	częściowego
- motocykl	30 l	20 l
- samochód osobowo-terenowy i osobowy	50 l	30 l
- samochód ciężarowy	200 l	40 l
- samochód specjalny	250 l	60 l
- transporter opancerzony /RAW i PTG/	300 l	60 l
- ciągnik kołowy	400 l	50 l
- ciągnik gąsienicowy	600 l	70 l
- czołg	800 l	70 l
- przyczepa samochodowa	100 l	30 l

4. Woda do zabiegów sanitarnych ludzi i dezaktywacji, sprzętu:

a/ zabiegi sanitarne - na jednego żołnierza	50 l
b/ dezaktywacja pojazdów mechanicznych i wozów bojowych:	150 l
- motocykl	400 l
- samochód osobowo-terenowy i osobowy	600 l
- samochód ciężarowy	800 l
- transporter opancerzony	1 000 l
- czołg średni /działo pancerne/	
c/ dezaktywacja uzbrojenia:	
- moździerz 82 mm	125 l
- moździerz 120 mm	150 l
- armata ppanc 57 mm	150 l
- armata ppanc 85 mm	250 l
- haubica 122 mm	400 l
- armata 152 mm	450 l
- armata plot 85 mm	400 l
- armata plot 100 mm	450 l

5. Wskaźniki do uproszczonego naliczenia dobowych potrzeb wody na cele bytowe, uzupełniania układów chłodzenia i produkcyjno-usługowe w przeliczeniu na jednego żołnierza wynoszą w:

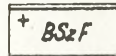
- DZ	11,75 l
- DPanc i, poz	12,5 l
- pz	11,5 l
- pa	11,2 l

VI. WYBRANE ZNAKI TAKTYCZNE I SKRÓTY JEDNOSTEK TYŁOWYCH

I. STANOWISK DOWODZENIA

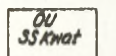
Szefostwo Tyłnej Bazy Frontu ze znakiem:
- RBF - Szefostwo Ruchomej Bazy Frontu
- WBOK - Szefostwo wysuniętej Bazy Obszaru Kraju

komenda Bazy Szpitalnej Frontu ze znakiem:
- WBSzOK - wysunięta Baza Szpitalna Obszaru Kraju

Szefostwo Ruchomej Bazy Armii ze znakiem:
- RHAL - Szefostwo Ruchomej Bazy Armii Lotniczej

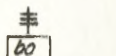

Ośrodek Uzupełnień Specjalistów Służb Kwatermistrzowskich Frontu znak ten ze skrótem:
- OUSSZdr - Ośrodek Uzupełnień Specjalistów Służby Zdrowia Frontu
- zb SU - zapasowy batalion Służby Uzbrojenia

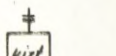
II. OBSŁUGOWYCH

batalion zabezpieczenia KSD znak ten ze skrótem
- bstrTBF - batalion samochodowo-transportowy TBF

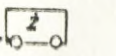
batalion obsługi TBF znak ten ze skrótem:
- b1 KSD - batalion łączności KSD
- bo BSzF - batalion obsługi bazy szpitalnej frontu
- bprze1 - batalion przeładunkowy
- bizt - batalion inżynierskiego zabezpieczenia tyłów
- bwow - batalion wydobywania i oczyszczania wody

kompania inżynierskiego zabezpieczenia tyłów znak ten ze skrótem:
- ko - kompania obsługi
- k1 - kompania łączności
- koh - kompania chemiczna
- krk ASD - kompania radiotelefonowo-kablowa KSD

Polowa Baza Handlu wojskowego

III. PRODUKCYJNO-USŁUGOWYCH I NAPRAWOZO-EWAKUACYJNYCH

Polowy Warsztat Naprawy Sprzętu Żywnościowego znak ten ze skrótem:
- M - polowy warsztat służby mundurowej
- APS - polowy warsztat naprawy sprzętu służby mps
- RWNS - ruchomy warsztat naprawy samochodów
- WNSO - warsztat naprawy sprzętu chemicznego
- WNSL - warsztat naprawy sprzętu łączności
- bnaiz - batalion naprawy sprzętu inżynierskiego
- bnaizn - batalion naprawy zespołów maszyn inżynierskich
- sbncz - samodzielny batalion naprawy czołgów

- brpoz

- brzoz

- bnog

- bns

- bnzs

- bnsil

- bnu

- U

- ken

- Lot

- RWSM

- WziUL

- WRMSB

- bep

- beu

- kep

- krup

- L/F

- P/A

- P/AL

- L/A

- L/AL

- batalion regeneracji i produkcji części
- batalion rozbiórki i załadunku czołgów
- batalion naprawy ciągników gąsienicowych
- batalion naprawy samochodów
- batalion naprawy zespołów samochodowych
- batalion naprawy silników
- batalion naprawy uzbrojenia
- warsztat naprawy uzbrojenia
- kompania ewakuacyjno-naprawcza
- polowy warsztat lotniczy
- ruchomy warsztat sprzętu elektro-gazowego
- warsztat łączności i ubezpieczenia lotów
- warsztat remontu maszyn i sprzętu budowlanego

batalion ewakuacji czołgów znak ten ze skrótem:

- batalion ewakuacji pojazdów mechanicznych
- batalion ewakuacji uzbrojenia
- kompania ewakuacji pojazdów mechanicznych

Polowa Techniczna Baza Remontowa ze znakiem A-armijną F-frontowa

Polowa Stacja Wytwarzania Tlenu

batalion budowy lotnisk ze znakiem "z" - zapasowy b1

batalion rurociągów dalekosiężnych znak ten ze skrótem:

- kompania rurociągów przeprowokowych

kompania odbudowy składów MPS

Grupa Tankowania MPS

Polowe Laboratorium MPS Frontu ze znakiem:

- laboratorium sanitarno-epidemiologiczne

Pralnia polowa Frontu znak ten ze skrótem:

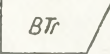

- łaźnia polowa frontu
- pralnia polowa armii
- pralnia polowa armii lotniczej
- łaźnia polowa armii
- łaźnia polowa armii lotniczej

Rzeźnia Polowa Frontu ze znakiem: AL-armii lotniczej

Piekarnia Polowa Frontu ze znakiem: A-armii AL-armii lotniczej

Kompania Samochodów Chłodni

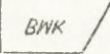

IV. TRANSPORTOWYCH

- Brygada Transportowa
- pułk transportowy
- batalion samochodowo-transportowy
- batalion dowozu mps
- samodzielny batalion dowozu amunicji /rakietowej/
- batalion zaopatrzenia w rakietowe materiały napędowe

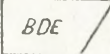

V. SŁUŻBY ZDROWIA

-
 - w - polowy szpital wewnętrzny
 - SW - polowy szpital skorno-weneryczny
 - Z - polowy szpital zakaźny
 - S - polowy szpital segregacyjny
 - LR - polowy szpital lekko-rannych
 - E - polowy szpital ewakuacyjny
- Medycyny Batalion Wzmocnienia
- batalion przeciwepidemiczny
- stacja krwiodawstwa I kategorii
II kategorii
- batalion autobusów sanitarnych
znak ten ze skrótem:
 - kssan - kompania samochodów sanitarnych
 - kn - kompania hospitalizacyjna
 - OWS - oddział wzmocnienia segregacji
- Ruchoma Grupa Weterynaryjna

VI. KOLEJOWYCH

- Brygada wojsk kolejowych
-
 Wojskowa Komenda Stacji Rozdzielczej Frontu
 znak ten ze skrótem:
 - kda SW - Wojskowa Komenda Stacji Wyladowniczej
 - kda OK - Wojskowa Komenda Oacinka Kolejowego

VII. DROGOWYCH

- Brygada Drogowo-Eksploatacyjna
ze skrótem:
 - BM - Brygada Mostowa
- batalion drogowo-eksploatacyjny
ze skrótem:
 - bbd - batalion budowy dróg
- batalion remontu sprzętu drogowo-mostowego

VIII. SKŁADÓW

-
 Polowy Skład Amunicji Frontu
 znak ten ze skrótem:
 - U - uzbrojenia
 - Inż - sprzętu inżynierskiego
 - Sam - sprzętu samochodowego
 - Panc - sprzętu pancernego
 - Chem - sprzętu chemicznego
 - Ł - sprzętu łączności
 - MFS - materiałów pędnych i smarów
 - Ż - żywnościowy
 - M - mundurowy
 - San - sanitarny
 - K - sprzętu kolejowego
 - DM - sprzętu drogowo-mostowego
 - KO - sprzętu kulturalno-oświatowego
 - Topo - topograficzny
-
 Oddział Polowego Składu Amunicji Frontu - inne oddziały ze skrótem właściwego składu
-
 Polowy Skład Amunicji Armii /armii lotniczej/
 znak ten ze skrótem:
 - Inż - sprzętu inżynierskiego
 - Sam - sprzętu samochodowego
 - Panc - sprzętu pancernego
 - Chem - sprzętu chemicznego
 - Ł - sprzętu łączności
 - Lot-Tech - sprzętu lotniczo-technicznego
 - Lot - sprzętu lotniczego
 - Topo - topograficzny
 - KO - sprzętu kulturalno-oświatowego
 - MFS - materiałów pędnych i smarów
 - Int - intendencki
 - Ż - żywnościowy
 - M - mundurowy
 - San - sanitarny
-
 Oddział Polowego Składu Amunicji Armii - inne oddziały ze skrótem właściwego składu

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
 Archiwum Biuletynu Zbiarów Specjalnych
 Nr wid. 240819